

ANALIZA STANJA STRATEGIJE RAZVOJA URBANOG PODRUČJA KOPRIVNICA 2021. - 2027.

ožujak, 2022.

Sadržaj:

Društvo	2
Demografija	2
Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi	6
Društvena i zdravstvena infrastruktura	10
Obrazovanje	17
Gospodarstvo	27
Opća gospodarska kretanja	27
Tržište rada	29
Poslovno okruženje	32
Turizam i kultura	46
Urbano okruženje	53
Kvaliteta urbanoga okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima	53
Primarna infrastruktura	60
Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost	66
Urbani prijevoz	74
Okvir upravljanja razvojem	76
SWOT Analiza	91

1. Društvo

1.1. Demografija

Urbano područje Koprivnica¹ s ukupno 46.486 stanovnika obuhvaća 46% ukupnog broja stanovnika Koprivničko-križevačke županije i 1,19% ukupnog broja stanovnika u RH. Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva u 2021. godini najviše je stanovnika u središtu Urbanog područja - Gradu Koprivnici, ukupno 28.666 što čini 61% ukupnog stanovništva UP. Najmanje stanovnika ima Općina Hlebine, 1.179. Analiza demografskih pokazatelja ukazuje na depopulaciju područja. Broj stanovnika u posljednjih 10 godina u UP smanjio se 11%, a pokazatelj je neznatno povoljniji u odnosu na županijsku razinu, gdje se broj stanovnika smanjio za 11,71%. Tablica niže prikazuje broj stanovnika Urbanog područja za svaku jedinicu lokalne samouprave u razdoblju između dva popisa stanovništva.

Tablica 1: Kretanje broja stanovnika Urbanog područja Koprivnica u razdoblju 2011.-2021.

JLS/godina	2011.	2021.
Drnje	1.853	1.546
Đelekovec	1.523	1.292
Hlebine	1.299	1.179
Koprivnica	30.926	28.666
Koprivnički Bregi	2.360	1.960
Koprivnički Ivanec	2.112	1.809
Novigrad Podravski	2.841	2.306
Peteranec	2.706	2.310
Rasinja	3.237	2.635
Sokolovac	3.381	1.783
UKUPNO UP Koprivnica	52.238	46.486
UKUPNO KKŽ	115.148	101.661
Razlika '11./'20. UP Koprivnica		-11,01%
Razlika '11./'20. KKŽ		-11,71%

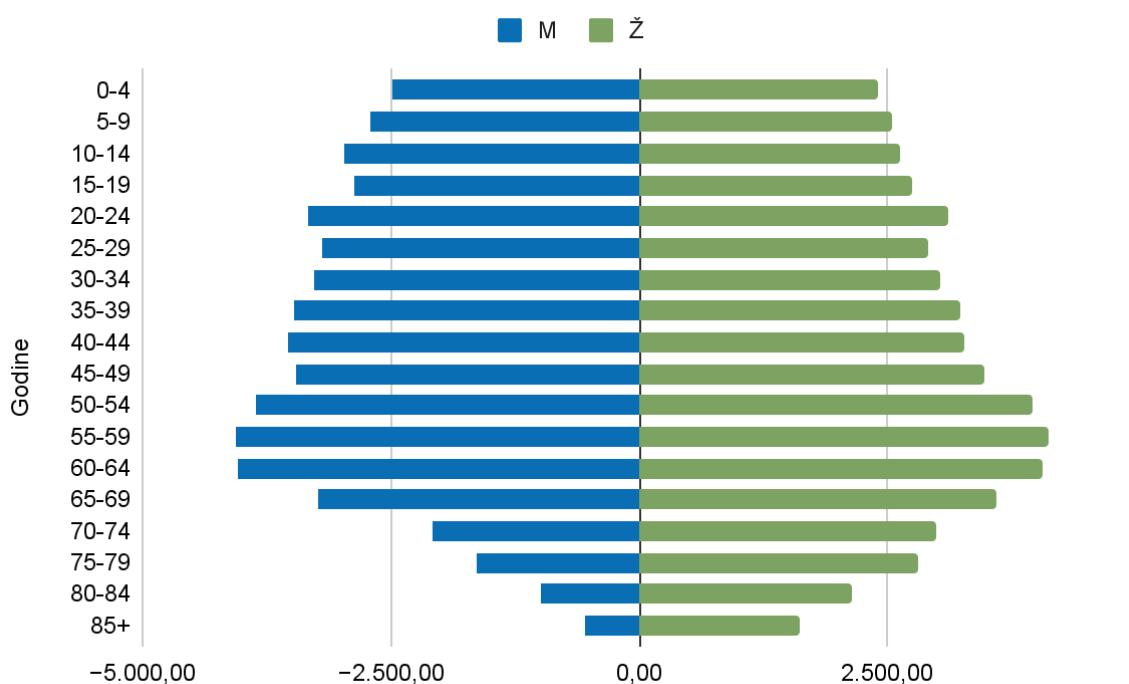
¹Prema čl. 14. Zakona o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18), a u kojem je navedeno da su Manja urbana područja: "gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju manje od 35.000 stanovnika, čija središnja naselja imaju više od 10.000 stanovnika i/ili su središta županija", Urbano područje Koprivnica je klasificirano kao Manje urbano područje.

Izvor: DZS, Gradovi u statistici

Prosječna gustoća naseljenosti Urbanog područja Koprivnica iznosi $75 \text{ st}/\text{km}^2$, iako se ona značajno razlikuje između središta - Grada Koprivnice gdje je prosječna gustoća naseljenosti $315 \text{ st}/\text{km}^2$ i okolnih ruralnih područja, odnosno Općine Sokolovac gdje je najmanja gustoća naseljenosti, $20 \text{ st}/\text{km}^2$.

Dobno-spolna struktura stanovništva prikazana je na grafikonu niže, ali se zbog ograničene dostupnosti podataka odnosi na cijelokupno stanovništvo Koprivničko-križevačke županije, a ne samo na 10 jedinica lokalne samouprave u sastavu Urbanog područja Koprivnica. Od ukupno 106.367 stanovnika, 51.729 je muškaraca i 54.638 žena, odnosno 48,63% muškaraca i 51,36% žena. Regresivni, odnosno kontraktivni tip dobne strukture stanovništva karakteristika je Koprivničko-križevačke županije, ali i cijele Republike Hrvatske. Naime, niži udio djece u odnosu na središnji dio piramide ukazuje na negativan prirodni prirast, odnosno prirodno smanjenje stanovništva.

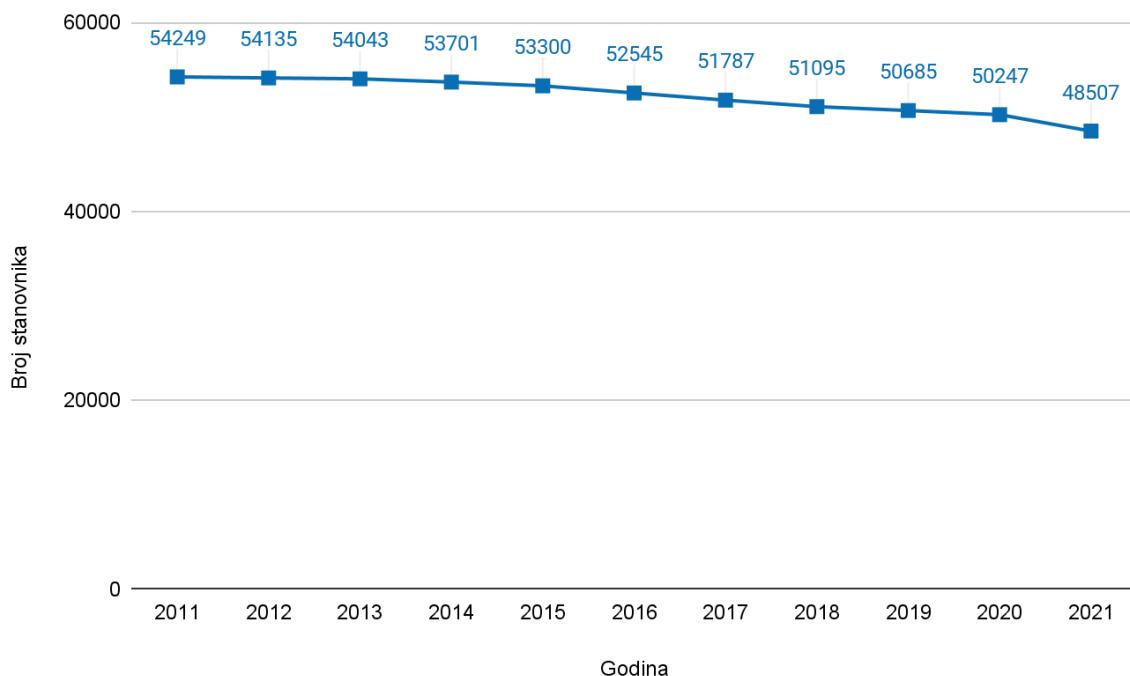
Prikaz 1: Prikaz dobno-spolne strukture stanovništva Koprivničko-križevačke županije

Izvor: DZS, Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2019.

Kretanje broja stanovnika Urbanog područja prikazano je na grafikonu niže (Prikaz 2). Evidentirano smanjenje broja stanovnika ne odudara od trendova na razini cijele Koprivničko-križevačke županije i na nacionalnoj razini. Broj stanovnika Koprivničko-križevačke županije u posljednjih 10 godina smanjio se s 115.148 na 101.661, odnosno za gotovo 12%, dok se broj stanovnika u Republici Hrvatskoj prema procjenama stanovništva DZS-a smanjio za 10%.

Prikaz 2: Kretanje broja stanovnika Urbanog područja Koprivnica u razdoblju 2011.-2020.

Izvor: DZS

Smanjenje broja stanovnika na području obuhvata i predmeta ove analize rezultat je negativnog prirodnog prirasta, ali i negativnih migracijskih trendova.

Negativan prirodni prirast kontinuirano je demografsko obilježje analiziranog područja Grada Koprivnice i okolnih općina. Najveća razlika između broja živorođenih i umrlih evidentirana je upravo 2020. godine, kada je prirodni prirast iznosio -344.

Uz navedeno, broj živorođenih na 100 umrlih (vitalni indeks), u 2011. za 10 jedinica lokalne samouprave na području obuhvata, iznosio je 57,8, a u 2020. vrijednost indeksa smanjila se na 47,9. Pojedinačno, u promatranom razdoblju samo je Grad Koprivnica 2011. imala pozitivnu vrijednost indeksa (115,0), dok sve ostale općine imaju negativan prirodni prirast, odnosno vrijednost vitalnog indeksa manju od 100,0.

Tablica 2: Prikaz prirodnog prirast Urbanog područja Koprivnica

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Živorođeni	498	490	518	488	436	448	433	434	453	417
Umrli	628	631	597	644	656	708	684	687	669	761
Prirodni prirast	-130	-141	-79	-156	-220	-260	-251	-253	-216	-344

Izvor: DZS, Gradovi u statistici

Negativan migracijski saldo doprinosi smanjenju broja stanovnika u Urbanom području Koprivnica. Analiza migracijskih trendova pokazuje kako se u Grad Koprivnicu uglavnom doseljava stanovništvo iz drugog grada/općine u istoj županiji, što govori u prilog statusu Koprivnice kao središta Urbanog područja i kao grada koji je generator razvoja cjelokupnog područja. S druge strane, građani Koprivnice uglavnom se iseljavaju u druge županije i inozemstvo, što se također povezuje boljim gospodarskim prilikama i društvenim okruženjem u razvijenijim županijama, odnosno Gradu Zagrebu ili inozemstvu.

Analiza migracijskih trendova ostalih 9 općina u sastavu Urbanog područja pokazuje gotovo istovjetne trendove - sve su općine pogodjene emigracijskim pritiskom, a iseljeno stanovništvo većinom migrira u drugi grad/općinu Koprivničko-križevačke županije. Migracijski saldo na promatranom području negativan je posljednjih 8 godina, a vrhunac iseljeničkog vala vidljiv je 2017. godine kada je UP Koprivnica migracijama izgubilo 508 stanovnika. Ista je godina prema evidentiranom broju iseljenog stanovništva bila kulminacija iseljeničkog vala i na razini Republike Hrvatske.

Tablica 3: Prikaz bilance doseljavanja i iseljavanja Urbanog područja Koprivnica

Godina	Doseljeni	Odseljeni	Migracijski saldo
2011.	852	823	+29
2012.	806	780	+26
2013.	964	978	-14
2014.	961	1.148	-187
2015.	881	1.063	-182
2016.	928	1.424	-496
2017.	861	1.369	-508
2018.	924	1.364	-440
2019.	1.075	1.297	-222
2020.	1.012	1.080	-68

Izvor: DZS, Gradovi u statistici

Demografsku analizu UP zaokružuje prikaz strukture stanovništva prema narodnosti. Sukladno popisu stanovništva iz 2011. u etničkoj strukturi Urbanog područja Koprivnica dominiraju Hrvati koji čine 94% ukupnog stanovništva. Među ostalim etničkim skupinama, kao najbrojnije se ističu srpska i romska nacionalna manjina s udjelom manjim od pola posto stanovništva cijelog Urbanog područja. Valja napomenuti kako nacionalne manjine nisu ravnomjerno raspoređene po jedinicama lokalne samouprave, već je romska etnička skupina najbrojnija u Peterancu (7%), Drnju (4%), te općinama Rasinja i Hlebine (2%), dok je srpska manjina najbrojnija u Rasinji (16%) i Sokolovcu

(12%). U navedenim jedinicama lokalne samouprave element multikulturalnosti važan je aspekt kreiranja javnih politika i bitna sastavnica javnog života.

Završno, negativni demografski pokazatelji, iseljavanje stanovništva i izraženi trend starenja stanovništva nisu obilježje samo analiziranog područja, karakteristika su cijele Republike Hrvatske i imaju snažan utjecaj na cjelokupno socio-ekonomsko okruženje i javne politike. Smanjenje broja stanovnika, uzme li se u obzir da negativnom migracijskom saldu doprinosi uglavnom iseljavanje mladog, radno aktivnog stanovništva, ima snažne implikacije na razvoj gospodarstva, a nedostatku radne snage doprinosi i smanjenje kontigenta radno aktivnog stanovništva uslijed starenja stanovništva. Sve navedeno stavlja dodatni pritisak i veću potražnju za socijalnim i zdravstvenim uslugama i upućuje na važnost promišljanja o javnim politikama - uvodenje novih politika u području demografske revitalizacije, promicanja gospodarskog razvoja i usklajivanja poslovnog i obiteljskog života. Iz svega navedenog razvidno je kako dugotrajni val iseljavanja, najizraženiji 2017. godine, popraćen nepovoljnim okolnostima općenite depopulacije, starenja stanovništva, negativnog prirodnog prirasta te smanjenje radno aktivnog stanovništva nalaže potrebu za sustavnim pristupom problemu demografske revitalizacije područja.

1.2. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi

Centar za socijalnu skrb Koprivnica² središnja je javna ustanova na području UP Koprivnica u čijoj je nadležnosti djelatnost socijalne skrbi i osiguravanje dijela usluga iz mreže socijalne skrbi, odnosno prava u sustavu socijalne skrbi definiranih Zakonom (NN 1573/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20). Osim CZSS, dio prava realizira se kroz jedinice lokalne samouprave.

Prava u socijalnoj skrbi koja se realiziraju kroz CZSS uglavnom se odnose na naknade i doplatke te priznavanje statusa roditelja njegovatelja ili njegovatelja. Na području UP Koprivnica u 2020. godini bilo je ukupno 3.222 korisnika prava u sustavu socijalne skrbi. Broj korisnika prava iz sustava socijalne skrbi, u proteklom petogodišnjem razdoblju smanjio se za 13%, odnosno 511 korisnika, a prema vrsti prava, najviše je smanjen broj korisnika zajamčene minimalne naknade. Na razini RH u 2020. godini pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ostvarilo je 1,42% populacije, a pokazatelj je sličan u UP Koprivnica i iznosi 1,94%³. U promatranom periodu značajno je porastao broj korisnika koji su ostvarili pravo na osobnu invalidninu koje u 2020. ostvaruje 1,72% ukupnog broja stanovnika UP, značajno više u odnosu na prosjek RH (0,95%).

² Nadležnost CZSS Koprivnica osim jedinica lokalne samouprave u sastavu Urbanog područja Koprivnica, obuhvaća i Općinu Gola i Općinu Legrad, pa se prikazani podaci odnose i na te dvije općine.

³ Realan pokazatelj udjela stanovništva Urbanog područja koje je ostvarilo pravo na zajamčenu minimalnu naknadu manji je od 1,94%, jer su u navedeni pokazatelj uračunate i Općina Gola i Općina Legrad, koje su u nadležnosti CZSS Koprivnica.

Tablica 4: Prikaz korisnika CZSS Koprivnica prema pravima u socijalnoj skrbi

Pravo u socijalnoj skrbi	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Zajamčena minimalna naknada	1.758	1.558	1.321	1.041	937
Naknada za osobne potrebe korisnika smještaja	247	227	230	236	110
Jednokratna naknada	345	439	368	371	303
Naknade u vezi s obrazovanjem	9	9	8	4	3
Osobna invalidnina	368	415	490	698	832
Doplatak za pomoć i njegu	910	820	835	905	950
Status roditelja njegovatelja ili njegovatelj	56	69	72	69	65
Naknada do zaposlenja	40	34	54	23	22
UKUPNO	3.733	3.571	3.378	3.347	3.222

Izvor: Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u RH

Osim realizacije prava sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, u CZSS Koprivnica u srpnju 2020. s radom je počela Podružnica obiteljskog centra, koja obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada pružajući na taj način stručnu potporu i pomoć djeci i mladima i obitelji. Konkretnе usluge obuhvaćaju školu za roditelje, rad s mladima, prevenciju vršnjačkog nasilja, ali i preventivni rad u okviru drugih teškoća koje se mogu pronaći kako unutar obitelji tako i individualno.

U kontekstu socijalnih usluga i socijalnih prava koje se realiziraju kroz jedinice lokalne samouprave, Grad Koprivnica prednjači u kvaliteti organizacije socijalne skrbi na lokalnoj razini. Naime, Grad Koprivnica od 1993. ima uspostavljeno Socijalno vijeće koje sudjeluje u kreiranju socijalnih politika Grada te u suradnji s ustanovama socijalne skrbi, odgojno-obrazovnim, zdravstvenim i drugim ustanovama, te udrugama građana u lokalnoj zajednici potiče primjenu djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i primjerene skrbi ranjivih skupina.

Odlukom o socijalnoj zaštiti Grada Koprivnice, utvrđena su prava socijalne skrbi koja se realiziraju kroz lokalnu samoupravu, a koja obuhvaćaju:

1. Pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja,
2. Pravo na podmirenje troškova pomoći u prehrani,
3. Pravo na pružanje usluge i podmirenje troškova usluge pomoći u kući,
4. Pravo na pomoć za podmirenje troškova za djecu i mlađe,
5. Pravo na jednokratnu pomoć,
6. Pravo na pomoć za podmirenje troškova liječenja,
7. Pravo na pomoć za podmirenje troškova prijevoza osoba narušenog zdravlja,

8. Pravo na pomoć za podmirenje troškova rekreativnog korištenja usluge bazena,
9. Podmirenje pogrebnih troškova
10. Sufinanciranje troškova prijevoza redovnih studenata,
11. Darivanje građana.

Odluka o socijalnoj zaštiti donesena u siječnju 2022. zamijenila je Odluku o socijalnoj skrbi i značajno proširila spektar prava koja osigurava Grad Koprivnica i time obuhvatila veći broj korisnika, odnosno veći broj ranjivih skupina.

Preostalih 9 jedinica lokalne samouprave financira uži spektar prava socijalne skrbi, u odnosu na Grad Koprivnicu. Ona uglavnom obuhvaćaju - pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja, pomoći u prehrani, usluge pomoći u kući, zatim troškova odgoja i obrazovanja, jednokratne pomoći te pomoći za podmirenje pogrebnih troškova. Isto tako, prava socijalne skrbi koja financiraju općine obuhvaćaju manji spektar naknada unutar svake kategorije. Primjerice, sve jedinice lokalne samouprave u okviru prava na podmirenje troškova stanovanja sufinanciraju troškove ogrijeva, a Grad Koprivnica unutar istog predviđa širi set prava, od podmirenja troškova najamnine, električne energije, vodnih usluga, odvoza komunalnog otpada, troškova plina, grijanja stambenog prostora i komunalne naknade.

Vezano uz pružatelje socijalnih usluga (temeljem Evidencije pravnih osoba i obrtnika koji pružaju socijalne usluge, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike), razvidno je kako je većina socijalnih usluga usmjereni prema osobama treće životne dobi, dok primjerice nema evidentiranih pružatelja socijalnih usluga smještaja za osobe s intelektualnim teškoćama kao ni pružatelja usluge organiziranog stanovanja za osobe s intelektualnim oštećenjima.

Tablica 5: Pružatelji socijalnih usluga na području UP Koprivnica

Pružatelj usluge	Vrsta usluge	Vrsta korisnika
Grad Koprivnica		
Hrvatski crveni križ, Gradsko društvo Crvenog križa Koprivnica	Pomoć u kući i organizirane prehrane	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Klub za starije osobe "Mariška"	Pomoć u kući	Starije i teško bolesne osobe
Heko d.o.o.	Usluge smještaja	Starije i teško bolesne osobe
CAPEK d.o.o. za usluge i trgovinu u stečaju	Smještaj	Starije i teško bolesne osobe
Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Podravsko sunce	Poludnevni i cjelodnevni boravak; rana intervencija	Osobe s invaliditetom (mentalno oštećenje); djeca s teškoćama u razvoju
Usluga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama "LATICE"	Psihosocijalna pomoć; poludnevni i cjelodnevni boravak	Djeca s teškoćama u razvoju; osobe s invaliditetom

Udruga osoba s invaliditetom "BOLJE SUTRA" grada Koprivnice	Poludnevni boravak; psihosocijalna podrška	Osobe s invaliditetom (tjelesno oštećenje)
Centar za pružanje usluga u zajednici "Svitanje"	Poludnevni boravak; organizirano stanovanje	Djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi
Dom za odrasle osobe Poljak	Usluge smještaja; organizirano stanovanje	Osobe s invaliditetom (mentalno oštećenje)
Dom za odrasle osobe "Cedar"	Usluge smještaja; organizirano stanovanje	Osobe s invaliditetom (mentalno oštećenje)
Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica	Usluge smještaja; pomoć i njega u kući	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Ana	Usluge smještaja	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Dom za starije i nemoćne osobe Baka Ilona	Usluge smještaja	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Općina Hlebine		
DOM MALJAK d.o.o.	Usluge smještaja	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Općina Koprivnički Bregi		
Open arms j.d.o.o.	Pomoć u kući	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Općina Novigrad Podravski		
Baljak d.o.o.	Smještaj	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Dom Petrović j.d.o.o.	Smještaj	Starije i teško bolesne odrasle osobe
Koprivničko-križevačka županija		
Društvo multiple skleroze Koprivničko-križevačke županije	Usluga osobne asistencije	Osobe s invaliditetom
Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije	Usluga osobne asistencije	Osobe s invaliditetom

Izvor: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, socijalne politike i mladih; Grad Koprivnica - Upravni odjel za društvene djelatnosti, ožujak 2022.

Osim prikazanih, na području UP Koprivnica još je 8 privatnih pružatelja socijalnih usluga za starije i nemoćne, čiji je ukupni kapacitet 129 osoba.

Tablica 6: Prikaz ostalih privatnih pružatelja socijalnih usluga za starije i nemoćne

JLS	Vrsta socijalne usluge	Broj korisnika
Đelekovec	Smještaj za starije i teško bolesne odrasle osobe	17
Hlebine	Obiteljski dom smještaj/boravak	20
Koprivnica	Obiteljski dom smještaj/boravak	20
	Smještaj za starije i teško bolesne odrasle osobe	7
Novigrad Podravski	Obiteljski dom smještaj/boravak	20
	Obiteljski dom smještaj/boravak	20
Sokolovac	Obiteljski dom smještaj/boravak	14

Izvor: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, socijalne politike i mladih, ožujak 2022.

Konačno, 490 krajnjih korisnika, starijih i nemoćnih osoba s područja UP Koprivnica u protekloj godini bilo je obuhvaćeno uslugom pomoći kući⁴. Krajem 2021. godine završena je provedba dva projekta u sklopu programa „ZAŽELI – PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA ŽENA” na području UP Koprivnica. Nositelj jednog projekta projekta bio Klub za starije osobe „Mariška”, a projektni partneri Grad Koprivnica, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Centar za socijalnu skrb Koprivnica. U okviru projekta na godinu dana zaposleno je 36 žena koje su brinule o ukupno 261 starijoj osobi. Drugi projekt čiji je nositelj bila Općina Novigrad Podravski, obuhvatilo je ukupno 9 općina, od toga 6 općina s područja UP Koprivnica, Peteranec, Koprivnički Ivanec, Đelekovec, Drnje, Hlebine i Rasinja, te je u o sklopu projekta zaposleno 37 žena koje su brinule od 229 krajnjih korisnika. Osim unaprjeđenja radnog potencijala teže zapošljivih žena s nižom razinom obrazovanja, čiji je položaj na tržištu rada značajno poboljšan, ishod za krajnje korisnike projekta je povećanje kvalitete života starijih i nemoćnih, povećanje njihove socijalne uključenosti kroz omogućavanje daljnog života u zajednici i sprječavanje institucionalizacije.

Završno, organizacije civilnog društva, osim što su prepoznate kroz svoju ulogu zagovornika prava socijalno osjetljivih skupinama, važan su dionik u mreži socijalni usluga kao pružatelji istih. Značaj organizacija civilnog društva ključan je u procesu deinstitucionalizacije, razvoju mreže izvaninstitucijskih usluga i službi podrške u zajednici, a uz to su i začetnici inovativnih socijalnih programa. Prema podacima Registra udruga, na području Grada Koprivnice i 9 općina u sastavu

⁴ U okviru usluge krajnjim korisnicima je pružana pomoć u dostavi namirnica, pomoć u pripremi obroka, pomoć pri održavanju higijene, pomoć u socijalnoj integraciji te pomoć u posredovanju u ostvarivanju raznih prava.

Urbanog područja aktivno je ukupno 77 udruga u socijalnoj djelatnosti. Prostorni raspored udruga koncentriran je u Gradu Koprivnici gdje djeluje ukupno 59 udruga, dok primjerice u Općini Hlebine nije aktivna niti jedna.

Od aktivnijih udruga koje se ističu u provedbi programa socijalnih usluga i službi podrške u zajednici, ističu se: Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije, Udruga multiple skleroze Koprivničko-križevačke županije, Udruga invalida Koprivničko-križevačke županije, Udruga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama "Latice" Koprivnica i Klub za starije osobe "Mariška", posebice u programima osobne asistencije, pružanja radno okupacijskih aktivnosti, prijevoza, posudbe medicinskih i ortopedskih pomagala, zapošljavanja teško zapošljivih osoba, osiguravanja zdravstvenih usluga i dr.

1.3. Društvena i zdravstvena infrastruktura

1.3.1. Podaci o društvenoj infrastrukturi⁵

Organizacije civilnog društva jedan su od ključnih čimbenika društvene infrastrukture i sustava. Važnost lokalnog djelovanja utemeljenog na prepoznavanju specifičnih potreba u zajednici nezaobilazan je faktor ukupnog društvenog razvoja. Na području Urbanog područja Koprivnica djeluju ukupno 594 udruge, sukladno podacima iz Registra udruga Ministarstva pravosuđa i uprave. Kao i većina društvenih i gospodarskih pokazatelja, geografska disperziranost udruga pokazuje kako je aktivnost civilnog društva izraženija u većim gradovima, s obzirom da gotovo 70% ukupnog broja udruga djeluje na području Grada Koprivnice.

Strukturu civilnog društva prema području djelatnosti može se promatrati na dvije razine - na razini središta Urbanog područja - Grada Koprivnice, te na razini okolnih općina.

Od ukupno 411 udruga u Gradu Koprivnici oko 35% odnosi se na sportske udruge i klubove, koji su kao osnovna organizacijska jedinica u strukturi sporta u Republici Hrvatskoj, oko 16% odnosi se na udruge koje djeluju u području kulture i umjetnosti, a 14% ukupnog broja udruga obuhvaćaju udruge u području socijalne djelatnosti.

Na razini preostalih 9 općina, kao manjih lokalnih zajednica, razvidno je određeno preklapanje kroz predominantno istovjetne tipove organizacija civilnog društva:

- dobrovoljna vatrogasna društva;
- lovačka društva;
- klubovi sportskog ribolova;
- udruge umirovljenika;
- udruge žena;
- sportske udruge, pretežito nogometni klubovi,
- glazbeni sastavi.

⁵ Društvena infrastruktura sastoji se od svih onih čimbenika ključnih i neophodnih za razvoj zajednice odnosno stvaranje osnovnih preduvjeta za kvalitetu života. U kontekstu Smjernica za izradu analize, u ovom poglavlju je dan pregled samo onih dijelova propisanih smjernicama dok su druge odrednice društvene infrastrukture nalaze u drugim poglavljima.

Tablica 7: Prikaz organizacija civilnog društva u UP Koprivnica

JLS	Broj udruga
Drnje	10
Đelekovec	10
Hlebine	11
Koprivnica	411
Koprivnički Bregi	15
Koprivnički Ivanec	23
Novigrad Podravski	22
Peteranec	20
Rasinja	34
Sokolovac	34
UKUPNO UP Koprivnica	590

Izvor: Registrar udruga, Ministarstvo pravosuđa i uprave, ožujak 2022.

Prepoznat je prostor za napredak u kontekstu veće aktivacije lokalnog stanovništva i njihove uključenosti u aktivnosti lokalnih organizacija civilnoga društva. Premda struktura organizacija civilnog društva u Urbanom području pokazuje 81,19 stanovnika na jednu udrugu, slično županijskom prosjeku (81,31) i nešto više od nacionalnog prosjeka (77,63), istraživanja na razini Republike Hrvatske pokazuju da su organizacije civilnog društva uglavnom geografski koncentrirane u urbanim središtima, odnosno da ih je manje u ruralnim područjima i slabije razvijenim dijelovima zemlje, što je vidljivo i na primjeru UP Koprivnica. Tako je u središtu Urbanog područja - Gradu Koprivnici vidljiv manji broj stanovnika na jednu udrugu (72) u odnosu na primjerice Općinu Koprivnički Bregi (146), što ukazuje na širu strukturu i razvijenije civilno društvo u središtu urbanog područja. Navedeno je moguće protumačiti bogatijom ponudom civilnog društva u Gradu, dok je u ruralnim područjima zbog manjeg broja udruga ono koncentriranje u nekoliko najaktivnijih organizacija.

Pored organizacija civilnog društva, konkretno infrastrukturni segment društvene infrastrukture jesu društveni domovi koji osobito u općinama predstavljaju središta društvenog okupljanja i preduvjet su društvenog angažmana stanovništva.

Tablica 8: Popis društvenih domova u UP Koprivnica

JLS	Društveni dom
Drnje	Društveni dom u Drnju, Društveni dom u Torčecu
Đelekovec	Društveni dom u Đelekovcu, Društveni dom u Imbriovcu
Hlebine	Društveni dom Hlebine, Društveni dom Gabajeva Greda
Koprivnica	Društveni dom Reka, Društveni dom Draganovec, Društveni dom Štaglinec, Društveni dom Herešin, Društveni dom Miklinovec, Društveni dom u Kunovec Bregu, Društveni dom Vinica
Koprivnički Bregi	Društveni dom Jeduševac, Društveni dom Koprivnički Bregi, Društveni dom Glogovac
Koprivnički Ivanec	Društveni dom
Novigrad Podravski	Društveni dom Vlaislav, Društveni dom Borovljani, Društveni dom Delovi
Peteranec	Društveni dom Sigetec, Društveni dom Komatnica
Rasinja	Društveni dom Subotica Podravska, Društveni dom Veliki Poganac, Društveni dom Koledinec, Društveni dom Prkos, Društveni dom Radeljevo, Društveni dom Veliki Ivančec, Društveni dom Ludbreški Ivanac
Sokolovac	Društveni dom u Domajima, Društveni dom u Peščeniku

Izvor: Sistematizacija autora

Dio jedinica lokalne samouprave započeo je proces obnove društvene infrastrukture, odnosno društveni domova - prvenstveno u vidu energetske obnove i širenja kapaciteta, a potom i poticanja stvaranja novih sadržaja.

Sport

Kao dio društvene infrastrukture i kao međusektorske poveznice područja zdravlja, obrazovanja, socijalnih politika, turizma i drugih sektora potrebno je istaknuti važnost sporta, odnosno njegove socio-ekonomske dimenzije za razvoj Urbanog područja.

Zaključci Vijeća Europske unije i predstavnika država članica iz 2018. godine navode kako je sport međusektorski fenomen, koji osim što predstavlja prihode sportske industrije kao mjerljive gospodarske vrijednosti, predstavlja važan čimbenik javnog zdravlja, regionalnog razvoja i turizma, ali i obrazovanja te je faktor socijalne kohezije.

Kao što je ranije navedeno, sportske udruge čine 35% svih udruga u Gradu Koprivnici i 30% svih udruga na području UP Koprivnica. Iako je bavljenje sportom i rekreacijom često u slobodnom formi pojedinica ili u okviru komercijalnih tržišnih formi, sportski klubovi temeljna su organizacijska jedinica u strukturi sporta u Republici Hrvatskoj, zbog čega je važno izdvojiti njihovo djelovanje. U Urbanom području djeluju ukupno 162 sportske udruge, među kojima je najviše nogometnih

klubova. Nakon Grada Koprivnice, najviše sportskih udruga aktivno je u općinama Koprivnički Ivanec i Peteranec (8), a najmanje u Koprivničkim Bregima i Sokolovcu gdje djeluju po dvije sportske udruge.

Područje sporta sustavno je organizirano u Gradu Koprivnici, kroz Zajednicu športskih udruga Grada Koprivnice, dok je kao potporna organizacija za ostatak urbanog područja, odnosno sportske klubove koji nemaju županijski strukovni savez, a nisu ni članovi zajednica sportskih udruga gradova nadležna Zajednica sportova Koprivničko-križevačke županije.

Zajednica športskih udruga Grada Koprivnice broji 73 sportske udruge i okuplja više od 4.700 sportaša i sportašica, a njena temeljna zadaća je osiguravanje osnovnih uvjeta za rad svojih članica te briga o korištenju, namjeni i održavanju sportskih objekata u vlasništvu Grada Koprivnice.

Kao sastavni dio Zajednice športskih udruga djeluje i Mala športska škola, univerzalna škola za djecu od 3 do 10 godina u kojoj se provode programi sportskih igraonica s elementima sportova (sportska igraonica za djecu vrtićkog uzrasta, sportska škola za djecu školskog uzrasta, škola nogometa za djecu školskog uzrasta, sportska igraonica „Dodir“ za djecu s većim teškoćama u razvoju i igre na vodi).

Sportska infrastruktura kao jedna je od osnovnih prepostavki za odvijanje sportsko-rekreativnih aktivnosti najbogatija je u središtu Urbanog područja, relativno je sveobuhvatna te kao takva omogućuje raznoliku ponudu sportsko-rekreacijskih aktivnosti. Sportska infrastruktura Grada Koprivnice podrazumijeva: gradski stadion „Ivan Kušek Apaš“ s nogometnim igralištima, teniskim terenima, rukometnim igralištem i streljanom, gradske bazene „Cerine“ s unutarnjim bazenima i sportskim centrom, dječjim igralištima, igralištem za odbojku na pijesku, visećom kuglanom i nogometnim terenom, zatim malu sportsku dvoranu u Stričevićevoj ulici te sljedeća nogometna igrališta: igralište NK Zagorec, igralište NK Starigrad, igralište NK Miklinovec, igralište NK Omladinac-Sloga, Herešin, igralište NK Reka i igralište NK Močile. Od ostalih sportskih objekata u Koprivnici se nalaze dvije kuglane, moto staza Auto kluba Koprivnica, sportska zračna luka Danica, tenisko igralište T.K. Podravina, tenisko igralište T.K. Globus, igrališta u sklopu srednjih škola, igralište uz Osnovnu školu Antun Nemčić Gostovinski, te trim staza u Crnoj gori.

Općenito, sportska infrastruktura ni u Gradu Koprivnici ni u preostalih 9 JLS koje su dio Urbanog područja nije u potpunosti sistematizirana u okviru Informacijskog sustava u sportu⁶, Ministarstva turizma i sporta, što otežava pregled stanja i dostupnosti iste. Ipak, u svim općinama postoje barem otvoreni tipovi sportskih građevina, većinom nogometna igrališta s travom i ili betonskom podlogom, pa je tako nogomet u ruralnim područjima uglavnom jedina organizirana sportska aktivnost. Za potrebe sportsko-rekreacijskih aktivnosti koriste se i školske sportske dvorane, dječja igrališta i dr.

Završno, uvezši u obzir društvenu, ali i gospodarsku vrijednost sportskog sektora i teškoće sektora koje su zajedničke na razini cijele Republike Hrvatske, a odnose se na neodrživo financiranje, visoke troškove održavanja sportske infrastrukture, nedostatak stručnog kadra u sportu i općenito nedostatne ljudske i finansijske kapacitete sportskih udruga, razvidna je potreba za dodatnim

⁶ <https://iss.ssduh.hr/#/home>

ulaganjima u sektor. Osim unaprjeđenja sportske infrastrukture kao razvojne potrebe prepoznato je poticanje sportskih i rekreativnih aktivnosti kod djece i mlađih te općenito povećanje svijesti o važnosti zdravog načina života i bavljenja sportom, zatim prilagodba sportskih programa osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju te na kraju finansijska i marketinška potpora sportskim manifestacijama i razvoj turističkih potencijala sportskog sektora.

1.3.2. Podaci o zdravstvenoj infrastrukturi

Analiza zdravstvene infrastrukture podrazumijeva prikaz zdravstvenog sustava u vidu javnih ustanova i ostalih pružatelja zdravstvenih usluga, medicinskog osoblja, te procjenu dostupnosti i dostatnosti zdravstvene infrastrukture u Urbanom području. Osnova za analizu zdravstvene infrastrukture jest podatak o ukupnom broju osiguranika koji imaju osnovno zdravstveno osiguranje, kojih je u Urbanom području Koprivnica 48.288.

Opća bolnica „Dr. Tomislav Bardek“ Koprivnica središnja je zdravstvena ustanova kao županijska bolnica Koprivničko-križevačke županije koja pruža zdravstvenu skrb stanovništvu županije, ali i stanovništvu rubnih područja okolnih županija. Djelatnosti bolnice obuhvaćaju stacionarnu, specijalističko - konzilijsku zdravstvenu zaštitu sa specijalističkom dijagnostikom te laboratorijsku dijagnostiku na razini primarne i sekundarne zdravstvene zaštite. Ukupan kapacitet od ukupno 258 akutnih i 45 postelja za produženo liječenje, te 5 postelja za palijativnu skrb pokriva sljedeće djelatnosti: interna, infektologija, neurologija, psihijatrija, pedijatrija, opća kirurgija, ortopedija i traumatologija, otorinolaringologija, oftalmologija i optometrija, ginekologija i opstetricija. Kapacitet dnevne bolnice je ukupno 116 postelja, najveći broj na odjelu psihijatrije i opće kirurgije. Prema podacima zdravstveno-statističkog ljetopisa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo broj postelja u stacionarnim zdravstvenim ustanovama na razini RH izražen na 1.000 stanovnika je 5,42, a na području Koprivničko-križevačke županije s OB „Dr. Tomislav Bardek“ kao središnjom županijskom bolnicom ta vrijednost iznosi 2,93 postelje.

U proteklom petogodišnjem periodu Opća bolnica „Dr. Tomislav Bardek“ Koprivnica realizirala je 3 projekta unaprjeđenja infrastrukture, ukupne vrijednosti veće od 50 milijuna kuna:

- Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje dnevnih bolnica u Općoj bolnici „Dr. Tomislav Bardek“;
- Energetska obnova zgrade paviljona Opće bolnice „Dr. Tomislav Bardek“;
- Energetska obnova zgrade pravonice rublja Opće bolnice „Dr. Tomislav Bardek“.

Projektom Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje dnevnih bolnica izgrađen je novi paviljon za dnevne bolnice fizikalne medicine i rehabilitacije te psihijatrije, provedeni radovi održavanja dnevne bolnice opće kirurgije, pedijatrije, otorinolaringologije, ginekologije, ortopedije, interne i neurologije te nabavljena opreme u dnevnim bolnicama opće kirurgije, oftalmologije, pedijatrije, fizikalne medicine i rehabilitacije te interne medicine. Projektom je povećana učinkovitost, pristupa i održivosti dnevnih bolnica uz istovremeno smanjenje prijema na akutne bolničke odjele za najmanje 10%.

Energetskom obnovom zgrade paviljona i zgrade praonice rublja osigurano je smanjenje potrošnje energije, odnosno ušteda energije za grijanje/hlađenje na godišnjoj razini za gotovo 70% u oba objekta.

Mreža primarne zdravstvene zaštite i njenu dostatnost procjenjuje Hrvatski zavod za javno zdravstvo. U mreži nedostaje 5 timova obiteljske medicine i 6 timova dentalne zdravstvene zaštite, 1 tim pedijatrije te 1 ginekološki tim. Iako se na razini cijele Koprivničko-križevačke županije mreža u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti sastoji od 1 tima, što je prema procjeni Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje ocijenjeno kao dosta, preporuke se odnose na povećanje broja članova tima, s obzirom da broj stanovnika po timu iznosi više od 100.000. Isto tako, nedostatak timova medicine rada evidentiran je na županijskoj razini, na kojoj su ugovorena 2 tima u mreži, a procjena realnih potreba ukazuje na 5, što predstavlja nedostatak od 3 tima na županijskoj razini. Mreža javne zdravstvene službe u djelatnosti zdravstvene nege u kući je zadovoljavajuća. Na području svih općina iz sastava Urbanog područja izuzev Općine Hlebine ugovorena je djelatnost po 1 medicinske sestre, odnosno njih 9 u Gradu Koprivnici. Djelatnost laboratorijske dijagnostike u primarnoj zdravstvenoj zaštiti obavljaju 2 tima, što također odgovara potrebama.

Tablica 9: Prikaz mreže zdravstvene zaštite kroz broj timova u UP Koprivnica

JLS/godina	Opća obiteljska medicina	Dentalna zdravstvena zaštita
Drnje	1	1
Đelekovec	1	0
Hlebine	1	0
Koprivnica	18	17
Koprivnički Bregi	1	1
Koprivnički Ivanec	0	0
Novigrad Podravski	1	1
Peteranec	0	0
Rasinja	1	0
Sokolovac	1	2
Ukupno timova	25	22
Potreban broj timova	30	27
Nedostaje timova	5	5

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Ostali sadržaji izvanbolničke specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u domeni su Doma zdravlja Koprivničko-križevačke županije koji provodi primarnu zdravstvenu zaštitu osiguranih osoba iz osnovnog zdravstvenog osiguranja. Na lokaciji rada u Gradu Koprivnici ustrojene su djelatnosti oftalmologije i oralne kirurgije. Djelatnost mikrobiologije i parazitologije provodi se u okviru Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije. Fizikalnu terapiju u kući provodi Ustanova za zdravstvenu njegu u kući NEVEN, s 4 zaposlena fizioterapeuta, a u okviru privatnih praksi djeluju dvije specijalističke ordinacije za ortodonciju i jedna za oralnu kirurgiju, sve u središtu Urbanog područja - Gradu Koprivnici.

Osim usluga zdravstvene zaštite i dostupnost ljekarništva kao dijela zdravstvenog sustava pokazatelj je kvalitete zdravstvenog sustava. U Gradu Koprivnici 13 je ugovorenih ljekarni, te po jedna u Drnju, Đelekovcu, Novigradu Podravskom, Koprivničkim Bregima te općinama Rasinja, Hlebine i Sokolovac. Na razini UA, ljekarna nije dostupna stanovnicima općina Peteranec i Koprivnički Ivanec.

Analiza zdravstvenog sustava prvenstveno ukazuje na općeniti nedostatak zdravstvenih radnika te koncentraciju zdravstvenih usluga u središtu Urbanog područja, odnosno Gradu Koprivnici, što je s obzirom da teritorijalnu raspoređenost stanovništva razumljivo, ali ne umanjuje potrebu za popunjavanjem mreže zdravstvene zaštite u okolnim općinama kao jednog od ključnih aspekata sigurnosti i kvalitete života stanovništva.

1.3.3. Analiza stanovanja

Razdoblja između dva posljednja popisa stanovništva karakterizira izraziti porast stambenog fonda u Hrvatskoj. Iako se broj kućanstava smanjio za 80.615 odnosno za -5,31%, nasuprot tome se broj stambenih jedinica povećao za 103.534 odnosno za +4,61%. Na razini Koprivničko-križevačke županije, trendovi su istovjetni, smanjenje broja kućanstava od -8,9% te porast broja stambenih jedinica za 7,11%.

Tablica 10: Postotno smanjenje broja kućanstava i stanova na županijskoj i nacionalnoj razini
(2011.-2021.)

	Kućanstva	Stanovi
RH	-5,31	4,61
KKŽ	-8,9	7,11

Izvor: Državni zavod za statistiku

Analizirajući podatke za Urbano područje Koprivnice, podaci o padu broja kućanstava i rasta stambenih jedinica prate županijske i nacionalne trendove, s nešto manjim porastom stambenih jedinica (4,41% u odnosu na 7,11% na županijskoj razini). Očekivano, najveći broj kućanstava i stambenih jedinica nalazi se u gradu Koprivnici, ali treba izdvojiti i značajan porast stambenih

jedinica u općinama Rasinja (12%) i Sokolovac (19%), te značajan pad u općini Drnje (-21%) te Novigrad Podravski (-20%).

Tablica 11: Podaci o broju kućanstava i stambenih jedinica na UP Koprivnica

JLS	Kućanstva				Stambene jedinice			
	Ukupno	Promjena '11.-'21.	Privatna kućanstva	Promjena '11.-'21.'	Ukupno	Promjena '11.-'21.	Stanovi za stalno stanovanje	Promjena '11.-'21.
Koprivnica	10.465	-4%	10435	-4%	15.349	4%	13.700	10%
Drnje	524	-16%	523	-16%	597	-21%	588	-21%
Đelekovec	483	-9%	483	-9%	644	-1%	634	0%
Hlebine	382	-10%	381	-10%	597	-3%	564	-8%
Koprivnički Bregi	648	-18%	645	-18%	1.265	4%	875	-14%
Koprivnički Ivanec	581	-14%	580	-14%	742	0%	742	1%
Novigrad Podravski	832	-13%	829	-13%	2.293	-8%	1.489	-20%
Peteranec	764	-13%	762	-13%	1.071	2%	1.027	-2%
Rasinja	908	-17%	908	-17%	2.225	-22%	1.621	12%
Sokolovac	932	-16%	929	-16%	2.015	19%	1.608	19%
UKUPNO	16.519	-8%	16.475	-8%	26.798	0%	22.848	4%

Izvor: Državni zavod za statistiku, izrada autora

Povezano s rastom broja stambenih jedinica, razvija se i tržište nekretnina u Hrvatskoj koje i dalje bilježi pozitivne trendove, a s rastom broja izgrađenih stanova, raste i prosječna cijena. Tijekom 2020. godine na području Koprivničko-križevačke županije (ne računajući područje Grada

Koprivnice) evidentirano je 4.681 kupoprodajna ugovora od kojih se najveći broj odnosi na poljoprivredno zemljište sa ukupno 3.860 kupoprodajnih ugovora. Vezano na finansijske pokazatelje, ukupni promet nekretnina na području Koprivničko-križevačke županije (osim Grada Koprivnice) iznosi 147 milijuna kuna. U odnosu na 2019. godinu, kada je evidentirano ukupno 5.278 kupoprodaja nekretnina (u vrijednosti 196 milijuna kuna), došlo je do povećanja prometa nekretnina, kako u broju transakcija u prometu nekretninama, tako i u ukupnom iznosu prometa nekretninama.

Analizirajući trgovanje nekretninama prema tipovima nekretnina, svakako su najzanimljiviji podaci o prodanim stanicima/apartmanima. U Koprivničko-križevačkoj županiji ostvaruje se veći broj kupoprodaja stanova/apartmana nego godinu dana ranije (5,4 posto). Koprivnica ostvaruje međugodišnje povećanje broja kupoprodaja stanova/apartmana za 8,6 posto, dok ostatak Koprivničko-križevačke županije bilježi rast prometa stanova/apartmana od svega 2,6 posto. Prema dostupnim podacima, u prošloj je godini na području županije prodano 227 stanova u vrijednosti od 81 milijun HRK. Kvadrat stana u prosjeku je iznosio oko 800 € ili nešto manje od 6000 HRK. Značajan udio donose stanovi s područja Grada Koprivnice čija je prosječna cijena po kvadratu 6.282 HRK, dok je u ostatku županije u prosjeku 4500 HRK. Promatraljući navedenu cijenu u odnosu na ostatak RH, možemo zaključiti kako je prosječna cijena i dalje niža od prosječne cijene u ostatku RH koja iznosi otprilike 1.000€, a niža je i od usporedivih gradova u okolini kao što su Čakovec (6.513,40 HRK), Varaždin (7.494,48 HRK) i Zagreb (11.052,09 HRK) što navodi na zaključak da Urbano područje Koprivnica ima potencijal za zadržavanje postojećih i privlačenje novih mladih obitelji i pojedinaca.

Uz stanove, treba istaknuti i prodaju stambenih zgrada ili obiteljskih kuća kojih je prodano 438, a njihova vrijednost po kupoprodajnim ugovorima bila je nešto veća od 115 milijuna HRK. Nešto slabije prodavali su se i kupovali poslovni prostori, njih 35 za ukupno 10,3 milijuna HRK. Prosječna cijena po kvadratu u Koprivnici bila je 2000 HRK, a u ostatku županije 1.100 HRK.

Analizirajući poljoprivredna zemljišta, na području cijele županije prodano je 4.000 parcela vrijednih oko 74 milijuna HRK. Prosječna cijena poljoprivrednog zemljišta u županiji, prema kupoprodajnim ugovorima, bila je 2,4 HRK po kvadratu. Treba istaknuti i kako je od općina najviše zemlje prodano na području Peteranca, za 8,5 milijuna HRK, a prosječna cijena po ugovoru bila je 3,07 HRK po kvadratu. Za građevinsko zemljište, prosječna cijena prema ugovoru za područje Koprivnice bila je 180 HRK po kvadratu, a u ostatku županije 28 HRK.

Analizirajući broj kupoprodajnih ugovora za grad Koprivnicu kao središte urbane aglomeracije i grad Križevce kao drugo gradsko središte županije, vidljivo je kako Koprivnica prednjači u svim kategorijama, odnosno da ima puno življe tržište nekretninama odnosno veću potražnju, što u konačnici znači i veći interes za stanovanjem. Ipak, vrijedi istaknuti i značajan pad prodaje građevinskog zemljišta (-71%) što može biti iz razloga skuplje cijene odnosno njenog značajnijeg porasta (sa 71 na 168 kn po m²).

Tablica 12: Broj kupoprodajnih transakcija nekretnina na području Koprivnice i Križevaca

JLS	Stanovi		Kuće		Poljoprivredna zemljišta		Građevinska zemljišta		Poslovne nekretnine	
	2020	promjena ('16 - '20.)	2020	promjena ('16 - '20.)	2020	promjena ('16.- '20.)	2020	promjena ('16.- '20.)	2020	promjena ('16 - '20.)
KC	189	145%	214	178%	178	34%	27	-71%	37	270%
KŽ	48	78%	65	132%	666	37%	19	46%	21	75%

Izvor: Ekonomski institut, Broj kupoprodajnih transakcija nekretnina po jedinicama lokalne samouprave od 2012. do 2020. godine

Zaključno, analizirajući stanovanje odnosno stambeni fond i tržište nekretnina na području urbane aglomeracije primjetni su istovjetni trendovi kao i u RH, pri čemu grad Koprivnica preuzima najveći udio u broju ali i trgovcu nekretninama. U usporedbi s drugim županijskim središtem, Koprivnica prednjači u odnosu na Križevce u gotovo svim vrstama nekretnina. Važno je istaknuti i komparativnu prednost Urbanog područja Koprivnica u odnosu na ostale usporedive gradove u okruženju koja se očituje u činjenici da su cijene nekretnina još uvijek niže nego u navedenim središtima. Navedeno može poslužiti kao motivator zadržavanja stanovnika i poticanja daljnog razvoja i ulaganja u Urbano područje Koprivnica.

1.4. Obrazovanje

Predškolski odgoj i obrazovanje

Sve jedinice lokalne samouprave u sastavu Urbanog područja obuhvaćene su predškolskim odgojem i obrazovanjem. Osnovne odrednice kvalitetnog programa predškolskog odgoja i obrazovanja, odnosno njegova dostupnost i pristupačnost na koprivničkom području, prikazane su u nastavku.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u Urbanom području ukupno se nalazi 23 dječja vrtića i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost predškolskog odgoja, koje pohada 1.517 djece i u kojima je zaposleno 227 odgojitelja. Geografska rasprostranjenost dječjih vrtića na promatranom području pokazuje kako je oko 60% ustanova predškolskog odgoja u Gradu Koprivnici, što odgovara koncentraciji stanovništva u središtu Urbanog područja. Posljednje analize kojima su obuhvaćeni pokazatelji dostupnosti i kvalitete predškolskog odgoja, iz 2016. ukazuju na nedostatnost sustava predškolskog odgoja u UP Koprivnica, ali i cijeloj županiji. Naime, tada je obuhvaćenost djece u dobi od 3-6 godina predškolskim odgojem na razini Koprivničko-križevačke županije bila 39,5%, značajno ispod prosjeka RH i ispod Barcelonskih ciljeva koji predviđaju da 90% djece bude obuhvaćeno predškolskim odgojem. Isto tako, između Grada Koprivnice i okolnih općina evidentirane su značajne razlike, pa je tako u Koprivnici 65% djece bilo obuhvaćeno predškolskim odgojem, dok primjerice u Općini Koprivnički Bregi pokazatelj iznosio tek 28%. Nacionalnom razvojnom strategijom ciljana vrijednost obuhvata djece predškolskim odgojem do 2030. određena je i ambiciozniјe od Barcelonskih ciljeva, te iznosi 97%, a Grad Koprivnica kao središte Urbanog područja najbliže je ostvarenju istog.

U periodu od 2016. do 2021. broj djece neznatno se smanjio, za oko 2%, a istovremeno je broj odgajatelja povećan za 11%, s 205 na 227, što znači da se smanjio broj djece po odgajatelju, a time i povećala kvaliteta predškolskog odgoja. Isto tako, proširena je mreža dječjih vrtića. Grad Koprivnica u okviru mjere 7.4.1. Programa ruralnog razvoja realizirao je investiciju izgradnje i opremanja dječjeg vrtića u prigradskom naselju Starograd. Izgradnjom novog dječjeg vrtića prilagođenog za 3 vrtičke skupine tako se značajno unaprijedio aspekt pristupa uslugama predškolskog odgoja, a time i standard ruralnog područja. Osim izgradnje novog dječjeg vrtića, najznačajnija investicija na području UP Koprivnica u predškolsku infrastrukturu bila je Energetska obnova centralne zgrade Dječjeg vrtića Tratinčica i zgrade objekta Loptica. Povećanjem energetske učinkovitosti objekta i sukladno tome ostvarenjem energetskih i finansijskih ušteda posredno se utječe na kvalitetu predškolskog odgoja, a osim toga, važnost predmetnog projekta za Grad Koprivnicu i Regionalnu energetsku agenciju Sjever je i zbog dobivene europske nagrade za održivu i inovativnu javnu nabavu "Procura+ Award 2020".

Završno, unatoč provedenim investicijama mreža dječjih vrtića u Urbanom području Koprivnica nije dostatna, što se djelomično kompenzira kroz obrte za čuvanje djece, odnosno djelatnost dadilja,

kojih je u Urbanom području ukupno 15, od čega 12 u Gradu Koprivnici, ali je dugoročno potrebno dodatno ulaganje u infrastrukturne kapacitete predškolskog odgoja.

Osnovno školstvo

U Urbanom području Koprivnica ukupno je 11 matičnih i 20 područnih osnovnih škola. U središtu Urbanog područja četiri su matične škole, te po jedna u Koprivničkim Bregima, Drnu, Rasinji, Sokolovcu, Đelekovcu i Novigradu Podravskom, a područnim školama osigurana je dostupnost osnovnoškolskog obrazovanja u svih 10 jedinica lokalne samouprave. U školskoj godini 2021./2022. ukupno je evidentirano 3.824 učenika osnovnih škola.

Broj učenika osnovnih škola u UP Koprivnica u posljednjih 5 godina smanjio se za gotovo 4%, a nepovoljni trend nije iznimka Urbanog područja. Kao i kod drugih pokazatelja, broj učenika najmanje se smanjio u Gradu Koprivnici, samo 0,93%, dok je u Općini Koprivnički Bregi čak 20% učenika manje. Smanjenje broja učenika obilježe je kako Koprivničko-križevačke županije tako i Republike Hrvatske u cjelini, a smanjenje broja učenika i na nacionalnoj razini izraženiji je u manjim sredinama u odnosu na veća urbana središta, pa UA ne čini iznimku.

U Urbanom području Koprivnica, matične škole pohađa većina učenika, njih 3.185 u 180 razrednih odjela, dok područne objekte pohađa 639 učenika u 63 razrednih odjela, odnosno oko 17% učenika. U petogodišnjem periodu od šk. god. 2016./2017. do šk. god. 2021./2022. broj učenika matičnih škola smanjio se za 2,62%, a broj učenika područnih objekata za 10,25%, zbog čega je u istima značajno smanjen i broj razrednih odjela.

Tablica 13: Kretanje broja učenika i razrednih odjela

Godina	Matične škole		Područni objekti	
	Broj učenika	Broj razreda	Broj učenika	Broj razreda
2016./2017.	3.271	180	712	69
2021./2022.	3.185	178	639	61
Razlika br. uč.	-2,62%		-10,25	

Izvor: Školski rudnik - ŠeR

Sukladno smanjenju broja učenika osnovnih škola, u petogodišnjem periodu smanjio se i prosječan broj učenika po razrednom odjelu. Iz tablice niže vidljivo je kako je u razrednoj nastavi prosječan broj učenika po razrednom odjelu između 12 i 13, a isti se povećava na prosjek od 18 učenika u višim razredima osnovne škole, što je povezano s činjenicom da se u dijelu područnih škola izvodi samo razredna nastava.

Tablica 14: Prikaz prosječnog broja učenika po razrednom odjelu u matičnim i područnim osnovnim školama u UP Koprivnica

Prosječan broj učenika po razrednom odjelu u osnovnim školama								
Razredni odjel	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2016./'.2017.	13,71	13,18	12,20	12,21	19,19	17,70	17,88	18,04
2021./2022.	12,22	12,41	12,32	12,27	18,63	17,61	19,56	17,78

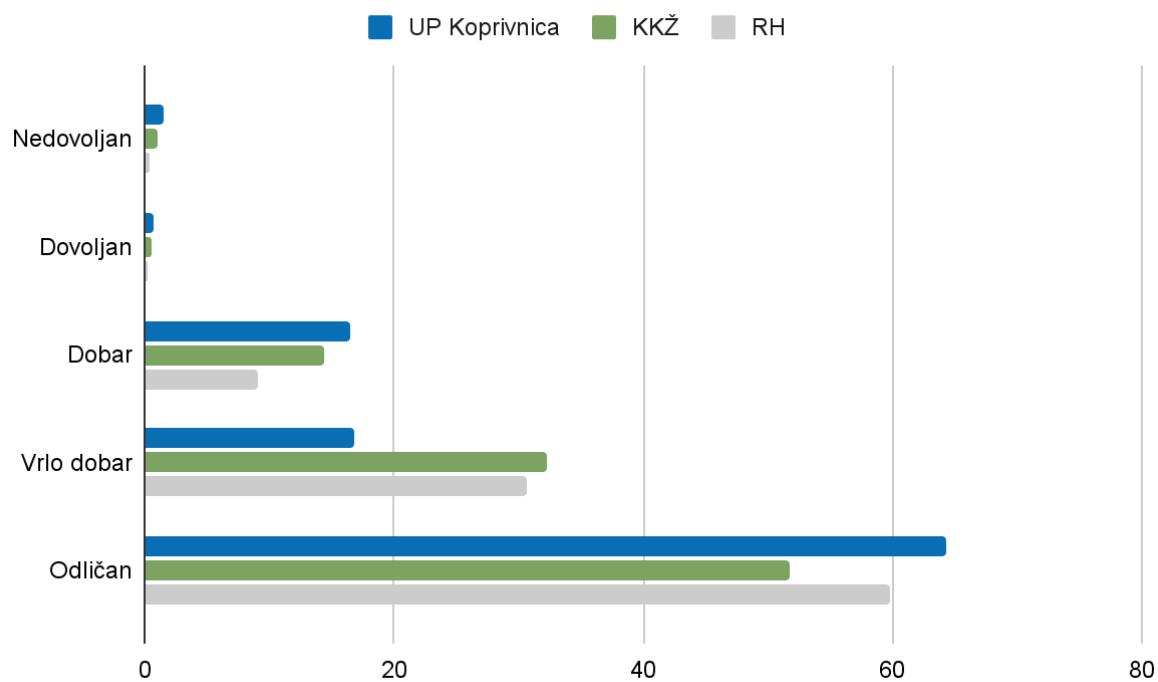
Izvor: Školski rudnik - ŠeR

Nadalje, u kontekstu povećanja standarda kvalitete odgoja i obrazovanja potrebno je analizirati rad škola u vidu smjenskog rada. Od 11 matičnih osnovnih škola u UP Koprivnica, 7 škola radi u dvije smjene koje se rotiraju, a 4 škole rade u jednoj smjeni. Nadalje, od 20 područnih objekata, većina - njih 16 radi u jednoj smjeni koja se ne rotira, 3 rade u dvije smjene koje se rotiraju, a jedna škola radi u dvije smjene koje ne rotiraju. Organizacija rada u proteklom petogodišnjem razdoblju nije se promijenila, odnosno nije povećan broj škola koje rade u jednoj smjeni.

Sukladno Državnom pedagoškom standardu (DPS), osnovni standard školskog prostora u pravilu treba osigurati rad škole u jednoj smjeni, iznimno u dvije smjene, a s obzirom da većina matičnih škola u UP Koprivnica radi u dvije smjene u idućem razdoblju bit će potrebno osiguravanje infrastrukturnih preduvjeta za rad škola u jednoj smjeni. Broj učenika po razrednom odjelu uglavnom odgovara DPS-u sukladno kojem je optimalan broj učenika 20 (najmanji 14, a najviši 28).

Učenici osnovnih škola na području UP Koprivnica prema općem uspjehu učenika manje su uspješni u odnosu na županijski i nacionalni prosjek. Naime, prosjek općeg uspjeha učenika s područja UP Koprivnica je 4,23, dok su učenici na razini županije ostvarili prosjek od 4,33 KKŽ, a na razini cijele RH 4,49. S druge strane u Urbanom području Koprivnica, značajno je više odlikaša, čak 64,3%, gotovo 15% više nego na županijskoj razini, ali je isto tako manje učenika s prosječnom ocjenom vrlo dobar. Učenika s vrlo dobrim i dobrim općim uspjehom gotovo je jednak, oko 16%, a opći uspjeh kvari veći udio učenika čiji je prosjek ocjena nedovoljan, 1,52% učenika, naspram 0,36% u cijeloj RH.

Prikaz 3: Prikaz uspjeha učenika osnovnih škola u UP Koprivnica u školskoj godini 2021./2022.

Izvor: Školski rudnik - ŠeR

Nadalje, kao specifičnost u UP potrebno je izdvojiti Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju - Podravsko sunce Koprivnica - osnovnu školu za djecu s teškoćama u razvoju, koju u školskoj godini 2021./2022. pohađa 74 učenika. Osim odgoja i osnovnog obrazovanja djece sa sniženim intelektualnim sposobnostima, djelatnost Centra obuhvaća:

- odgoj i obrazovanje djece predškolske dobi s većim teškoćama u razvoju;
- odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju djece i mladih s autizmom i značajno sniženim intelektualnim sposobnostima (do 21. godine);
- organizaciju radno proizvodnih aktivnosti za osobe sa značajno sniženim intelektualnim sposobnostima (iznad 21. godine);
- logoterapija i program poticanja senzorne integracije.

Nadalje, u Koprivnici djeluje i Umjetnička škola „Fortunat Pintarić“⁷, nekadašnja Glazbena škola „Fortunat Pintarić“. Naime, od 2012. godine uz glazbeno obrazovanje pokrenut je program nastave plesa, odnosno otvoren Odjel za suvremeni ples, pa je s obzirom da samo glazbeno obrazovanje više nije osnovna djelatnost, škola promijenila naziv u Umjetnička škola „Fortunat Pintarić“. U školskoj godini 2021./2022. Umjetničku školu pohađa 179 učenika u 7 odjela (puhački odjel, gudački odjel, žičani instrumenti, instrumenti s tipkama, solo pjevanje, plesna škola i teoretski smjer).

Od relevantnih projekata u području osnovnoškolskog obrazovanja izdvaja se projekt „Knowledge Well“ vrijednosti 1,78 milijuna HRK, sufinanciran od strane Europske unije u okviru Interreg V-A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014.-2020. U okviru projekta uspostavljeno je pet

⁷ Umjetnička škola „Fortunat Pintarić“ osim s matičnom školom u Koprivnici djeluje i s dva područna odjela izvan UP Koprivnica (Područni odjel Virje i Područni odjel Đurđevac), a s početkom školske godine 2010./2011. počinje i izvođenje srednjoškolskog programa glazbenog obrazovanja.

adekvatno opremljenih i kompetentnih centara izvrsnosti, od čega tri u koprivničkim osnovnim školama. Osnovna škola „Đuro Ester“ postala je centar izvrsnosti tehničkih znanosti, Osnovna škola „Antun Nemčić Gostovinski“ centar izvrsnosti za prirodne znanosti, s fokusom na biologiju i kemiju, a Osnovna škola „Braće Radić“ centar izvrsnosti za društvene znanosti s naglaskom na geografiju i povijest. Projektom, osim što su stvoreni uvjeti za provedbu kvalitetnih obrazovnih programa u osnovnim školama, koji uvelike nadilaze zakonski propisane osnovnoškolske obrazovne standarde, stvara se dodatan poticaj usmjeravanja učenika osnovnih škola ka STEM zanimanjima i upisom srednjih škola u području prirodnih i tehničkih zanimanja, a time u srednjoročnom razdoblju i ujednačavanju ponude i potražnje na tržištu rada.

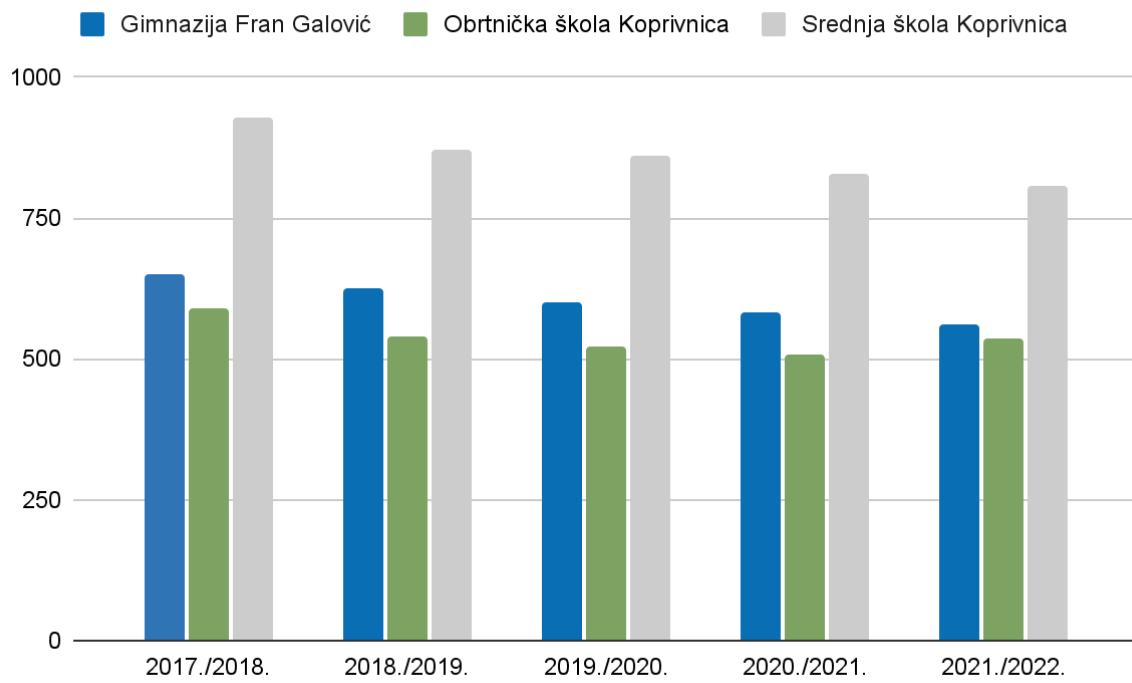
Osim toga, Grad Koprivnica je nastavio ulaganja u energetsku obnovu te je proveo projekte energetske obnove Osnovne škole „Braće Radić“ te Osnovne škole „Antun Nemčić Gostovinski“.

Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Urbanog područja Koprivnica djeluju tri srednje škole: Gimnazija „Fran Galović“ Koprivnica, Srednja škola Koprivnica i Obrtnička škola Koprivnica. U školskoj godini 2021./2022., navedene tri srednje škole pohađa ukupno 1.904 učenika u 98 razrednih odjela i 46 obrazovnih programa. Gimnazija „Fran Galović“ radi u jednoj smjeni, a Obrtnička škola i Srednja škola Koprivnica imaju nastavu organiziranu u dvije smjene koje se rotiraju.

Gledajući statističke podatke, broj učenika u padu je u svim srednjim školama u Koprivnici. U petogodišnjem periodu, odnosno od školske godine 2017./2018. do školske godine 2021./2022. broj učenika u sve tri škole smanjio se za 267, najviše u Srednjoj školi Koprivnica, koja ima 124 upisanih učenika manje. Iz grafikona niže vidljivo je kako od navedenog trenda odstupa Obrtnička škola koja u školskoj godini 2021./2022. bilježi povećanje broja učenika, što ukazuje na ponovno povećanje relevantnosti strukovnog i obrtničkog obrazovanja.

Prikaz 4: Prikaz broja učenika srednjih škola

Izvor: Školski e-rudnik - ŠeR

Prema statističkim podacima gimnazijski program najtraženiji je obrazovni program prema broju učenika, s njih 408, odnosno oko 20% srednjoškolaca iz Koprivnice i okolnog gravitirajućeg područja. Drugi po broju učenika je program za medicinske sestre/tehničare opće njege koji pohađa 110 učenika (5,7%). Tehničar za računalstvo, komercijalist i ekonomist jednako su zastupljeni programi i njih pohađa oko 4% srednjoškolaca, kao i program farmaceutskog tehničara, osobito relevantan za lokalno tržište rada.

Najtraženiji srednjoškolski programi, među kojima su primjerice komercijalist i ekonomist, ukazuju na neusklađenost s potrebama lokalnog tržišta rada, s obzirom da iz navedenih programa proizlazi preveliki broj učenika u odnosu na potrebe, koje su izraženije u suštinski strukovnim i obrtničkim zanimanjima. Analiza usklađenosti ponude rada i potražnje za radom na lokalnoj razini prikazana je u nastavku.

Tablica 15: Prikaz obrazovnih programa i upisnih kvota srednjih škola u UP Koprivnica

Program	Broj učenika
Gimnazija „Fran Galović“ Koprivnica	
Jezična gimnazija	21
Opća gimnazija	84
Opća gimnazija - sportaši	21

Program	Broj učenika
Prirodoslovno-matematička gimnazija	21
Srednja škola Koprivnica	
Ekonomist	21
Farmaceutski tehničar	21
Fizioterapeutski tehničar	21
Hotelijersko-turistički tehničar	21
Komercijalist	21
Medicinska sestra/tehničar opće njegе	21
Kemijski tehničar	21
Prodavač	21
Tehničar nutritionist	21
Upravni referent	21
Obrtnička škola Koprivnica	
Tehničar za električne strojeve s primjenjenim računalstvom	21
Tehničar za računalstvo	21
Autolimar - JMO	7
Strojobravar - JMO	7
Elektroinstalater	7
Elektromehaničar	7
Elektroničar - mehaničar	7
Instalater grijanja i klimatizacije - JMO	7
Plinoinstalater	7
Vodoinstalater - JMO	7
Konobar	7
Kuhar	14
Ličilac - soboslikar	7

Program	Broj učenika
Monter suhe gradnje	7
Stolar	7
Mesar	7
Pekar	7
Slastičar	7
Pomoćni cvjećar	3
Pomoćni pekar	3
Pomoćni kuhar i slastičar	3
Tumačenje	
Suficitarna zanimanja, za koja je potrebno smanjiti upisne kvote	
Deficitarna zanimanja, za koja je potrebno povećati upisne kvote	

Izvor: Vodič kroz srednje škole Koprivničko-križevačke županije za školsku godinu 2021./2022.

Usporedba obrazovnih programa i upisnih kvota srednjih škola s Preporukama za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, nalaže potrebu za daljnjom prilagodbom upisne politike s ciljem rješavanja problema neusklađenosti između ponude rada i potražnje za radom.

Šest je četverogodišnjih srednjoškolskih programa s planiranim upisnim kvotama od 21 učenika - upravni referent, ekonomist, farmaceutski tehničar, komercijalist, fizioterapeutski tehničar i hotelijersko-turistički tehničar, koje su ocijenjene kao prevelike, zbog čega je potrebno smanjiti broj upisanih učenika. S druge strane, tek se 7 od ukupno 17 obrtničkih i strukovnih programa koji su deficitarni izvodi na području lokalnog tržišta rada. Ipak, razvidno je kako većina obrazovnih programa Obrtničke škole Koprivnica (16 od 21) odgovara potreba lokalnog tržišta rada, što je pozitivan pokazatelj.

U vrijeme izrade analize u tijeku je provedba projekta Centar kompetentnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji, čiji je završetak predviđen u listopadu 2022. Nositelj projekta je Obrtnička škola Koprivnica. U okviru projekta Obrtnička škola Koprivnica i partnerska institucija, Strukovna škola Đurđevac, rekonstruirat će, nadograditi i opremiti Centar relevantnom specijaliziranoj opremom vezanom za (pod)sektor elektrotehnike i računalstva. Uspostava Centra kompetentnosti će kako za učenike tako i odrasle polaznike strukovnog obrazovanja u navedenim sektorima, unaprijediti program te otvoriti mogućnosti za učenje temeljeno na radu. Sve će to omogućiti razvoj kompetencija radne snage, vertikalnu obrazovanja za stvaranje budućih zaposlenika lokalnih i regionalnih tvrtki na području cijele Koprivničko-križevačke županije.

Osim po budućem Centru kompetentnosti, koprivničke škole sudjeluju u projektu Razvoj kompetencija kroz učenje temeljeno na radu. Cilj projekta je ostvariti doprinos rješavanju problema pada broja upisanih učenika u zanimanjima iz (pod)sektora elektrotehnike i računalstva u Obrtničkoj školi Koprivnica i partnerskoj ustanovi Strukovnoj školi Đurđevac kroz uspostavu programskih i kadrovskih uvjeta u Regionalnom centru kompetentnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji koji će unaprijediti mogućnosti za učenje temeljeno na radu.

Koprivničke škole ističu se i u razvoju socijalnog poduzetništva kao modela poduzetništva s ciljem maksimiziranja društvene vrijednosti. Naime, Srednja škola Koprivnica u suradnji s još nekoliko srednjih škola i Poduzetničkim inkubatorom ekonomskog fakulteta u Zagrebu provela je projekt *Socijalno poduzetništvo – nove kompetencije komercijalista*. U okviru projekta eksperimentalnim kurikulumom pokušalo se modernizirati nastavni predmet "Poduzetništvo" koji se izvodi u 3. i 4. razredu programa Komercijalist, ali i promovirati koncept socijalnog poduzetništva koji potiče samozapošljavanje posebice teško zapošljivih osoba poput starijih žena, osoba s invaliditetom i osoba s kvalifikacijama koje se više ne traže na tržištu rada.

Visoko obrazovanje

Sveučilište Sjever sa sjedištem u Koprivnici, središnja je institucija visokoškolskog obrazovanja, ne samo Urbanog područja, već ono djeluje kao regionalno sveučilište na području sjeverozapadne Hrvatske. Sveučilište je podijeljeno u dva sveučilišna centra - Koprivnicu i Varaždin. S obzirom na ulogu Sveučilišnog centra u Koprivnici kao ključnog aktera tercijarnog obrazovanja u Urbanom području, ali i cijeloj županiji, u nastavku je detaljnije prikazana analiza istog.

U okviru Sveučilišnog centra Koprivnica izvodi se ukupno 12 studijskih programa, 7 preddiplomskih, 4 diplomska, 1 poslijediplomski doktorski studij, kako je prikazano u tablici niže. U akademskoj godini 2021./2022. SC Koprivnica pohađa ukupno 1.017 studenata, a na cijelo Sveučilište, zajedno sa SC Varaždin, upisano je ukupno 4.417 studenata.

Tablica 16: Popis studijskih programa SC Koprivnica Sveučilišta Sjever

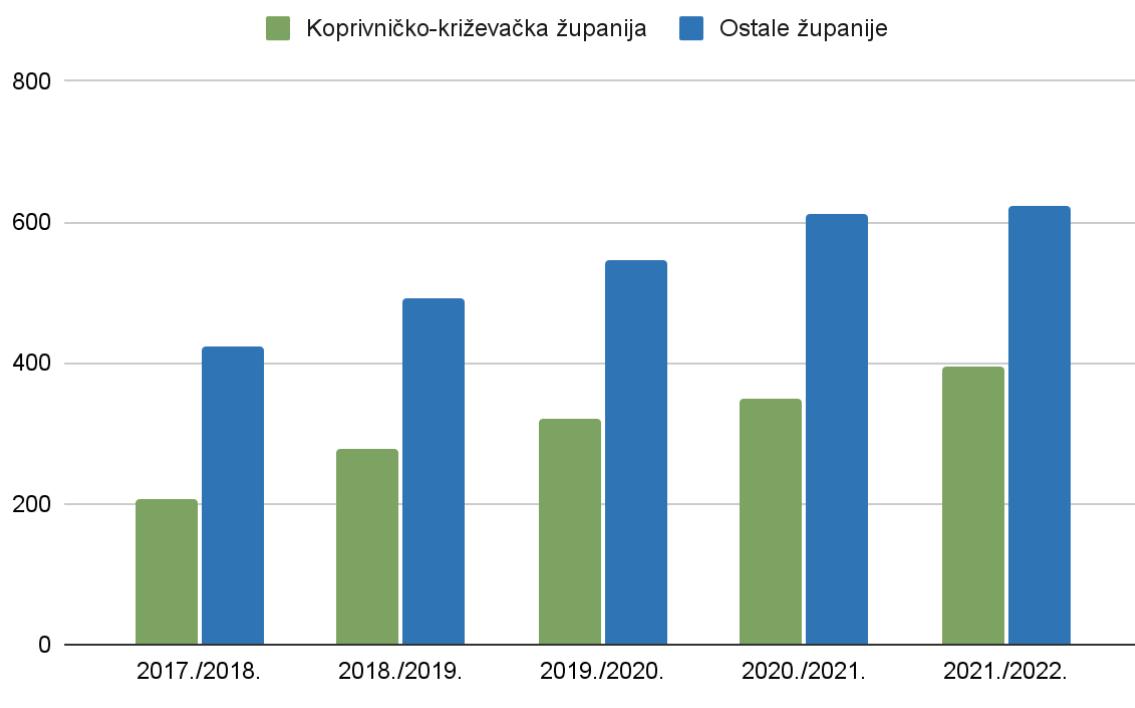
Razina studija	Popis studijskih programa
Preddiplomski studij	Medijski dizajn; Komunikologija, mediji i novinarstvo; Poslovanje i menadžment; Prehrambena tehnologija; Logistika i mobilnost; Zaštita okoliša, recikliranje i ambalaža; Računarstvo i informatika
Diplomski studij	Medijski dizajn, Komunikologija, mediji i novinarstvo, Ambalaža - recikliranje i zaštita okoliša; Održiva mobilnost i logistika
Poslijediplomski doktorski studij	Mediji i komunikacija

Izvor: Sveučilište Sjever

Značaj regionalnog Sveučilišta, odnosno Sveučilišnog centra Koprivnica u porastu je, te se u posljednjih 5 akademskih godina broj studenta u Koprivnici povećao s 630 na 1.017. Integrirani i sveobuhvatni pristup obrazovanju u različitim strukama, uskladen s razvojnim potrebama i

težnjama regije ključan je za povećanje broja studenata i povećanje prepoznatljivosti Sveučilišta. Prikaz niže prikazuje broj upisanih studenata u studijske programe koji se izvode u okviru Sveučilišnog centra u Koprivnici. U akademskoj godini 2021./2022. Od ukupno 1.017 studenata, njih 395, odnosno 38,9% je bilo s područja Koprivničko-križevačke županije, a njih 622, odnosno čak 61,1% iz ostataka RH, većinom susjednih županija sjeverne i sjeverozapadne Hrvatske. Navedeni omjer i kontinuirano povećanje broja studenata s prebivalištem izvan Koprivničko-križevačke županije ukazuje na sve veći značaj Sveučilišta u cijeloj RH, te povećanje kvalitete i prepoznatljivosti istog.

Prikaz 5: Broj upisanih studenata u SC Koprivnica Sveučilišta Sjever prema mjestu prebivališta

Izvor: Sveučilište Sjever

Prema interesu studenata, odnosno broju upisanih u prvu godinu prediplomskog studija u akademskoj godini 2021./2022, najzastupljeniji je studijski program Poslovanje i menadžment (65), a od ukupno 263 upisana studenta u prvu godinu prediplomskog studija, više od 80% odnosi se na studente u STEM područjima. Navedeni pokazatelj potkrepljuje razvojnu viziju Sveučilišta koje je većinski usmjereni ka izvođenju studijskih programa u deficitarnim STEM područjima te odgovarajućim programima za potrebe realnog gospodarstva na području Sjeverne Hrvatske.

Tablica 17: Prikaz broja studenata (redovni i izvanredni) upisanih u prvu godinu studija u akademskoj godini 2021./2022.

Preddiplomski	
Smjer	Broj upisanih
Poslovanje i menadžment	65
Medijski dizajn	50
Komunikologija, mediji i novinarstvo	49
Prehrambena tehnologija	45
Računarstvo i informatika	39
Logistika i mobilnost	15
Diplomski	
Smjer	Broj upisanih
Održiva mobilnost i logistički menadžment (smjerovi Logistički menadžment i Održivi prometni sustavi)	48
Komunikologija, mediji i novinarstvo	23
Medijski dizajn	17
Ambalaža, recikliranje i zaštita okoliša	13

Izvor: Sveučilište Sjever

Pozitivno se ističe stabilan trend upisa studenata u studijski program Održiva mobilnost i logistički menadžment, s obzirom da se važnost i potreba za stručnjacima u navedenom području ističe i nacionalnim razvojnim dokumentima. Naime, održiva mobilnost jedan je od ciljeva Nacionalne razvojne strategije 2030., a suvremeni trendovi internacionalizacije i globalizacije poslovanja ističu logistiku kao jednu od važnih gospodarskih djelatnosti, pa je važno istaknuti navedeni studijski program kao razvojni potencijal. Isto tako, analizirajući podatke na razini SC Koprivnica, vidljiv je rastući trend upisa studenata na prvu godinu studija Prehrambene tehnologije, što ukazuje na usklađenost obrazovnih programa s potrebama lokalnog tržišta rada, s obzirom na značaj prehrambene industrije u lokalnom i regionalnom gospodarstvu.

Značaj visokoškolske ustanove osim u stvaranju ljudskih resursa potrebnih lokalnom tržištu rada je i u ostalim segmentima izravnog povezivanja s gospodarstvom i tržištem rada. Tako je Sveučilište Sjever skloplilo Sporazum o suradnji s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG BICRO) s ciljem jačanja dugoročne znanstvene, tehničke i stručne suradnje na

području istraživanja i razvoja, posebice u području gospodarstva i na području znanstveno - istraživačkih projekata od zajedničkog interesa sa svrhom međusobne podrške i koordinacije.

Cjeloživotno obrazovanje

Pučko otvoreno učilište Koprivnica (u dalnjem tekstu: POU Koprivnica) središnja je ustanova za obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje u Urbanom području. Na POU Koprivnica ukupno je od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja verificiran 61 program osposobljavanja odraslih u 10 obrazovnih sektora i 4 programa usavršavanja u 3 obrazovna sektora.

Tablica 18: Prikaz verificiranih obrazovnih programa POU Koprivnica

Obrazovni sektor	Broj programa
Programi osposobljavanja	
Poljoprivreda, prehrana i veterina	17
Šumarstvo, prerada i obrada drva	2
Tekstil i koža	2
Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	5
Elektrotehnika i računalstvo	2
Graditeljstvo i geodezija	9
Promet i logistika	1
Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	4
Turizam i ugostiteljstvo	10
Zdravstvo i socijalna skrb	2
Osobne, usluge zaštite i ostale usluge	7
Programi usavršavanja	
Osobne, usluge zaštite i ostale usluge	2
Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	1
Elektrotehnika i računalstvo	1

Izvor: Pučko otvoreno učilište Koprivnica, ožujak 2022.

Veliki broj certificiranih programa koje provodi POU Koprivnica doprinosi usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada, odnosno osiguravanju adekvatnih ljudskih resursa za potrebe lokalnog tržišta rada, u dijelu strukovnih i obrtničkih zanimanja. Polovica obrazovnih programa na razini dvogodišnjih ili trogodišnjih srednjoškolskih programa, za koje je utvrđena potreba da se poveća broj upisanih učenika, obuhvaćena je programima osposobljavanja na POU Koprivnica (zidar; tesar; mesar; stola; zavarivač; rukovatelj samohodnim građevinskim strojevima; armirač i pekar) što samo djelomično doprinosi potražnji lokalnog gospodarstva.

Osim Pučkog otvorenog učilišta Koprivnica u Koprivnici kao ustanova za obrazovanje odraslih djeluje i Obrtničko učilište POUKA. POUKU je 2010. godine osnovala Obrtnička komora Koprivničko - križevačke županije s ciljem podizanja kvalitete obrazovanja i osposobljavanja u poduzetništvu i za poduzetništvo. Ustanova provodi obrazovanje kroz verificirane programe Ministarstva znanosti i obrazovanja te organizira i druge neformalne edukacije iz područja cjeloživotnog učenja prema potrebama poduzetnika.

Tablica 19: Prikaz verificiranih obrazovnih programa i usavršavanja POUKA prema sektorima

Obrazovni sektor	Broj programa
Poljoprivreda, prehrana i veterina	4
Elektrotehnika i računalstvo	6
Turizam i ugostiteljstvo	7
Osobne, usluge zaštite i druge usluge	4
Graditeljstvo i geodezija	7
Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	6
Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	9
Zdravstvo i socijalna skrb	1
Ukupno programa	44

Izvor: Obrtničko učilište POUKA, ožujak 2022.

Podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog učenja prepoznato je kao razvojna potreba i odnosi se osim na poticanje usavršavanja i osposobljavanja za zanimanja za kojima na tržištu rada postoji potražnja i na promicanje finansijske pismenosti i obrazovanja za poduzetništvo. Završno, s

obzirom da su prema procjenama Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u obrazovanju i osposobljavanju odraslih najviše zastupljene osobe koje imaju bolji profesionalni status, posebnu pažnju potrebno je usmjeriti ka poticanu slabije obrazovanih radnika i skupinama koje su na tržištu rada u većem riziku od marginalizacije i dugotrajne nezaposlenosti.

2. Gospodarstvo

2.1. Opća gospodarska kretanja

Koprivničko-križevačka županija s indeksom razvijenosti 98,483 pripada u II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Indeks razvijenosti složeni je pokazatelj prosjeka standardiziranih vrijednosti određenih društveno - gospodarskih pokazatelja, koji mjeri stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u određenom razdoblju. Prosječan prag razvijenosti je indeks 100, pri čemu vrijednost indeksa veća od 100 označava iznad prosječnu razvijenost određenog područja, a vrijednost indeksa manja od 100 ispod prosječnu razvijenost.

Razvijenost mjerena indeksom značajno varira između ruralnih i urbanih područja u Županiji, a jedinice lokalne samouprave u sastavu Urbanog područja Koprivnica nalaze se između II. i VIII. skupine, što znači da UP Koprivnica obuhvaća od potpomognutih područja do najrazvijenijih gradova u RH. Grad Koprivnica s indeksom razvijenosti 108,851 u prvoj je četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave, odnosno, najvišoj - VIII. skupini.

Tablica 20: Indeks razvijenosti Urbanog područja Koprivnica i Koprivničko-križevačke županije

JL(P)RS	Indeks razvijenosti	Skupina
Grad Koprivnica	108,851	VIII.
Općina Drnje	98,002	IV.
Općina Đelekovec	98,071	IV.
Općina Hlebine	95,966	III.
Općina Koprivnički Bregi	97,333	III.
Općina Koprivnički Ivanec	98,881	IV.
Općina Novigrad Podravski	98,346	IV.
Općina Peteranec	97,793	III.
Općina Rasinja	95,837	III.
Općina Sokolovac	93,950	II.

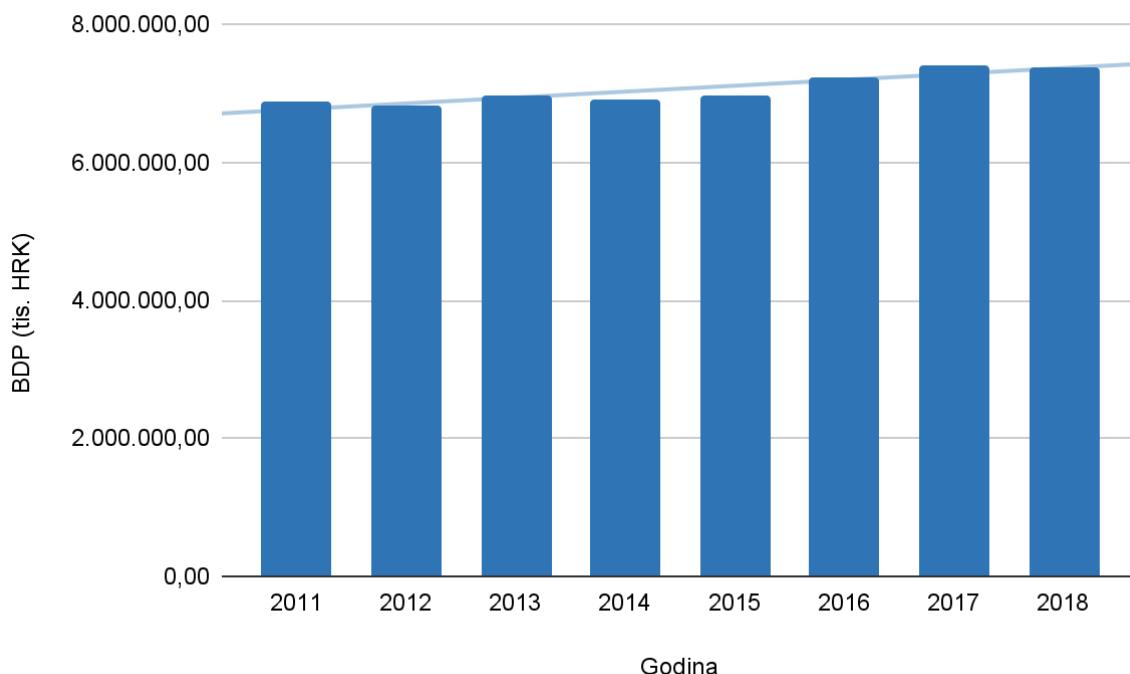
Koprivničko-križevačka županija	98,483	II.
--	---------------	------------

Izvor: MRRFEU

Osim indeksa razvijenosti, kao pokazatelj blagostanja određenog područja relevantno je prikazati razinu bruto domaćeg proizvoda (BDP) po stanovniku.

Bruto domaći proizvod Koprivničko-križevačke županije u 2018. iznosio je 7.372.448.000,00 HRK. Prateći kretanje BDP-a vidljiv je trend rasta u periodu od 2011. do 2018., u kojem je BDP Koprivničko-križevačke županije porastao za 487.325.000,00 HRK, odnosno za 7%. Ipak, unatoč pozitivnom trendu, tekuća gospodarska i finansijska kretanja, prije svega vezana uz pandemiju koronavirusa i ograničenja s ciljem očuvanja javnozdravstvenog stanja uzrokovala su pad gospodarske aktivnosti u 2020. godini. BDP na razini Republike Hrvatske pao je za 8,4% u odnosu na 2019. godinu, a "zatvaranje" pojedinih segmenata gospodarstva te usporavanje uobičajenih gospodarskih i tržišnih aktivnosti i smanjenje izvoza, poljuljali su gospodarski rast Koprivničko-križevačke županije.

Prikaz 6: Prikaz BDP-a Koprivničko-križevačke županije u tisućama kuna u razdoblju od 2011. do 2018.

Izvor: DZS, Bruto domaći proizvod, pregled po županijama

BDP po stanovniku Koprivničko-križevačke županije u 2018. godini iznosio je 65.586 HRK, što predstavlja oko 70% vrijednosti BDP-a po stanovniku Kontinentalne Hrvatske i cijele RH, kako je prikazano u tablici niže. Koprivničko-križevačka županija ukupnom nacionalnom BDP-u doprinosi s nešto manje od 2%. Pozitivan pokazatelj je struktura bruto dodane vrijednost (BDV) prema djelatnostima. Naime, sektor C prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, odnosno prerađivačka

industrija, predstavlja 26% BDV-a u Koprivničko-križevačkoj županiji, dok na nacionalnoj razini doprinosi s tek 15%, što je prije svega vezano uz visoki udio turizma u nacionalnom BDV-u.

Tablica 21: BDP Koprivničko-križevačke županije u odnosu na Kontinentalnu Hrvatsku i cijelu RH u 2018. godini

	BDP (tis. HRK)	BDP po stanovniku (HRK)
Koprivničko-križevačka županija	7.372.448,00	65.586
Udio KKŽ u Kontinentalnoj Hrvatskoj	2,82%	-
Kontinentalna Hrvatska	260.704.917,00	93.282
Udio KKŽ u Republici Hrvatskoj	1,91%	-
Republika Hrvatska	385.376.571,00	92.389

Izvor: DZS, Bruto domaći proizvod, pregled po županijama, obrada autora

Završno, u tablici niže prikazana je usporedba Koprivničko-križevačke županije s razinom Europske unije prema standardu kupovne moći (SKM) koji kao pokazatelj eliminira razlike u razinama cijena među zemljama i time procjenjuje kupovinu iste količine roba i usluga u svim zemljama, te tako moguće usporedbu obujma ekonomskih pokazatelja u zemljama. BDP po stanovniku po standardu kupovne moći u Koprivničko-križevačkoj županiji iznosi 47,5% prosjeka EU-28. U Republici Hrvatskoj jedino je Grad Zagreb iznad prosjeka EU 28, s vrijednosti indeksa 123,6.

Tablica 22: Prikaz indeksa BDP-a po stanovniku po SKM-u u 2018. godini

	KKŽ	RH	EU 28
BDP po stanovniku po SKM	47,5	66,8	100

Izvor: DZS, Bruto domaći proizvod, pregled po županijama, obrada autora

2.2. Tržište rada

Obilježja tržišta rada - pokazatelji nezaposlenosti, odnosno zaposlenosti, važna su obilježja koja omogućavaju temeljitu analizu gospodarskih kretanja uparenu s dinamikom tržišta rada. U okviru ovog poglavlja bit će prikazana najvažnija obilježja tržišta rada Urbanog područja Koprivnica.

Krajem 2021. godine prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Urbanom području Koprivnica bilo je 1.148 nezaposlenih, od čega 545 muškaraca i 604 žene, odnosno 47,47% muškaraca i 52,53% žena. Navedeni podatak označava smanjenje od 716 osoba, u odnosu na 2016. godinu, odnosno 38%. Pozitivan trend smanjenja broja nezaposlenih prekinut je u 2020. godini, kada je primjetan rast nezaposlenosti u odnosu na godinu ranije, od 14%, što se povezuje s gospodarskom krizom uzrokovanim pandemijom i usporavanjem svih gospodarskih aktivnosti.

Tablica 23: Prikaz broja nezaposlenih u Urbanom području Koprivnica u razdoblju do 2017. do 2021.

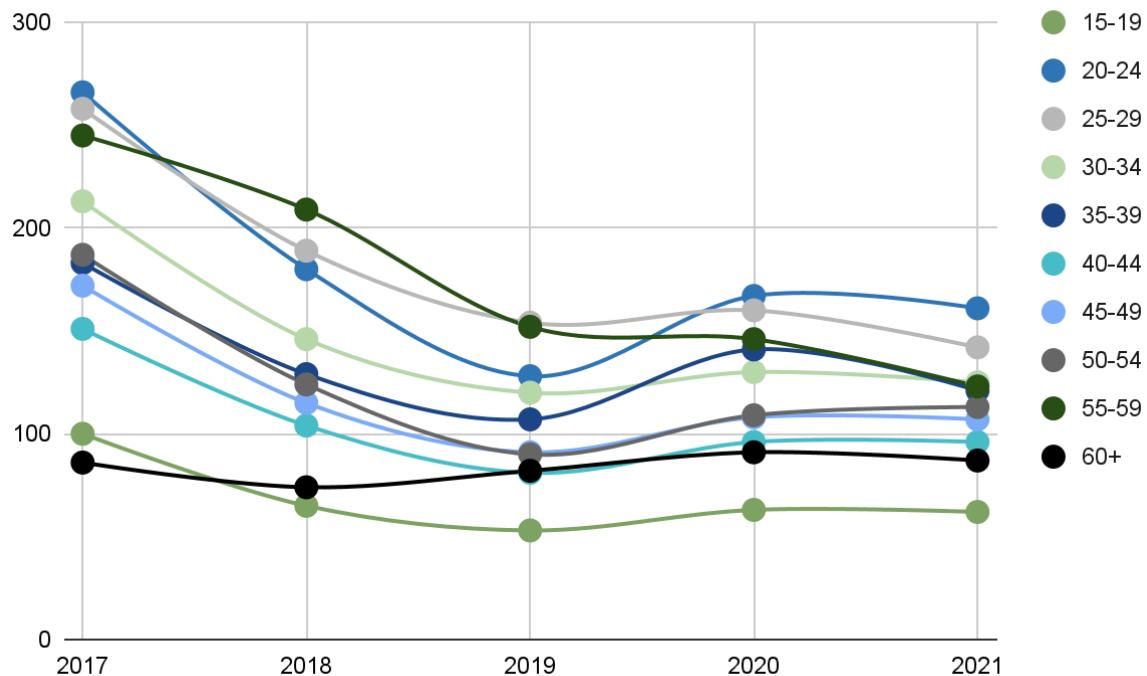
JLS	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Drnje	80	52	41	33	39
Đelekovec	52	30	28	34	30
Hlebine	60	44	25	27	26
Koprivnica	1.037	751	584	696	648
Koprivnički Bregi	84	61	46	51	46
Koprivnički Ivanec	62	49	34	43	39
Novigrad Podravski	115	90	82	81	73
Peteranec	134	96	73	82	94
Rasinja	113	81	69	82	76
Sokolovac	124	83	77	81	77
UKUPNO	1.861	1.337	1.059	1.210	1.148

Izvor: HZZ, 2022.

Kontinuirani pad broja nezaposlenih vidljiv u svim dobnim kategorijama osim u kategoriji 60+ prekinut je 2020. godine uslijed gospodarske krize uzrokovane koronavirusom. Negativni odraz krize na tržište rada najviše je pogodio dobnu skupinu od 20 do 24 godine, odnosno mlade ljudi koji tek ulaze na tržište rada. Nezaposlenost u navedenoj doboj kategoriji 2020. povećala se za 30% u odnosu na godinu ranije.

Nadalje, iz grafikona je vidljivo kako je dobna kategorija 60+ jedina u kojoj se broj nezaposlenih u posljednjih 5 godina nije smanjio, što potvrđuje tezu o težoj zapošljivosti osoba starije dobi. Udio najstarije dobne skupine u ukupnom broju nezaposlenih osoba porastao je s 4,62% u 2017. godini na 7,57% u 2021.

Prikaz 7: Prikaz nezaposlenosti prema dobnim skupinama u Urbanom području Koprivnica u razdoblju od 2017. do 2021.

Izvor: HZZ, 2022.

Istovremeno sa smanjenjem broja nezaposlenih, porastao je broj osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. S krajem 2021. ukupno je bilo 18.410 osiguranika, od čega se 88% odnosi na Grad Koprivnicu. Najveći porast broja osiguranika evidentiran je u Općini Sokolovac, gdje je broj osiguranika u posljednjih 5 godina porastao za 28%, dok je u općinama Đelekovec, Koprivnički Ivanec i Rasinja smanjen broj osiguranika.

Tablica 24: Prikaz prosječnog broja osiguranika HZMO na godišnjoj razini

JLS	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Drnje	248	252	265	271	286
Đelekovec	181	179	175	176	180
Hlebine	55	57	58	65	63
Koprivnica	16.061	16.126	16.159	16.108	16.229
Koprivnički Bregi	208	193	201	220	226
Koprivnički Ivanec	249	241	200	204	210
Novigrad Podravski	247	242	263	284	306
Peteranec	178	178	198	203	208

JLS	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Rasinja	305	312	280	283	281
Sokolovac	329	347	344	388	421
UKUPNO	18.061	18.127	18.143	18.202	18.410

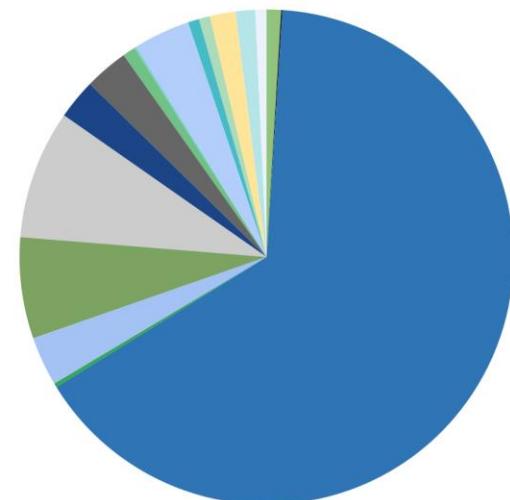
Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Struktura zaposlenosti u trgovačkim društvima prema djelatnosti, odnosno sektorima Nacionalne klasifikacije djelatnosti, odgovara ostalim pokazateljima poslovanja, pa tako poduzeća u prerađivačkoj industriji, dominantnom gospodarskom sektoru, zapošljavaju 65% ukupnog broja zaposlenih u trgovačkim društvima. Od ostalih sektora sa značajnijim udjelom zaposlenih ističu trgovina, s 8,4% i građevinarstvo s 6,16% ukupnog broja zaposlenih. Najmanje je zaposlenih u djelatnosti rudarstva i vađenja te djelatnosti poslovanja nekretninama.

Analizom pokazatelja poslovanja u prerađivačkoj industriji, kao nositelju gospodarskog razvoja Urbanog područja pokazalo se kako je broj zaposlenih u posljednjih 5 godina u blagom padu. Broj zaposlenih pao je s 6.371 na 6.137, odnosno za 3,67%, ali su istovremeno poslovni prihodi poduzeća u prerađivačkoj industriji povećani za 7,32%⁸. Navedeno može ukazivati na povećanje produktivnosti, koje procesom tehnološke modernizacije i optimizacije poslovanja rezultira povećanjem proizvodnje, prodaje, a time i poslovnih prihoda, uz smanjenje broja zaposlenih.

Prikaz 8: Prikaz zaposlenosti u trgovačkim društvima po djelnostima u 2020. godini

- Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- Rudarstvo i vađenje
- Prerađivačka industrija
- Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije
- Građevinarstvo
- Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala
- Prijevoz i skladištenje
- Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane
- Informacije i komunikacije
- Poslovanje nekretninama
- Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- Obrazovanje
- Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- Umjetnost, zabava i rekreacija
- Ostale uslužne djelatnosti

Izvor: info.biz, 2022.

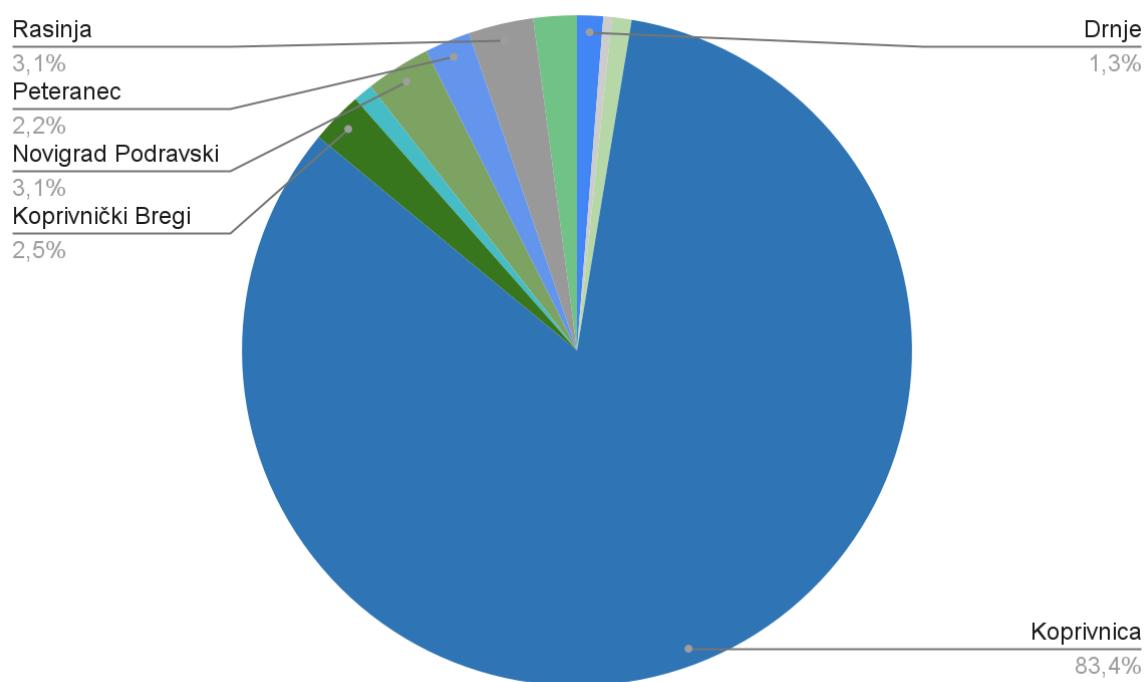
⁸ Detaljna analiza finansijskih pokazatelja gospodarskih subjekata prikazana je u poglavju 2.3. Poslovno okruženje

2.3. Poslovno okruženje

Analiza poslovnog okruženja prikazati će ključna obilježja i dinamiku malih poduzeća kao važnog elementa poslovnog okruženja, ali i pregled srednjih, odnosno velikih poduzeća koji za područje predstavljaju zamašnjak cjelokupnog gospodarskog razvoja te igraju važnu ulogu u gospodarstvo i prosperitetu cijelog područja. Iako je sektor malog gospodarstva generator razvoja Republike Hrvatske, te mala i srednja poduzeća na nacionalnoj razini čine 99,7% ukupnog broja poslovnih subjekata, poslovnim sektorom na području Koprivnice dominiraju velika poduzeća u prerađivačkoj industriji, dominantno prehrambenoj industriji, te farmaceutskoj industriji, te se isti mogu smatrati ključnim dionicima poduzetničkog okruženja relevantnima za lokalno tržište rada.

Na području obuhvata UP Koprivnica ukupno su registrirana 944 poduzeća, 142 poduzeća, odnosno 18% više nego 2016. godine. Od ukupnog broja, 797 poduzeća, odnosno gotovo 85%, registrirano je na području Grada Koprivnice, što potkrepljuje činjenicu da je Koprivnica gospodarsko središte ne samo Urbanog područja, nego i cijele Koprivničko-križevačke županije. Iz grafikona niže vidljiva je prostorna raspodjela poduzeća u UP Koprivnica koja pokazuje najmanje poduzeća u općinama Đelekovec (4), Hlebine (9) i Koprivnički Ivanec (9).

Prikaz 9: Prostorna raspodjela poduzeća u UP Koprivnica u 2020. godini

Izvor: info.biz, 2022.

Pokazatelji poslovanja poduzetnika u Urbanom području Koprivnica pokazuju rast, odnosno ekspanziju njihova poslovanja što je vidljivo iz prikaza njihovih prihoda, rashoda i ostvarene dobiti, koji u promatranom razdoblju bilježe kontinuirani rast. Pandemijom obilježena 2020. godina, koja je donijela smanjenje gospodarskih aktivnosti ipak je utjecala na poslovanja koprivničkih

poduzetnika, pa se tako u odnosu na godinu ranije smanjio broj dobitaša, odnosno poduzetnika koji su poslovali s ostvarenom dobiti, i povećao broj gubitaša, odnosno poduzetnika koji su nakon podmirivanja obveza ostvarili gubitak razdoblja.

Tablica 25: Pokazatelji poslovanja poduzetnika u Urbanom području Koprivnica u razdoblju 2016.-2020.

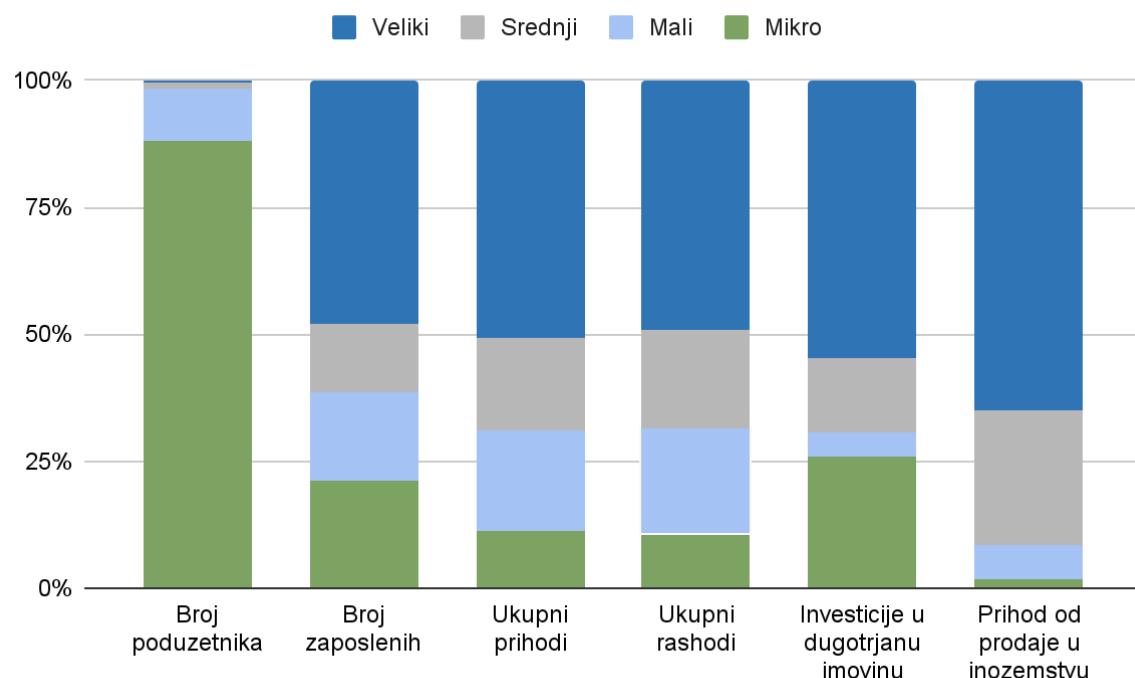
	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj poduzeća	802	812	886	924	944
Broj zaposlenih	9.426	9.478	9.661	9.675	9.476
Broj dobitaša	600	585	637	660	639
Broj gubitaša	202	227	249	264	305
Dobit razdoblja	376.762.865	276.628.545	301.500.413	368.441.816	425.942.263
Ukupni prihodi	5.723.788.850	5.973.496.507	6.039.197.070	6.188.696.605	6.364.256.179
Ukupni rashodi	5.299.889.123	5.685.612.798	5.705.008.094	5.862.671.376	6.001.815.765

Izvor: info.biz, 2022.

Spomenuta važnost velikih poduzeća najbolje se očituje u činjenici da 3 velika poduzeća - Podravka d.d., Carlsberg Croatia d.o.o. i Belupo lijekovi i kozmetika d.d., zapošljavaju 4.549 djelatnika, što predstavlja 48% zaposlenih u trgovačkim društвima na području Koprivnice i okolnih općina. Grafikon niže prikazuje i finansijske rezultate poslovanja poduzetnika iz kojih je vidljivo da navedena 3 poduzeća ostvaruju 50,64% ukupnih prihoda i 48,96% ukupnih rashoda svih gospodarskih subjekata u Urbanom području Koprivnica. Značaj velikih poduzeća najistaknutiji je u kategoriji prihoda od prodaje u inozemstvu. Naime, 3 poduzeća u 2020. ostvarili su 1.527.461.249,00 HRK prihoda od prodaje u inozemstvu, što predstavlja 47,3% njihovih ukupnih prihoda i 64% prihoda od prodaje u inozemstvu svih gospodarskih subjekata u Urbanom području Koprivnica. Završno, velika poduzeća najviše investiraju u novu dugotrajnu imovinu, više nego svi preostali srednji, mali i mikro gospodarski subjekti zajedno.

Iz analiziranih podataka proizlazi kako koncentracija i gospodarski značaj velikih poduzeća u Koprivnici predstavlja osnovu gospodarskog razvoja, ali je pritom važno naglasiti da je za ukupan razvoj područja kontinuirani rast sektora malog gospodarstva jednako važan.

Prikaz 10: Prikaz pokazatelja poslovanja poduzetnika s područja UP Koprivnica, prema veličini poduzeća u 2020. godini

Izvor: info.biz, 2022.

Ključni dionici lokalnog poslovnog okruženja prikazani su u tablici niže - radi se o ukupno 16 gospodarskih subjekata, 3 velika poduzeća i 13 srednjih poduzeća. Podravka prehrambena industrija d.d. okosnica je gospodarstva cijele koprivničke regije te jedan od ključnih dionika gospodarstva cijele Republike Hrvatske. Podravka d.d. s 2,12 mlrd HRK ostvarenih poslovnih prihoda u 2020. godini četvrti je rangirani gospodarski subjekt u djelatnosti C - prerađivačka industrija u RH (nakon INA - Industrija nafte d.d., PLIVA HRVATSKA d.o.o. i Prehrambena industrija VINDIJA d.d.) i zauzima tržišni udio od 1,22%. Tržišna pozicija, odnosno značaj Podravke d.d. očituje se također u njenom izvoznom potencijalu. Naime, prihodi od prodaje u inozemstvu, s ostvarenih 1,06 mlrd HRK u 2020. godini, predstavljaju 50% poslovnih prihoda Podravke d.d., koja je tako peto rangirano trgovačko društvo u Hrvatskoj prema ostvarenim prihodima od prodaje u inozemstvu te najuspješniji subjekt u prehrambenoj industriji.

Tablica 26: Pregled velikih (3) i srednjih (13) poduzeća u Urbanom području Koprivnica u 2020. godini

Naziv poduzeća	NKD	Poslovni prihodi	Dobit ili gubitak razdoblja
Podravka d.d.	C	2,12 mlrd HRK	193,83 mil HRK
Belupo lijekovi i kozmetika d.d.	C	709,53 mil HRK	52,42 mil HRK
Carlsberg Croatia d.o.o.	C	317,78 mil HRK	-5,20 mil HRK

Naziv poduzeća	NKD	Poslovni prihodi	Dobit ili gubitak razdoblja
MAUTHNER d.o.o.	A	266,21 mil HRK	3,69 mil HRK
HARTMANN papirna ambalaža d.o.o.	C	219,65 mil HRK	12,05 mil HRK
BILOKALNIK-IPA d.d.	C	133,23 mil HRK	6,46 mil HRK
VEMO TRADE d.o.o.	C	105,88 mil HRK	14,88 mil HRK
IGMA d.o.o.	C	77,62 mil HRK	7,02 mil HRK
KOMUNALAC d.o.o.	E	52,70 mil HRK	472.503 HRK
MULTI-STAR d.o.o.	G	46,79 mil HRK	3,12 mil HRK
LIGO GRUPA d.o.o.	C	39,34 mil HRK	2,31 mil HRK
KOPRIVNIČKE VODE d.o.o.	E	36,92 mil HRK	163.778 HRK
ŠIMUNIĆ PROMET d.o.o.	H	32,80 mil HRK	3,12 mil HRK
RENOTEX d.o.o.	C	32,78 mil HRK	8,58 mil HRK
GRAFIČAR TVORNICA VREĆA I TISKARNICA d.o.o.	C	28,20 mil HRK	1,32 mil HRK
HANGAR 18 d.o.o. u stečaju	C	20,17 mil HRK	-95,21 mil HRK

Izvor: info.biz, 2022.

Kada je u pitanju struktura gospodarstva prema djelatnostima, u Urbanom području Koprivnica dominiraju djelatnost trgovine (25%), prerađivačka industrija (14%) te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 12% i građevinarstvo s 11% ukupnog broja gospodarskih subjekata.

Kretanje broja poduzeća u proteklom petogodišnjem periodu pokazuje rast poslovnog sektora, povećanje broja gospodarskih subjekata i rast pokazatelja njihovog poslovanja. Analizirajući trendove prema djelatnostima, najznačajnija ekspanzija poslovanja evidentirana je u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima, dok je smanjenje broja gospodarskih subjekata zabilježeno jedino u djelatnosti poljoprivrede. Broj poduzeća u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima porastao je za 32%, u sektoru građevinarstva za 30%, a u prerađivačkoj industriji za 12%.

Tablica 27: Kretanje broja poduzeća na području UP Koprivnica prema djelatnostima u razdoblju od 2016. do 2020.

Djelatnost	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	51	46	51	48	48
Rudarstvo i vađenje	4	4	4	4	4
Prerađivačka industrija	121	124	134	135	135

Djelatnost	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	8	9	7	10	13
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	6	5	7	8	7
Građevinarstvo	83	82	97	107	108
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	233	234	245	245	239
Prijevoz i skladištenje	46	51	52	54	57
Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane	53	53	57	58	58
Informacije i komunikacije	37	38	35	42	40
Financijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	2	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	12	13	13	17	16
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	97	99	108	117	120
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	22	27	28	27	29
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	-	-	-	-	-
Obrazovanje	8	7	10	10	10
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	15	15	14	18	20
Umjetnost, zabava i rekreacija	13	14	15	15	16
Ostale uslužne djelatnosti	28	31	39	35	36
UKUPNO	839	852	916	950	956

Izvor: info.biz, 2022.

Analiza poslovnog okruženja potkrijepljena prikazom poslovnih prihoda poduzetnika prema djelatnostima potvrđuje gore navedene nalaze. Naime, poslovni prihodi poduzetnika s područja UP Koprivnica koji poslju u sektor građevinarstva porasli su za čak 50% u proteklom petogodišnjem razdoblju, a prihodi poduzetnika u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima za 57%. Rast aktivnosti u građevinskom sektoru tako je rezultirao i ekspanzijom poslovanja poduzetnika s koprivničkog područja, a pozitivan pokazatelj je da poslovni prihodi poduzetnika u sektoru građevinarstva rastu kontinuirano te da je rast zabilježen i u pandemijskoj 2020. godini, što ukazuje na činjenicu da realizacija infrastrukturnih projekata u tom periodu nije zaustavljena. Poduzeća u sektoru prerađivačke industrije kontinuirano bilježe rast poslovnih prihoda, iako je on tijekom 2020. usporen, a značaj sektora za gospodarski razvoj Urbanog područja razvidan je iz činjenice da poduzeća u prerađivačkoj industriji ostvaruju 65% ukupnih poslovnih prihoda svih poduzetnika. Djelatnost rudarstva i vađenja jedini je sektor koji u petogodišnjem periodu bilježi kontinuirani pad poslovnih prihoda.

Tablica 28: Prikaz poslovnih prihoda poduzetnika s područja UP Koprivnica u periodu od 2016. do 2020.

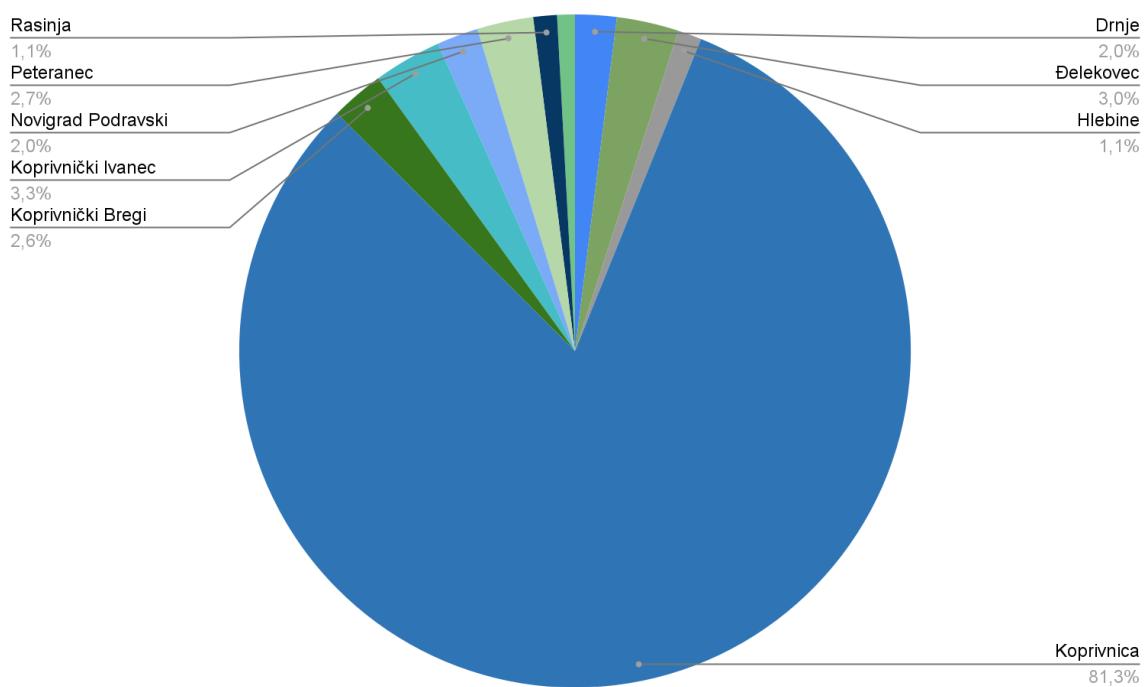
Djelatnost:	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	106.579.677	50.852.527	71.985.989	51.679.214	329.555.802
Rudarstvo i vađenje	7.507.826	2.500.123	4.877.542	3.526.584	3.711.342
Prerađivačka industrija	3.846.253.666	4.005.197.855	4.098.281.146	4.119.736.128	4.127.884.120
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	168.560.804	142.600.697	95.174.651	107.791.085	100.800.198
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	61.564.506	56.045.217	103.199.146	115.091.251	113.638.854
Građevinarstvo	186.782.829	165.105.435	192.211.921	192.226.298	278.564.564
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	794.295.202	829.960.383	883.702.854	997.666.183	805.745.795
Prijevoz i skladištenje	116.796.132	144.456.480	152.773.253	159.650.728	170.870.846
Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane	52.306.990	57.438.150	60.381.956	66.387.683	49.971.662
Informacije i komunikacije	24.911.007	26.015.538	25.306.730	27.581.652	27.683.884
Financijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	100.447	0	0	0	0
Poslovanje nekretninama	4.799.718	2.325.822	4.759.866	4.046.292	12.159.965
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	76.423.257	102.820.702	101.882.987	114.170.137	120.517.616
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	24.384.492	24.584.323	35.066.052	34.811.946	17.942.258
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0
Obrazovanje	6.573.482	8.322.369	9.351.425	10.701.464	9.706.371
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	19.306.228	20.168.131	19.266.050	21.898.352	23.446.281
Umjetnost, zabava i rekreacija	30.322.794	32.138.206	37.010.864	39.640.508	33.974.437
Ostale uslužne djelatnosti	11.404.726	13.700.678	28.127.631	26.318.286	36.420.297
UKUPNO	5.538.873.783	5.684.232.636	5.923.360.063	6.092.923.791	6.262.594.292

Izvor: info.biz, 2022.

Obrtništvo

Prema podacima Obrtnog registra u UP Koprivnica aktivna su 702 obrta, a u ukupnom broju poslovnih subjekata, oko 42% odnosi se na obrtnike. Slično prostornoj raspodjeli malih i srednjih poduzeća, više od 80% aktivnih obrta registrirano je u središtu Urbanog područja, dok najmanje obrta posluje u Općini Sokolovac, tek njih 6. S druge strane, primjerice u Općini Đelekovec gdje je poduzetništvo najslabije razvijeno u smislu broja pravnih osoba, ondje nakon Grada Koprivnice i Općine Koprivnički Ivanec posluje najveći broj obrta (21).

Prikaz 11: Prostorna raspodjela aktivnih obrta u UP Koprivnica

Izvor: Obrtni register, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, ožujak 2022.

Struktura obrta prema djelatnostima u Urbanom području Koprivnica slična je onoj na nacionalnoj razini i obilježava je veliki broj obrta u uslužnim djelatnostima, osobito djelatnosti 96 - Ostale osobne uslužne djelatnosti, u koje se između ostalih ubrajaju frizerski saloni i saloni za uljepšavanje te djelatnosti za njegu i održavanje tijela, a koje su na tržištu najprisutnije kroz poslovni oblik obrta. Obrti u osobnim uslužnim djelatnostima čine više od 16% ukupnog broja obrta u UP Koprivnica. Nadalje, u strukturi se ističu obrti u djelatnosti trgovine (22%), zatim u građevinskoj djelatnosti, osobito završnim građevinskim radovima (12%) te obrti u poljoprivrednoj djelatnosti, kojih je udjelom najviše i čine oko 30% ukupnog broja obrta na području UP Koprivnica.

Poljoprivreda

Krajem 2020. godine u Urbanom području Koprivnica bilo je aktivno 2.651 poljoprivrednih gospodarstava, čak 514 manje nego godinu ranije. Najviše se smanjio broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG), dok je broj samoopskrbnih poljoprivrednih gospodarstava

(SOPG) u porastu. SOPG je prema Zakonu o poljoprivredi fizička osoba - poljoprivrednik, koji se za osobne potrebe bavi poljoprivredom u okviru korištenja prirodnih bogatstava zemlje i prodajom, odnosno zamjenom od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju, te je ekonomski veličina istog manja je ili jednaka 3.000 EUR. Navedeni trendovi, odnosno smanjenje broja poljoprivrednih gospodarstava i promjene u strukturi prema tipu PG-a mogu ukazivati na smanjenje profesionalnog, odnosno povećanje bavljenja poljoprivredom za osobne potrebe. Ipak, finansijski pokazatelji poslovanja trgovačkih društava u djelatnosti A prema NKD-u (poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo), pokazuju ekspanziju poslovanja, iz čega proizlazi kako potencijalno manji broj poljoprivrednih proizvođača u urbanom području prelazi na tržišno orijentiranu i obimniju poljoprivrednu proizvodnju, dok dio poljoprivrednika smanjuje svoje poslovanje i počinje se baviti poljoprivredom za osobne potrebe.

Tablica 29: Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu u periodu od 2016. do 2020. godine

Tip PG-a	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Obiteljsko gospodarstvo	3.244	3.037	3.065	3.059	2.454
Druge pravne osobe	1	1	1	1	2
Obrt	55	54	54	54	50
Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo	-	-	-	13	109
Trgovačko društvo	36	36	37	38	36
Zadruga	-	-	-	-	-
UKUPNO	3.336	3.128	3.157	3.165	2.651

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Zemljšna struktura prema veličini, odnosno agrarna struktura u širem smislu, poljoprivrednih gospodarstava s područja UP Koprivnica prikazana je u tablici niže i svojim načelnim pokazateljima ne odskače od pokazatelja na razini Republike Hrvatske. Naime, gotovo 50% poljoprivrednih gospodarstava raspolaže s poljoprivrednom površinom manjom od 3 ha, a površine koje obrađuju na ukupno su 4.761 ARKOD parcela, što znači da svako poljoprivredno gospodarstvo iz ove kategorije prosječno ima 3,36 odvojenih parcela, odnosno neprekinutih poljoprivrednih zemljišta. Mala i fragmentirana struktura poljoprivrednih gospodarstava jedan je od ključnih faktora koji utječu na nekonkurentnu poljoprivrednu proizvodnju, odnosno koče razvoj i pozicioniranje malih poljoprivrednika te onemogućuju njihovu tranziciju prema tržišno orijentiranoj proizvodnji.

Tablica 30: Podaci o ARKOD parcelama u 2020. godini

Površina (ha)	Pokazatelj	Vrijednost
<3	Broj PG-a	1.415
	Broj ARKOD parcela	4.761
	Površina	1.733,14
≥ 3 i < 20	Broj PG-a	1.337
	Broj ARKOD parcela	14.948
	Površina	8.310,01
≥ 20 i < 100	Broj PG-a	231
	Broj ARKOD parcela	9.805
	Površina	9.738,65
≥ 100 i < 1.500	Broj PG-a	25
	Broj ARKOD parcela	3.274
	Površina	4.345,26
≥ 1.500	Broj PG-a	0
	Broj ARKOD parcela	0
	Površina	0

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Tablica niže prikazuje sažetak agrarne strukture poljoprivrednih gospodarstava u UP Koprivnica. Prosječna površina poljoprivrednog zemljišta po poljoprivrednom gospodarstvu iznosi 8,33 ha, što je više u odnosu na nacionalni prosjek (7,23 ha), ali je prosječna veličina parcele, koja iznosi 0,76 ha nešto manja u odnosu na nacionalni prosjek koji je 0,83 ha.

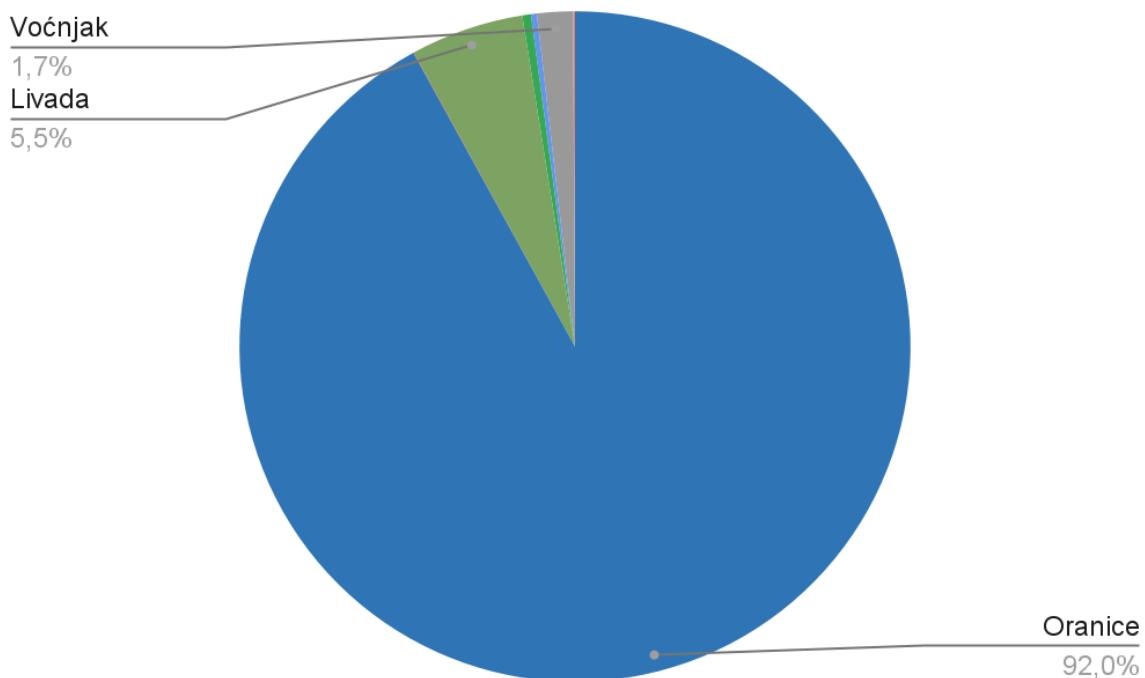
Tablica 31: Prikaz agrarne strukture poljoprivrednih gospodarstava u UP Koprivnica

Broj PG-a	3.008
Broj ARKOD parcela	32.788
Površina (ha)	25.059,05
Prosječna površina po PG (ha)	8,33
Prosječna veličina parcele (ha)	0,76

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Prema evidenciji Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, s krajem 2020. godine ukupna površina korištenog poljoprivrednog zemljišta u Gradu Koprivnici i 9 općina koje su u sastavu Urbanog područja, iznosila je 25.226,24 ha. Prema načinu korištenja, najzastupljenije su oranice, na koje se odnosi više od 90% poljoprivrednog zemljišta. Livade s 1.378,35 ha i voćnjaci s 434,36 ha druge su dvije najzastupljenije kategorije poljoprivrednog zemljišta.

Prikaz 12: Prikaz poljoprivrednog zemljišta u UP Koprivnica prema načinu korištenja

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Stočarska proizvodnja ključni je segment poljoprivredne proizvodnje u Koprivničko-križevačkoj županiji, a najznačajnija proizvodna područja nalaze se izvan UP Koprivnica. Analizom poljoprivrednog sektora na razini Županije kao glavna proizvodna područja u govedarstvu, prema broju posjednika, odnosno broju grla, identificirani su u Sveti Petar Orehovec, Križevci, Sveti Ivan Žabno i Gola, a u 2020. u cijeloj Koprivničko-križevačkoj županiji bilo je evidentirano 3.860

posjednika s 63.005 grla. U Urbanom području Koprivnica ukupno je 389 posjednika, s 7.937 grla. Najviše je posjednika u Općini Sokolovac - 114, a najviše grla u Općini Rasinja - 2.676.

Tablica 32: Prikaz govedarstva u Urbanom području Koprivnica u 2020. godini

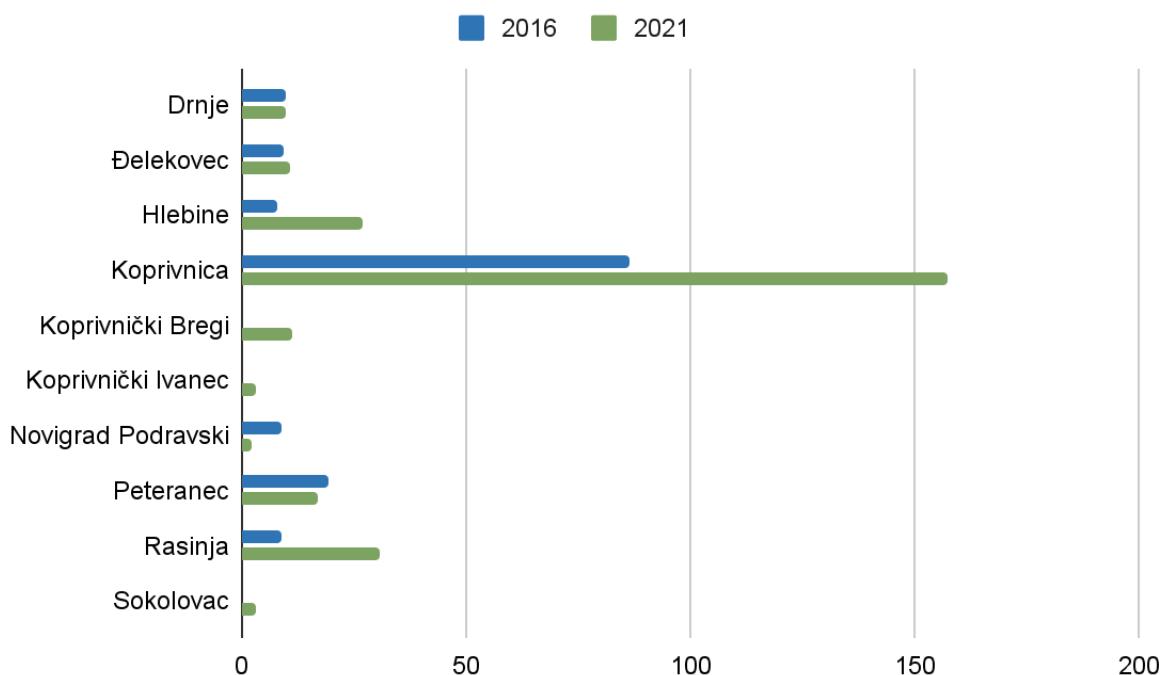
JLS	Broj posjednika	Broj grla (krave, telad, junad)
Drnje	20	450
Đelekovec	4	82
Hlebine	10	124
Koprivnica	25	433
Koprivnički Bregi	16	289
Koprivnički Ivanec	28	455
Novigrad Podravski	33	314
Peteranec	56	954
Rasinja	83	2.676
Sokolovac	114	2.160
UKUPNO	389	7.937

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

U kontekstu održivog razvoja poljoprivrede potrebno je analizirati sektor ekološke poljoprivredne proizvodnje. Ekološka poljoprivreda sveobuhvatan je način upravljanja poljoprivrednom proizvodnjom koji podrazumijeva najbolje prakse u pogledu okoliša i klime, visoku razinu bioraznolikosti, očuvanje prirodnih resursa i primjenu visokih standarda za dobrobit životinja. Osim toga, ekološka poljoprivredna proizvodnja ujedinjuje i proizvodne standarde koji su u skladu s potražnjom sve većeg broja potrošača za proizvodima proizvedeni uz primjenu prirodnih tvari i procesa, što je jedna od osnovnih prepostavki daljnog rasta sektora ekološke poljoprivrede.

Na području UP Koprivnica s krajem 2021. godine evidentirana su ukupno 123 poljoprivredna gospodarstva u sustavu ekološke poljoprivredne proizvodnje koja obrađuju 271,7 ha poljoprivrednog zemljišta. Sektor ekološke poljoprivrede u posljednjih 5 godina na području UP Koprivnica u porastu je, a površina pod ekološkom poljoprivredom povećala se 150,19 ha na 271,7 ha, odnosno za 80% što ukazuje na potencijal preobražaja poljoprivredno-prehrambenih sustava kao isporučitelja visokokvalitetnih proizvoda i čuvara ekosustava i bioraznolikosti.

Prikaz 13: Prikaz površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom u UP Koprivnica (u ha)

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Pozitivan pokazatelj rasta ekološke poljoprivrede u Urbanom području je činjenica da 2016. u općinama Koprivnički bregi, Koprivnički Ivanec i Sokolovac nije bilo niti jedno poljoprivredno gospodarstvo u sustavu ekološke poljoprivrede, a 2021. ih je ukupno 10 i raspolažu površinom od 17,51 ha. Najveće povećanje ostvareno je u Općini Rasinja 252,24% i Općini Hlebine 246%.

Ipak, udio ekološke poljoprivrede u UP Koprivnica, ali i cijeloj županiji uspoređujući s ukupnom površinom u Republici Hrvatskoj još uvijek je razmjerno nizak. Tako 10 jedinica lokalne samouprave u sastavu UP Koprivnica čini 0,25% ukupne poljoprivredne površine pod ekološkom proizvodnjom u RH.

Tablica 33: Ekološka poljoprivreda u 2020. godini

Površina pod ekološkom poljoprivredom (ha)	
UP Koprivnica	271,7
Koprivničko-križevačka županija	724
Udio UP Koprivnica u KKŽ	37,52%
Republika Hrvatska	108.659
Udio UP Koprivnica u RH	0,25%

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

2.3.1. Infrastruktura poslovne potpore

Analiza poslovnog okruženja uključuje i pregled infrastrukture poslovne potpore. Prema evidenciji Jedinistvenog registra poduzetničke infrastrukture, na području UP Koprivnica djeluju sljedeće poduzetničko potporne institucije:

- **PORA Regionalna razvojna agencija Koprivničko-križevačke županije**, čiji je osnivač Koprivničko-križevačka županija;
- Razvojna agencija određene djelatnosti, **Regionalna energetska agencija Sjever**, čiji su osnivači Grad Koprivnica, Grad Varaždin i Grad Virovitica;
- Poduzetnički inkubator, ENTER KOPRIVNICA d.o.o., čiji je osnivač Grad Koprivnica

PORA Regionalna razvojna agencija Koprivničko-križevačke županije, sukladno članku 25. Zakona o regionalnom razvoju RH (NN 147/14, 123/17 i 118/18) je regionalni koordinator za područje Koprivničko-križevačke županije i obavlja poslove javnih ovlasti te poslove od javnog interesa prema sljedećim programima: Strateško planiranje i regionalni razvoj, Poduzetništvo, ulaganja i ruralni razvoj, Stručna pomoć javnopravnim tijelima u pripremi i provedbi razvojnih projekata financiranih iz EU i nacionalnih izvora i Promidžba Koprivničko-križevačke županije.

Regionalna energetska agencija - REA Sjever javna je ustanova čije su aktivnosti usmjerenе na podršku jedinicama lokalne i regionalne samouprave, ustanovama javnog sektora, malim i srednjim poduzetnicima, građanima i ostalim zainteresiranim dionicima u području obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti i zaštite okoliša.

Enter Koprivnica d.o.o. je poduzetnička potporna institucija čija je uloga razvoj poticajne poduzetničke klime u gradu Koprivnici te stvaranje uvjeta za lakši rast i razvoj novoosnovanih poduzeća. Enter Koprivnica d.o.o. upravlja Poduzetničkim inkubatorom Dravska i Inkubatorom kreativnih industrija, pružajući krajnjim korisnicima usluge prikazane u tablici niže.

Tablica 34: Prikaz usluga Poduzetničkog inkubatora ENTER Koprivnica

Usluga	Opis
Treninzi i edukacije	Edukacije, radionice i seminari vezani uz poduzetničke teme, usmjereni na razvoj poslovanja: inoviranje, upravljanje ljudskim potencijalima, digitalizacija, izvoz, strategije, poslovni modeli, financije, EU projekti, prodaja, marketing, nove tehnologije, itd.
Programi potpore	Izrada projektnih prijava na natječaje, izrada poslovnih planova i priprema natječajne dokumentacije, te savjetovanje o adekvatnim izvorima financiranja i bespovratnih sredstava poduzetničkih investicija.
Inkubator kreativnih industrija	

Najam uredskog prostora	Najam uredskog i coworking prostora koji djeluju u sektoru IT i kreativnih industrija. Ukupan kapacitet inkubatora je 15 coworking mesta i 15 samostalnih prostora.
Najam opreme	Najam opreme za korisnike inkubatora kreativnih ideja. Korisnicima je dostupna sljedeća oprema: 3D printer, hologramska projekcija, oprema za VR, foto i video oprema, računalna oprema sa softverskim licencama, server)
Poduzetnički inkubator Dravska	
Najam uredskog prostora	Najam uredskog prostora poduzetnicima u ostalim djelatnostima.
Najam opreme	Najam opreme za korisnike poduzetničkog inkubatora. Korisnicima je dostupna sljedeća oprema: stroj za lasersko graviranje, stroj za pakiranje, mali viličar, projektor.

Izvor: ENTER Koprivnica

Otvaranje Inkubatora kreativnih industrija početkom 2020. koji u vrijeme izrade analize stanja ima 17 "stanara" predstavlja značajan iskorak koji definira buduće smjerove razvoja područja u pogledu okupljanja poduzetnika određenih djelatnosti i povezivanja lokalnih poduzetnika sa Sveučilištem Sjever kao centrom znanja.

Uz navedene institucije, kao važne dionike u pružanju potpore poduzetništvo, nužno je izdvojiti i Hrvatsku gospodarsku komoru - Županijsku komoru Koprivnica te Obrtničku komoru Koprivničko-križevačke županije.

Hrvatska gospodarska komora - Županijska Komora Koprivnica osnovana je 1994. godine s ciljem poticanja razvoja gospodarstva i poduzetništva u Koprivničko-križevačkoj županiji. Od svog osnutka ŽK Koprivnica predstavlja mjesto susreta poduzetnika, poslovnih razgovora, razmijene poslovnih ideja, stjecanja novih saznanja, mjesto institucionalne zaštite interesa i promocije županijskog gospodarstva u zemlji i inozemstvu.

Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije, koja je s radom započela 1998. godine okuplja obrtnike čije je sjedište na području Koprivničko-križevačke županije. Sama komora je stručno poslovna organizacija obrtnika koja promiče, usklađuje, zastupa i predstavlja zajedničke interese obrtnika Koprivničko-križevačke županije.

Osim navedenih, potrebno je istaknuti i poduzetničke zone koje su infrastrukturni segment poduzetničke infrastrukture, a podrazumijevaju infrastrukturno opremljeno i organizirano područje za poslovnu ili proizvodnu namjenu i čija je osnovna svrha racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone zajedno s ostalim korisnicima iste.

Prema evidenciji Županijske razvojne agencije - PORA, na području UP Koprivnica ukupno je 17 poduzetničkih zona, prikazanih u tablici niže.

Tablica 35: Prikaz poduzetničkih zona u Urbanom području Koprivnica

JLS	Naziv zone	Veličina (ha)	Površina za prodaju	Cijena HRK/m ²
Drnje	Gospodarska zona Cege	15	2	36.40
Đelekovec	Poslovna zona Žironjak	7.11	-	-
	Poslovna zona Bajtan	13.1	-	-
	Poslovna zona Vidak	7.67	-	-
	Područje izdvojene gospodarske namjene Podravsko gospodarstvo	6.33	-	-
Hlebine	-	-	-	-
Koprivnica	Poslovna zona Dravska	37.8	6.91	130
	Poslovna zona Radnička	40.58	12.56	200
Koprivnički Bregi	-	-	-	-
Koprivnički Ivanec	Poduzetnička zona Koprivnički Ivanec	222.58	9.97	60
Novigrad Podravski	Poslovna zona Novigrad Podravski	6.5	1.77	Procjena
Peteranec	Poslovna zona Danica	10	Priv. vl.	-
	Poslovna zona Istok	17	Priv. vl.	-
	Poslovna zona Sighetec	9	Vl. RH	-
Rasinja	Gospodarska zona Kuzminec	4.86	4.86	-
	Gospodarska zona Rasinja	30.40	26.59	-
Sokolovac	Gospodarska zona Istok	12	12	-
	Gospodarska zona Zapad	17.5	17.5	-
	Gospodarska zona Velika mučna	9.7	9.7	-

Izvor: PORA Regionalna razvojna agencija Koprivničko-križevačke županije

Iz prikaza je vidljivo da 8 od 10 JLS-eva u sastavu Urbanog područja Koprivnica ima aktivne i/ili planirane poduzetničke zone, ali je također razvidno kako većina poduzetničkih zona izvan središta Urbanog područja nije popunjena te je njihova cjelokupna površina ili veliki dio dostupan za prodaju. Radi se dakle o neaktivnim poduzetničkim zonama ili zonama u inicijalnoj aktivaciji, kojima stupanj aktivacije zone iznosi manje od 33% raspoložive površine. Nepotpuna komunalna opremljenost zona koči njihovo popunjavanje, stoga je izgradnja prometne i komunalne infrastrukture u poduzetničkim zonama ključna za otvaranje pristupa neiskorištenom zemljištu i povećanje stupnja aktivacije površine namijenjena za obavljanje poduzetničkih aktivnosti.

Socijalno poduzetništvo

Stvaranje novih društvenih vrijednosti utemeljenih na socijalnom uključivanju i solidarnosti te procjena uspjeha kroz utjecaj na društvene promjene, a ne kroz vrijednost profita, osnovne su odrednice socijalnog poduzetništva.

Socijalno poduzetništvo sektor je koji je u Republici Hrvatskoj još u razvoju, iako na razini Koprivničko-križevačke županije već djeluju etablirani socijalni poduzetnici, poput Hedone iz Križevaca, čija je osnovna djelatnost proizvodnja čokolade i pralina, a čije je pokretanje bilo motivirano upravo zapošljavanjem osoba s invaliditetom s obzirom na njihovu marginalizaciju na tržištu rada.

U djelatnosti proizvodnje hrane, u Koprivnici je u vrijeme izrade analize u tijeku projekt "Društveno poduzeće KopriVITA kao izazov za moderno vrijeme" čiji je nositelj Udruga osoba s invaliditetom „Bolje sutra“. Do kraja projekta, koji je planiran za ožujak 2023., stvorit će se preduvjeti za razvoj društvenog poduzetništva, odnosno izraditi poslovni i strateški planovi budućeg poduzeća, ojačati kapaciteti zaposlenika, nabaviti oprema, sirovine i repromaterijali te provesti marketinške aktivnosti. Društveno poduzeće KopriVITA imat će sjedište u jednoj od zgrada kampusa u Koprivnici i proizvodit će tjesteninu s koprivom i druge prehrambene proizvod od koprive, zapošljavat će se osobe s invaliditetom i stvarati prepoznatljiv brend koji će doprinositi lokalnoj zajednici.

Projekt uspostave i pokretanja poslovanja društvenog poduzeća KopriVITA tako će na području UP Koprivnica predstavljati početni zamah razvoja poduzetnika koji profesionalnim, inovativnim i održivim pristupom iskorištavaju dane mogućnosti i nadilaze tržišne nedostatke, istovremeno stvarajući značajne društvene koristi za cjelokupnu zajednicu, osobito ranjive skupine, a koje se ne mogu ostvariti tradicionalnim neprofitnim i filantropskim pristupom. Završno, iz modela razvoja društvenog poduzetništva u Koprivničko-križevačkoj županiji vidljivo je kako je ono najviše zaživjelo kroz udruge koje obavljaju gospodarsku djelatnost, što odgovara pokazateljima društvenog poduzetništva na nacionalnoj razini.

2.4. Turizam i kultura

Turizam

Turistička se djelatnost u gospodarskoj analizi Urbanog područja ne ističe značajnije, ali je ipak s obzirom na porast turističkog prometa i značajne potencijale u vidu postojeće resursno-atrakcijske osnove potrebno analizirati turizam kao sektor u fazi razvoja.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku od cijelog Urbanog područja jedino Grad Koprivnica ima evidentirane pokazatelje turističkog prometa u komercijalnom smještaju.

Iz tablice niže vidljivo je kako turistički promet između 2016. i 2019. bilježi blagi rast, za oko 8% u ostvarenim dolascima turista. Broj ostvarenih noćenja varira, ali skraćivanje prosječnog broja noćenja u navedenom periodu ukazuje na stagnaciju turističke djelatnosti. U strukturi gostiju blago prevladavaju strani nad domaćim turistima, što je uz kratki boravak obilježje koprivničkog turizma koji je uvelike vezan uz poslovna putovanja.

Tijekom 2020. godine koja je bila obilježena pandemijom koronavirusa, kao i u ostatku cijele RH turistički promet osim drastičnog smanjenja putovanja obilježili su većinom domaći gosti koji su se u pandemijskom periodu zadržavali prosječno 2,54 dana.

Tablica 36: Prikaz turističkog prometa u razdoblju od 2016.-2020.

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Dolasci KC	9.431	8.885	9.645	10.179	2.919
Udio u KKŽ	49,51%	47,93%	49,23%	53,78%	40,24%
Noćenja KC	18.281	17.202	18.142	17.476	7.430
Udio u KKŽ	45,99%	44,31%	45,21%	49,91%	41,61%
Prosječan broj noćenja	1,93	1,93	1,88	1,71	2,54

Izvor: DZS, Dolasci i noćenja turista

Iako općine u Urbanom području nemaju evidentiran turistički promet, turističko-atrakcijska baza i povoljan prometni položaj ukazuju na značajan prostor za napredak i za rast turističkog sektora koji predstavlja dodanu vrijednost lokalnom gospodarstvu, jednako važnu za Grad Koprivnicu, ali i za okolna, ruralna područja.

Dalnjem razvoju turističke infrastrukture pomogao bi i razvoj specifičnih vidova aktivnog turizma, a primarno cikloturizma. S obzirom na stanje postojeće infrastrukture pješačko-biciklističkih staza, činjenicu da Urbanim područjem prolazi EuroVelo "Iron Curtain" ruta te stratešku orijentiranost

razvoju cikloturizma koja se očituje u izrađenoj Strategiji razvoja cikloturizma Podравine, potrebno je ostvariti daljnja ulaganja u cikloturističku infrastrukturu kojom bi se podignula razina atraktivnosti, ali i turističke posjećenosti Urbanog područja Koprivnica.

Osim cikloturizma, Grad Koprivnica strateški je pristupio sustavnom razvoju turizma te je Strategijom razvoja turizma Grada Koprivnice do 2025. definirao ciljeve koji se odnose na povećanje konkurentnosti Grada i okolice kao turističke destinacije uz istovremeno poštivanje načela održivog razvoja turizma, odnosno ravnotežu ekonomskih, društvenih i okolišnih aspekata turističkog razvoja. Kao jedna od osnovnih potreba prepoznata je turistička valorizacija urbanog središta, ali i u ruralnog okruženja.

Prepoznatljivost Koprivnice i okolice uglavnom je vezana uz međunarodno poznatu prehrambenu industriju Podravka iz čega i proizlazi osnovni motiv dolaska turista koji je uvjetovan poslovnim razlozima. No, osim Podravke, simbolika koprive jedan je od ključnih motiva brendiranja Grada Koprivnice. Turistička zajednica Grada Koprivnice sustavno radi na unapređenju i diverzifikaciji turističke ponude koja je vezana uz popularizaciju koprive i pozicioniranje Koprivnice kao *Koprivnog grada*. Do sad razvijeni proizvodi su: čokolada i praline na bazi koprive, parfem od koprive, prvo Koprivničko pivo od koprive, sapun od kozjeg mlijeka i koprive, gin s koprivom, vino s koprivom, medenjaci s koprivom i sl., a u kontekstu razvoja ugostiteljske ponude pokrenuta je inicijativa „Koprivne zvjezdice“ koja afirmira sve koprivničke ugostiteljske objekte i restorane da u svoj jelovnik uvedu jela od koprive. Razvojna inicijativa podrazumijeva integraciju koprive i u smještajne kapacitete (sapun i šampon, koprivnjak i čaj od koprive) čime se turistima dodatno približava originalnost i autentičnost projekta.

Nadalje, potencijal za stvaranje turističkog identiteta destinacije temelji se na bogatstvu prirodnih resursa te vrijednoj antropogenoj resursnoj osnovi u vidu kulturno-povijesne baštine i raznih manifestacija. Isto tako, bogati i očuvani prirodni resursi te kulturne znamenitosti uz odgovarajuću ugostiteljsku ponudu te ponudu lova i ribolova osnova su razvoja turizma u ruralnom području.

Razvoj turizma u ruralnom djelu Urbanog područja osobito je važan u kontekstu uključivanja poljoprivrednih i drugih kapaciteta u turističke lance vrijednosti, koji uz kulturnu i prirodnu baštinu mogu doprinijeti stvaranju cjelovitog turističkog proizvoda i prepoznatljivosti svih jedinica lokalne samouprave. Isto tako, razvoj turističkog sektora u ruralnom području ima jednu od ključnih uloga u očuvanju graditeljske baštine i tradicionalnih aktivnosti i običaja.

Kultura

Analiza kulturnih resursa kao jednog od ključnih aspekata turističke ponude, odnosno potencijala razvoja turizma sadrži pregled zaštićenih dijelova kulturne baštine te identifikaciju drugih kulturno-turističkih resursa.

Ključni akter, odnosno nositelj kulturnog razvoja i vrijedan posjetiteljski resurs u Urbanom području je **Muzej grada Koprivnice**, koji je muzejsko i kulturno središte ne samo Urbanog područja nego i cijele Koprivničko-križevačke županije. Muzej u organizacijskom smislu djeluje na više lokacija, u Koprivnici i okolnim općinama, te su njegove organizacijske jedinice:

- Muzej grada Koprivnice;

- Galerija Koprivnica;
- Galerija Mijo Kovačić;
- Kuća Malančec;
- Spomen područje Danica;
- Galerija naivne umjetnosti, Hlebine;
- Galerija Ivan Sabolić, Peteranec.

Galerija Koprivnica, na glavnom koprivničkom trgu, izložbeni je salon s većim brojem muzejskih zbirki - zbirki starih majstora, grafičkih listova, arhitektonskih nacrta, modernog i suvremenog slikarstva, ali s naglaskom na radove umjetnika koji su svojim porijeklom i djelovanjem vezani uz koprivnički kraj. **Galerija Mijo Kovačić** djeluje od 2018. i predstavlja stalni muzejski postav Mije Kovačića, jedinog živućeg velikana naivne umjetnosti. **Kuća Malančec**, obiteljska je kuća koncipirana kao spoj građanske kuće i ladanjske vile koju je koprivnički odvjetnik i gradonačelnik dr. Vladimir Malančec oporukom ostavio Muzeju. Osim zbirke slika hrvatskih umjetnika iz prve polovice 20. stoljeća, Kuća Malančec oslikava život stare koprivničke odvjetničke obitelji i kontinuitet građanskog života od sredine 19. do sredine 20. stoljeća. **Spomen područje Danica** prostor je kolektivnog sjećanja na žrtve Drugoga svjetskog rata, mjesto gdje se nalazio prvi ustaški koncentracijski logor u prostorijama nekadašnje tvornice umjetnih gnojiva Danica.

Organizacijske jedinice izvan Koprivnice su Galerija naivne umjetnosti u Općini Hlebine i Galerija Ivan Sabolić u Peterancu, ključne za valorizaciju kulture na lokalnoj razini i prepoznatljivost identitetskog značaja naivne umjetnosti i akademskog kipara Ivana Sabolića za cijelo područje Podravine. Osim toga, važnost dviju galerija izvan središta Urbanog područja je njihova vitalna uloga u zajednici i činjenica da su generator drugih kulturnih događanja na lokalnoj razini.

Općina Hlebine kao kolijevka naivne umjetnosti široko je prepoznata po slikarskom pravcu u maniri hlebinske slikarske škole - slikanje uljanim bojama na staklu. **Galerija naivne umjetnosti** djeluje kao stalni muzejski postav donacije slika Ivana Generalića te zbirke slika na staklu prve i druge generacije izvornih slikara i kipara hlebinske škole. **Galerija Ivan Sabolić** središte je kulture u Općini Peteranec, i djeluje u zgradama stare Kapetanije na osnovi darovnice originalnih skulptura, odljeva, crteža, skica, studija i maketa akademskog kipara Ivana Sabolića, akademika i dekana Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, koji je rođen u Peterancu.

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica narodna je knjižnica, koja obavlja funkciju gradske i županijske matične knjižnice i središte je književnosti na području Grada Koprivnice i gravitirajućeg područja. Osim dječjeg odjela, odjela za odrasle i stručno-znanstvenog odjela, u okviru knjižnice djeluje i bibliobusna služba. Prvi bibliobus u koprivničkoj knjižnici nabavljen je još 1979. godine, kao četvrti te vrste u Hrvatskoj. Bibliobus danas obilazi 50 stajališta u 39 naselja na području 17 općina i Grada Koprivnice.

Pučko otvoreno učilište Koprivnica također je prepoznato kao jedan od ključnih kreatora kulturne ponude, s obzirom da osim obrazovanja odraslih i djelatnosti učilišta provodi organizira i promovira kulturno-umjetničko stvaralaštvo u okviru glazbeno-scenske djelatnosti. Kazališne predstave i koncerti jazz i klasične glazbe redovito se održavaju na pozornici dvorane "Domoljub", a prema

evidencijama POU-a po posjećenosti se ističu predstave za djecu, što ukazuje na visoku svijest roditelja o važnosti konzumiranja kulturnih događanja i stvaranja navike odlaska u kazalište najmlađih posjetitelja. U okviru POU Koprivnica djeluje i nezavisno Kino Velebit jedno od najuspješnijih nezavisnih kina u RH koje kombinira mainstream program s europskim, neameričkim, nacionalnim, kinotečnim i art naslovima. Kino Velebit u nezavisnoj mreži kina ističe se po velikom broju projekcija, a u suradnji s Hrvatskim filmskim savezom u kinu se održavaju i senzorne projekcije za djecu s poteškoćama senzorne integracije.

Baštinska komponenta kulture UP Koprivnica važan je segment kulture. Na području UP Koprivnica ukupno je 59 zaštićenih kulturnih dobara, od toga 51 objekt nepokretne pojedinačne baštine, 5 kulturnih dobara nematerijalne baštine, 1 u kategoriji arheologije i 2 kulturno-povijesnih cjelina.

Tablica 37: Prikaz zaštićenih kulturnih dobara u UP Koprivnica

Registarski broj	Naziv	Lokacija	Vrsta kulturnog dobra
Z-2759	Crkva sv. Stjepana Kralja	Općina Drnje	Nepokretna pojedinačna
Z-3791	Umijeće ukrašavanja uskršnjih jaja - pisanica u Podravini	Općina Đelekovec	Nematerijalna
Z-3546	Crkva sv. Emerika	Općina Đelekovec	Nepokretna pojedinačna
Z-2797	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i župni dvor	Općina Đelekovec	Nepokretna pojedinačna
P-5742	Arheološko nalazište "Svetinski breg"	Općina Hlebine	Arheologija
Z-5778	Slikanje uljanim bojama na staklu u maniri naive "Hlebinske slikarske škole"	-	Nematerijalna
Z-3037	Crkva sv. Katarine i župni dvor	Općina Hlebine	Nepokretna pojedinačna
P-6042	Galerija naivne umjetnosti Hlebine i društveni dom	Općina Hlebine	Nepokretna pojedinačna
Z-5651	Priprema slastice bregofskog pita	Koprivnički Bregi	Nematerijalna
Z-2929	Crkva sv. Velikomučenika Georgija	Koprivnički Bregi	Nepokretna pojedinačna
Z-2764	Crkva sv. Roka	Koprivnički Bregi	Nepokretna pojedinačna
P-5804	Arheološko nalazište Log-Parag I	Koprivnički Ivanec	Arheologija
Z-5422	Ivanečki vez	-	Nematerijalna
Z-3263	Crkva sv. Barbare	Koprivnički Ivanec	Nepokretna pojedinačna
Z-2793	Crkva sv. Ivana Krstitelja i župni dvor	Koprivnički Ivanec	Nepokretna pojedinačna
Z-3545	Crkva sv. Klare	Novigrad Podravski	Nepokretna pojedinačna

Registarski broj	Naziv	Lokacija	Vrsta kulturnog dobra
Z-3038	Crkva Rastanka Sv. Apostola	Novigrad Podravski	Nepokretna pojedinačna
Z-2761	Crkva sv. Četverodnevног Lazara	Novigrad Podravski	Nepokretna pojedinačna
P-5907	Umijeće izrade peteranskog veza - filea	Peteranec	Nematerijalna
Z-2927	Crkva sv. Marka Evanđelista i župni dvor	Peteranec	Nepokretna pojedinačna
Z-2893	Crkva sv. Petra i Pavla i župni dvor	Peteranec	Nepokretna pojedinačna
Z-3261	Pil Presvetog Trojstva	Rasinja	Nepokretna pojedinačna
Z-3378	Crkva sv. Trojice	Rasinja	Nepokretna pojedinačna
Z-3197	Dvorac Inkey	Rasinja	Nepokretna pojedinačna
RZG-0548-1969	Crkva sv. Margarete	Rasinja	Nepokretna pojedinačna
Z-2894	Crkva sv. Velikomučenika Georgija	Rasinja	Nepokretna pojedinačna
Z-3073	Crkva sv. Kuzme i Damjana i stari župni dvor	Rasinja	Nepokretna pojedinačna
Z-3198	Crkva Našašća Sv. Križa	Rasinja	Nepokretna pojedinačna
Z-3928	Crkva sv. Arhanđela Stevana	Sokolovac	Nepokretna pojedinačna
Z-3927	Crkva sv. Ilijе	Sokolovac	Nepokretna pojedinačna
Z-3039	Crkva sv. Arhangela Mihajla	Sokolovac	Nepokretna pojedinačna
Z-3370	Manastir i crkva Vavedenja Presvete Bogorodice	Sokolovac	Nepokretna pojedinačna
Z-3828	Tvornica kemijske industrije i spomen područje "Danica"	Koprivnica	Kultурно povijesna cjelina
Z-2708	Kultурно-povijesna cjelina grada Koprivnice	Koprivnica	Kultурно povijesna cjelina
Z-2576	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2794	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2642	Ostaci gradske utvrde s oružanom	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-3382	Sinagoga	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2763	Zgrada željezničkog kolodvora	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-3544	Židovsko groblje	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna

Registarski broj	Naziv	Lokacija	Vrsta kulturnog dobra
Z-3199	Crkva Presvetog Trojstva	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2760	Crkva sv. Andrije	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2074	Crkva Sedam Žalosti Blažene Djevice Marije na Grantulama	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2856	Kuća Malančec	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2641	Skup građevina muzeja Podravke	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2643	Stara bolnica s kapelom sv. Florijana i pilom Trpećeg Krista	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
RZG-0612-1974.	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
RZG-0596-1974.	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
RZG-0597-1974.	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
RZG-0644-1974.	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
RZG-0665-1974.	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-819	Kompleks franjevačkog samostana s crkvom sv. Antuna	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-820	Crkva sv. Nikole sa župnim dvorom	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-821	Crkva Sošestvija sv. Duha	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-822	Kuća	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2795	Zgrada Muzeja grada Koprivnice	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2796	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
Z-2895	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
P-5895	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna
P-6131	Zgrada	Koprivnica	Nepokretna pojedinačna

Izvor: Registar kulturnih dobara, Ministarstvo kulture

Baštinski elementi jedan su od temelja prepoznatljivosti koprivničkog područja, a Dvorac Inkey, Tvornica kemijske industrije i spomen područje "Danica" najpoznatiji su elementi materijalne kulturne baštine. Ipak, jednako važno, područje je bogato vrijednom nematerijalnom baštinom koja osim što je odraz autentičnog načina života lokalne zajednice daje poticaj suvremenim kulturnim i umjetničkim formama. Ivanečki i peteranski vez, priprema bregofske pite, umijeće ukrašavanja uskršnjih jaja - pisanica te već spomenuto slikanje uljanim bojama na staklu u maniri Hlebinske

škole, sve zaštićeni elementi nematerijalne baštine, dio su kulturnog identiteta društva, možda i šire prepoznati od materijalne baštine.

Ranije opisana struktura institucionalnih nositelja kulturnog sektora na području UP Koprivnica pokazuje umreženost područja kulturnim vrijednostima, a slijedom toga i razvijene kulturne i umjetničke sadržaje u općinama Hlebine i Peteranec, a poticanje razvoja kulture i u drugim dijelovima Urbanog područja doprinijet će održivoj sinergiji te većoj vidljivosti i prepoznatljivosti kulturnih sadržaja.

Pored institucionalnih aktera i kulturne baštine kao osnove kulturnog razvoja područja, nužno je istaknuti izvaninstitucionalne aktere, odnosno udruge i druge dionike u kulturi, koji su ključni su u očuvanju baštine, tradicije i običaja.

Muzej prehrane "Podravka" - U zgradama koprivničke Gradske klaonice s kraja 19. stoljeća u kojima je Muzej smješten, čuvaju se etnografska zbirka, zbirka industrijske tehnologije, zbirka etiketa i dvodimenzionalne ambalaže, zbirka propagandnog materijala, zbirka fotografija iz povijesti Podravke, zbirka antikvitetnog posuda te građa sakupljena terenskim istraživanjima različitih tema o prehrani.

AK Galerija vodi udruga Atelieri Koprivnica. AK galerija okuplja, izlaže i promovira umjetnike suvremenog, multimedijalnog, inovativnog pristupa i izričaja. Djeluje kao jedino izvaninstitucionalno izlagačko mjesto u Koprivnici i otvara prostor prezentiranju suvremenih umjetničkih praksi za koje nema mjesta u kulturnim institucijama.

U Urbanom području Koprivnica aktivno je ukupno 112 udruga u području kulture i umjetnosti, najviše u Koprivnici, njih 68. Od aktivnijih udruga potrebno je istaknuti Udrugu Sigečko srce u okviru koje djeluje i KUD Gruntovac koji posebnu pažnju posvećuje kulturno-scenskom radu u kojem oživljavaju likove serije Gruntovčani. Dramska serija Gruntovčani koja je na živopisan i autentičan način prikazala društveni život i mentalitet "malog čovjeka" u fiktivnom podravskom selu, danas ima kulturni status i dio je kulturnog identita Podravine.

Osim valorizacije Gruntovčana kroz aktivnosti civilnog društva, od kulturnih udruga ističe se Folklorni ansambl Koprivnica koji je od 1981. godine kontinuirano prisutan na kulturnoj sceni i koji kroz svoje aktivnosti njeguje etno baštinu Podravine, te koprivnički FUNK - Forum udruga nezavisne kulture. FUNK čini 5 udruga koje su aktivne svaka u svom kulturnom polju, a njihovo okupljanje predstavljava platformu za snažniji i dinamičniji razvoj nezavisne kulture i umrežavanje koje Koprivnicu oživljava i otvara suvremenim kulturnim praksama. Osim toga, u kazališnoj djelatnosti ističu se Ludens Teatar osnovan 2006. godine kao prvo profesionalno kazalište u Koprivnici te Kazalište Oberon. Završno, u posljednjih nekoliko godina glazbena scena u Gradu Koprivnici značajno je unaprijedena, s Udrugom glazbenika i ljubitelja jazz glazbe - Jazz klub Koprivnica i Udrugom Rock live kao najistaknutijim predstavnicima.

Analiza institucionalnih nositelja kulturnog razvoja koprivničkog područja pokazuje snažne integrativne čimbenike, te funkcionalnu i sadržajnu povezanost cijelog Urbanog područja. Osim

razvijenih infrastrukturnih kapaciteta, baštinska raznolikost otvara prostor razvoju dodatne kulturne ponude i njenu dodatnu valorizaciju, prvenstveno u dijelu uvezivanja s turističkom ponudom grada.

3. Urbano okruženje

3.1. Kvaliteta urbanoga okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima

Izloženost prirodnim rizicima

Sukladno Procjeni rizika od velikih nesreća za područje Koprivničko-križevačke županije kao rizici su navedene sljedeće pojave: poplave, nesreće izazvane opasnim tvarima (industrijske nesreće), klizišta, poplave izazvane prolomom hidroakumulacijskih brana, toplinski val, epidemija i pandemija, potres, nesreće izazvane opasnim tvarima (željeznički promet), nesreće izazvane opasnim tvarima (cestovni promet), suša, tuča, olujni i orkanski vjetar.

Prema posljednje dostupnim podacima o prijavljenim iznosima šteta na području KKŽ, prirodna nepogoda koja je napravila najveće materijalne štete na području Županije je suša, koja je tijekom 2021. godine uzrokovala 67.384.535,27 HRK štete.

Tablica 38: Ukupno prijavljeni iznosi šteta po vrsti šteta i dodijeljene pomoći, na području KKŽ 2014.-2021. godina

Godina	Mraz	Tuča	Poplava	Klizište	Suša	Potres	Olujni i orkanski vjetar	Ukupno (HRK)
2017.	0,00	1.659.230,69	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00	1.659.230,82
2018.	0,00	2.922.582,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.922.582,65
2019.	0,00	18.011.634,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1.716.306,16	19.727.941,09
2020.	11.908.290,51	1.149.122,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.057.412,88
2021.	3.980.426,10	0,00	0,00	0,00	67.384.535,27	0,00	0,00	71.364.961,37

Izvor: Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za područje KKŽ

Temeljem analize provedene u Akcijskom planu energetski i klimatski održivog razvijanja Grada Koprivnice, uočava se trend promjene klime i na području grada Koprivnice. Sve su učestaliji rizici od elementarnih nepogoda koji se na promatranom području manifestiraju kroz pojave ekstremno visokih i niskih temperatura, kratkotrajnih i obilnih oborina uz kratkotrajno poplavljivanje određenih stambenih i poljoprivrednih područja grada te kroz suše i olujne nalete vjetra.

Što se tiče budućih utjecaja klimatskih promjena na Urbano područje, prema provedenim analizama DHMZ-a za povratno razdoblje od 50 godina, na području grada Koprivnice očekuju se sljedeći klimatski ekstremi:

- Minimalne temperature zraka od -25 °C do -20 °C
- Maksimalne temperature zraka od 35 °C do 40 °C

- Karakteristično opterećenje snijegom do 1,5 kN/m².
- Osnovna brzina vjetra do 20 m/s (72 km/h) (najveća očekivana 10-minutna brzina vjetra iznad ravnog tla kategorije hrapavosti II).

Kao glavni faktor njihovog utjecaja se navodi porast temperature koji će utjecati na zdravlje pretežito starijeg stanovništva, te na potrošnju energije za hlađenje ljeti. Suša će, zajedno s ekstremnim oborinama (tučom) utjecati na urod biljnih kultura i cijenu istih na tržištu hrane.

U cilju sprječavanja nastanka i ublažavanja posljedica prirodnih nepogoda te ostalih katastrofa veoma je bitna suradnja županijske, gradske i općinske razine sa svim operativnim snagama sustava civilne zaštite. Uz njih, bitno je uspostaviti jasnu komunikaciju sa stanovnicima koji svojim djelovanjem mogu u znatnoj mjeri spriječiti nastanak nepogode i ublažiti njihove posljedice.

Kvaliteta zraka

Prema Izvješću o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2020., Koprivničko-križevačka županija je stavljena u ZONU 1 - Kontinentalna Hrvatska. Prema pokazateljima kvalitete zraka zoni HR 1 je dodijeljena prva kategorija kvalitete zraka. Premda su na području Koprivnice evidentirane dvije mjerne postaje, zbog nedostupnosti podataka uslijed tehničkih poteškoća navedenih postaja nije provedena detaljna analiza kvalitete zraka na godišnjoj razini, već samo u mjesecu siječnju 2022. Na mjernoj postaji Koprivnica-1 indeks kvalitete zraka je označen kao loš, te su lebdeće čestice gotovo na pragu obavješćivanja. Slika je nešto bolja na novo postavljenoj mjernoj postaji Koprivnica-2. gdje je indeks kvalitete zraka označen kao prihvatljiv, dok su lebdeće čestice unutar granične vrijednosti. Najveći izvori onečišćenja zraka na Urbanom području su industrijska postrojenja, promet, izvori procesne tehnologije i grijanje. Razmatrajući broj i smještaj postrojenja s emisijama u zrak, može se pretpostaviti da je godišnji prosjek kvalitete zraka na području županije I. kategorije osim na lokacijama određenih postrojenja gdje se može očekivati zrak kvalitete II. kategorije.

Kvaliteta tla

Na Urbanom području Koprivnica se ne provodi sustavni i redoviti monitoring stanja tla. Tijekom 2015. godine provedena je analiza tla na području KKŽ. Analiza je utvrdila da se na području Koprivničko-križevačke županije nalazi 109 onečišćenih ili potencijalno onečišćenih lokaliteta. Čak 92 (84%) ih se nalazi u nizinskom području županije (od toga broja 42% na području Grada Koprivnice). Generatori za njih 85% sadržani su u industriji nemetala (površinsko rudarenje), na mjestima skladištenja nafte i naftnih derivata te na područjima odlagališta otpada. Onečišćenje tla štetnim tvarima (kontaminacija) posljedica je njihove primjene u poljoprivredi, a iste mogu biti nošene zrakom na veće udaljenosti ili nanesene na tlo kao otpad. Negativni utjecaji pojavljuju se i na vodonosnim i vodozaštitnim područjima uslijed neprilagođenosti poljoprivrednih aktivnosti uvjetima očuvanja pitkih voda (nema sustavne kontrole upotrebe mineralnih i organskih gnojiva te zaštitnih sredstava). Stanje kvalitete tala dodatno opterećuju još neki čimbenici. Naime, na prostoru županije evidentiran je pad sadržaja humusa (dehumizacija tla), posebice u tlima gdje se odvija intenzivnija poljoprivredna proizvodnja. Prisutan je i proces erozije tala te aktivnosti

prenamjene/prekrivanja i zbijanja tala (korištenjem neodgovarajućih strojeva ili trenutka obrade). Također, problem predstavlja nedovoljna educiranost djelatnika iz domene primarnog sektora pri odvijanju djelatnosti, a isto tako i nepostojanje standarda znanstvenog pristupa pri planiranju i praćenju stanja prostora. Osim sagledane problematike upravljanja tlima, eksploracija mineralnih sirovina također se provodi bez simultane i naknadne sanacije te rekultivacije terena, odnosno privođenja nekoj novoj namjeni što nerijetko vodi pretvaranju u nove „divlje“ deponije otpada.

Kvaliteta vode

Prema dostupnim podacima, najveći problem u zaštiti vode na razini županije predstavlja kvaliteta površinskih voda. Prema podacima analiza redovitog monitoringa Hrvatskih voda, od šest tijela podzemne vode na području KKŽ, jedno ima ocijenjeno stanje kao loše zbog zagađenja nitratima uzrokovanih poljoprivrednom proizvodnjom, a pet kao dobro. Radi se o tijelu podzemne vode CDGI 19 – Varaždinsko područje koje, usprkos tome što se ne nalazi na UP-u, zbog činjenice da se svi podzemni slivovi ulijevaju u Dravu, potencijalno može negativno utjecati na kvalitetu vode na Urbanom području. Općenita ocjena kakvoće podzemne vode, unatoč svim potencijalnim onečišćenjima, još je uvijek zadovoljavajuća.

Ukoliko promatramo površinske vode na županijskom području, od 69 vodnih tijela na području Koprivničko-križevačke županije 37 ih ima ocijenjeno stanje kao vrlo loše, 13 loše, 12 umjereni, 5 dobro i 2 vrlo dobro. Od 37 vodnih tijela koja imaju ocijenjeno stanje kao vrlo loše 33 ima vrlo loše fizikalno-kemijske pokazatelje zbog zagađenja ukupnim dušikom i ukupnim fosforom.

Aktivnosti koje utječu na ovakvo stanje voda mogu biti različiti, a navedeni su niže:

- poljoprivredna aktivnost - neuređene stočne farme i nekontrolirano korištenje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja,
- industrija - ispuštanje tehnoloških otpadnih voda,
- neispravan sustav javne odvodnje u urbaniziranim područjima,
- nekontrolirano ispuštanje otpadnih voda iz kućanstava koja nemaju priključak na sustav javne odvodnje (ruralna područja),
- neuređeno gospodarenje otpadom,
- mogući dotok onečišćenja iz susjednih država.

Navedene opasnosti treba svesti na minimum osiguravanjem odgovarajuće javne odvodne infrastrukture i donošenjem te praćenjem provedbe propisa na nacionalnoj razini o kvalitetni gospodarenja otpadom. Također, potrebno je provoditi kontinuiranu edukaciju poljoprivrednika koji koriste dušična i fosforna gnojiva te poticati ekološku poljoprivredu upotrebom planirane izmjene kultura na pojedinoj poljoprivrednoj površini i gospodariti usjevima na način da se smanji potreba za dodatkom gnojiva.

Zaštićena područja, prirodna baština i bioraznolikost

Na području Koprivničko-križevačke županije je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, zaštićeno 15 dijelova prirode u šest kategorija zaštite koji obuhvaćaju područje od ukupno 20.368,47 ha kojima

upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području KKŽ. Zaštićenim područjima upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Koprivničko-križevačke županije.

Prikaz 14: Zaštićena područja na Urbanom području Koprivnica

Kazalo

□ Granice jedinica lokalne samouprave

Zaštićeno područje - točke

● spomenik prirode

Zaštićeno područje - poligoni

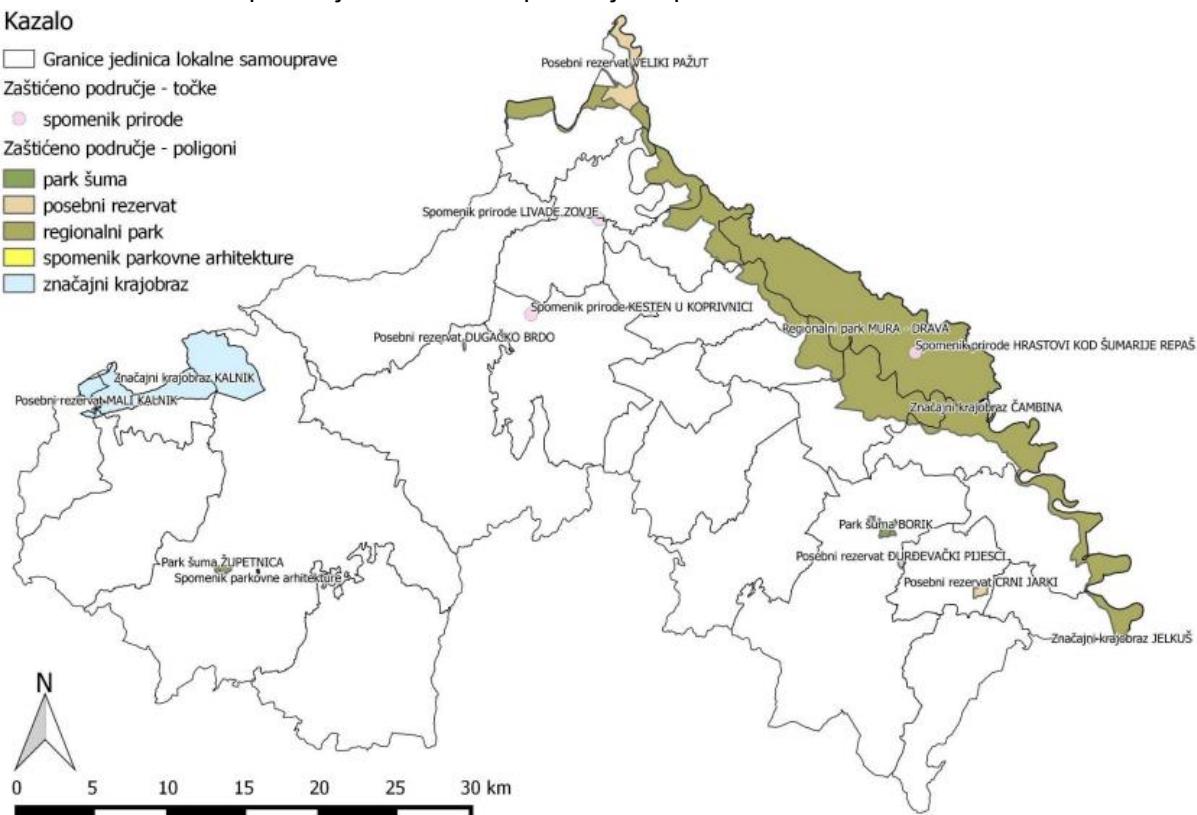
■ park šuma

■ posebni rezervat

■ regionalni park

■ spomenik parkovne arhitekture

■ značajni krajobraz

Izvor: Izvješće o stanju okoliša Koprivničko-križevačke-županije

Na samom urbanom području od navedenih 15 unutar županije, nalazi se tri zaštićena područja: Posebni botanički rezervat (šumske vegetacije) Dugačko brdo području Koprivnice, Livade u Zovju kod Đelekovca, te Regionalni park Mura - Drava koji je 2012. godine UNESCO proglašio prekogranični Rezervatom biosfere Mura-Drava-Dunav. Rezervat obuhvaća područje 5 županija na ukupno 87.680,52 ha, pri čemu se 16.780,85ha, odnosno 19,19% čitavog rezervata nalazi na području KKŽ.

Zelene površine

Zelene površine na Urbanom području sastoje se od javnih zelenih površina i zaštitnog zelenila. Javne zelene površine su parkovi, igrališta, vrtovi i druge zelene površine, dok se zaštitno zelenilo sadi u kontaktnim prostorima gospodarske i stambene namjene te u prostorima između regulacijske linije i obveznog građevinskog pravca. Komunalac d.o.o. je ovlašteno društvo za pružanje komunalnih usluga za urbanom području Koprivnice, a uz ostale dužnosti, Komunalac d.o.o. je zadužen i za održavanje zelenih površina. Niže navedeni popis prikazuje ukupnu strukturu javnih zelenih površina u gradu Koprivnici. Kada ukupnu količinu podijelimo s procijenjenim brojem

stanovnika grada Koprivnice iz 2020., na svakog stanovnika dolazi 18,46 m² zelene površine po stanovniku. Količina zelenih površina u gradu Koprivnici je sljedeća:

- 985 m² zimzelenih i bjelogoričnih živica
- 541.685 m² travnjaka
- 3.025 m² ukrasnog grmlja
- 358 m² kamenjara
- 400 m² trajnica i kamenjara
- 318 m² ružičnjaka i hortenzija
- 460 m² cvjetnih gredica

Promatrajući županijsku razinu, prema Izvješću o stanju u prostoru KKŽ 2013.-2016. godine šume u KKŽ zauzimaju površinu od 67.151,41 ha ili 38,44% ukupne površine županije. Od toga na gospodarske šume otpada 48.300,54 ha ili 71,93%, na zaštitne šume 772,35 ha ili 1,2%, šume posebne namjene zauzimaju 2.599,86 ha ili 3,9% dok ostala poljoprivredna tla, šume i šumsko zemljište zauzimaju 15.478,66 ha ili 23,1% od ukupne površine šuma u županiji. Važno je napomenuti kako udio šuma u ukupnim površinama po JLS-ima varira od 12,5% na području općine Drnje, koja se nalazi u obuhvatu Urbanog područja, do 57,7% na području grada Đurđevca.

Gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom i njegovo zbrinjavanje na Urbanom području spada u nadležnost jedinica lokalne samouprave te izabranih koncesionara. Navedeni koncesionari su na Urbanom Području Koprivnica GKP Komunalac d.o.o. za područje Koprivnice., Drnja, Koprivničkih Brega, Novigrada Podravskog, Đelekovca, Sokolovca i Koprivničkog Ivanca, dok je za područje Rasinje, Peteranca i Hlebine odgovorno poduzeće Drava Kom d.o.o.

Tablica 39: Količina otpada prikupljenog na Urbanom području Koprivnica 2020. godine

JLS	Miješani komunalni otpad prikupljen u sklopu javne usluge (t)	Odvojeno prikupljeni otpad (t)
Drnje	109,36	22,76
Đelekovec	115,16	16,77
Hlebine	97,65	35,17
Koprivnica	4.311,72	1.034,51
Koprivnički Bregi	191,84	38,5
Koprivnički Ivanec	168,32	29,35
Novigrad Podravski	195,01	29,05
Peteranec	187,08	49,21
Rasinja	224,87	35,95

Sokolovac	182,46	22,72
Ukupno	5783,47	1313,99

Izvor: HAOP, Izvješće o sustavu sakupljanja komunalnog otpada za 2020. godinu,

Kao što je vidljivo iz navedene tablice, uvjerljivo najveći udio u ukupnoj količini prikupljenog otpada zauzima Grad Koprivnica, dok je najmanje otpada prikupljeno u Općinama Drnje, Đelekovec i Hlebine. Valja napomenuti kako je na Urbanom području primjetan pozitivan trend smanjenja prikupljene količine miješanog komunalnog otpada i povećanje količine odvojeno sakupljenog otpada. Navedeno ukazuje na sve veći razvoj svijesti građana o važnosti odvajanja otpada, kao i dalnjem unaprjeđenju infrastrukture važne za odvojeno prikupljanje otpada i gospodarenje istim.

U 2019. godini na području KKŽ otpad koji sakupljaju ovlaštena komunalna društva s područja 25 JLS-a zbrinjava se na sljedećim odlagalištima: „Piškornica“ – Koprivnički Ivanec, „Peski“ – Đurđevac i „Ivančino brdo“ – Križevci. Na navedenim odlagalištima odlagao se komunalni i neopasni proizvodni otpad. Od navedenih odlagališta, na Urbanom području Koprivnica nalazi se samo odlagalište Piškornica.

Kao jedan od važnijih projekata u razvoju urbanog okruženja istaknuo se projekt “Dogradnja, unapređenje i opremanje postrojenja za recikliranje odvojeno sakupljenog biootpada u kojem se provodi tehnološki proces kompostiranja u Herešinu”. Ovim projektom vrijednim 14,3 milijuna kuna se, osim dogradnje i opremanja kompostane, provedeo i obrazovne aktivnosti kako bi se povećala svijest građana o potrebi pravilnog odvajanja korisnog otpada te smanjenju količina otpada koji se odlaže na odlagalište.

Prema podacima Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode KKŽ tijekom 2019. godine su općine Novigrad Podravski (Odlagalište Jandrin grm) i Peteranec (odlagalište Klepa) provodile pripremne aktivnosti ishodjenja dokumentacije za sanaciju odlagališta.

Tablica 40: Količine otpada odloženog na odlagalište otpada Piškornica

Vrsta otpada	2019.	2020.	indeks 20/19
Miješani komunalni otpad	5.880,88	5.604,93	95,31
Otpad s reciklažnog dvorišta	1.342,08	1.319,78	98,34
Otpad s groblja	274,42	294,73	107,40
Otpad sa zelenih površina	117,70	61,80	52,51
Otpad s kompostišta	50,04	18,06	36,09

Otpad od poslovnih subjekata (šljaka, pepeo, sita, pročistač...)	263,33	260,16	98,80
Ukupno	7.928,45	7.559,46	95,35

Izvor: GKP Komunalac d.o.o.

U skladu s trendovima smanjenja količina prikupljenog komunalnog miješanog otpada isto se može potkrijepiti i podacima o količinama otpada odloženog na odlagalište otpada Piškornica. Navedena količina se tijekom 2020. smanjila u odnosu na godinu prije i to za 4,65%, dok su se pritom sve vrste otpada, osim otpada s groblja, smanjivale.

Važno je napomenuti kako je tijekom 2020. godine, prema podacima Evidencije o lokacijama odbačenog otpada, na području Koprivničko-križevačke županije bilo prijavljeno 14 lokacija na kojima je nepropisno odbačen otpad. Od navedenih 14 prijava, obrađeno je njih 8, po čemu je Koprivničko-križevačka županija jedna od vodećih u RH.

Brownfield područja

“Brownfield” područja se definiraju kao napuštene nekretnine ili nekretnine koje su se prestale koristiti u svojoj izvornoj namjeni (građevinski objekti i pripadajuće zemljište, uključujući infrastrukturu, neovisno o prethodnoj namjeni) te su slobodna za prenamjenu i ponovnu upotrebu. Sukladno podacima iz nacionalnog Brownfield registra, na Urbanom području Koprivnica ukupno se nalazi pet brownfield lokacija, navedenih niže u tablici. Valja napomenuti kako na području šest jedinica lokalne samouprave nije evidentirana niti jedna brownfield lokacija dok od onih evidentiranih niti jedna lokacija nije u vlasništvu JLS što predstavlja problem u boljem iskorištavanju i prenamjeni navedenih lokacija.

Tablica 41: Popis Brownfield lokacija na UP Koprivnica

JLS	Naziv	POVRŠINA (m ²)	TIP VLASNIŠTVA	OPIS STANJA	ADRESA
Hlebine	"Poljoprivredno gospodarstvo Hlebine"	44.654	privatno vlasništvo	Zemljište na kojima se nalazi više gospodarskih zgrada za poljoprivrednu proizvodnju	Stjepana Radića 111, 48323 Hlebine
Koprivnica	Vojno skladište "Dubovečki breg"	60.972	RH	Bivše garnizonsko JNA skladište	Rudeškin breg, 48000 Koprivnica
	Streljana "Crna Gora"	65.548	RH	Prema posjedovnom listu područje Streljane "Crna Gora" u vlasništvu je Ministarstva obrane Republike Hrvatske	Vinogradska ulica, 48000 Koprivnica
Koprivnički Bregi	Bivša "Sloga"	19.153	Privatno vlasništvo	Katastarska čestica se nalazi u vlasništvu tvrtke "Sloga podravska trgovina" d.o.o. Navedena tvrtka dio je društva "LONIA TRGOVINA" d.o.o.	Kolodvorska 13, 48000 Koprivnički Bregi

JLS	Naziv	POVRŠINA (m ²)	TIP VLASNIŠTVA	OPIS STANJA	ADRESA
Novigrad Podravski	Bivši "Ferostroj"	33.021	privatno vlasništvo	Prostor je nekad bio u vlasništvu i korištenju tvrtke "Ferostroj" d.o.o. iz Novigrada Podravskog koja je na ovoj lokaciji vršila separaciju i drobljenje kamena, šljunka i pjeska	Gajeva 19, 48325 Novigrad Podravski

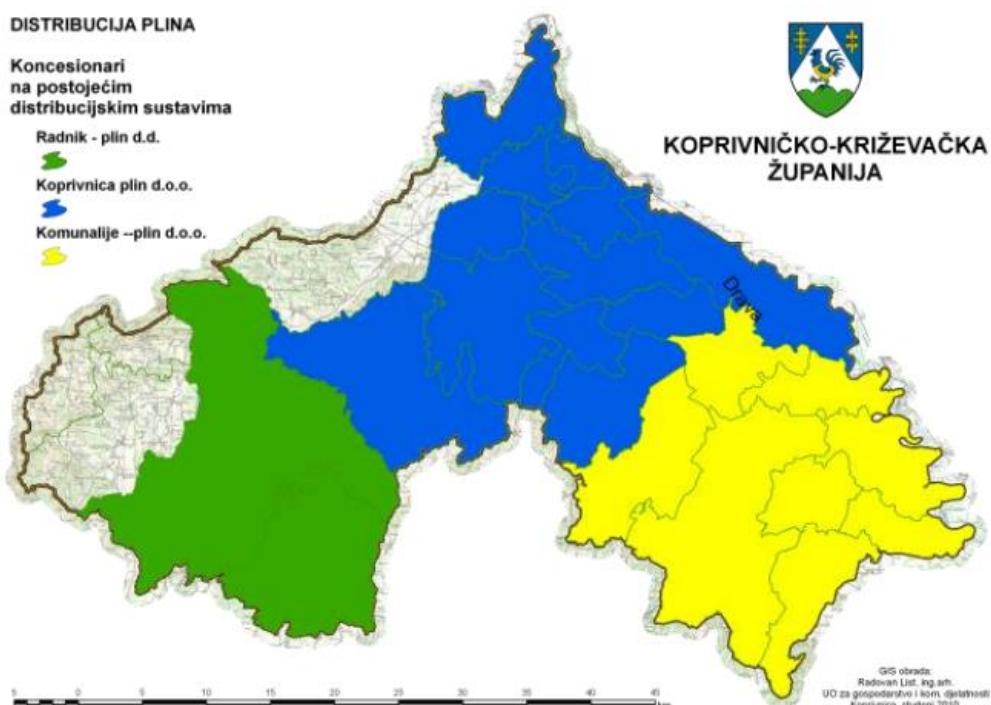
Izvor: Brownfield register RH

3.2. Primarna infrastruktura

Opskrba plinom

Opskrbu plinom na Urbanom području Koprivnica obavlja poduzeće INA – Industrija nafte d.d. iz Zagreba. Prostором KKŽ prolazi međunarodni Jadranski naftovod s terminalom Virje (11,64 ha), županija je 2008. godine donijela Odluku o davanju koncesije za obavljanje djelatnosti distribucije plina trgovackim društvima Koprivnica plin d.o.o., Komunalije plin d.o.o. i Radnik-plin d.o.o. na razdoblje od 30 godina. Distributivno područje Koprivnica plina d.o.o. obuhvaća grad Koprivnicu te općine Drnje, Đelekovec, Gola, Hlebine, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Legrad, Novigrad Podravski, Peteranec i Sokolovac. Koprivnica plin d.o.o. upravlja s 456 km mreže i pruža usluge za 13.472 korisnika priključenih na plinski distributivni sustav.

Prikaz 15: Plinsko distribucijsko područje koncesionara u KKŽ

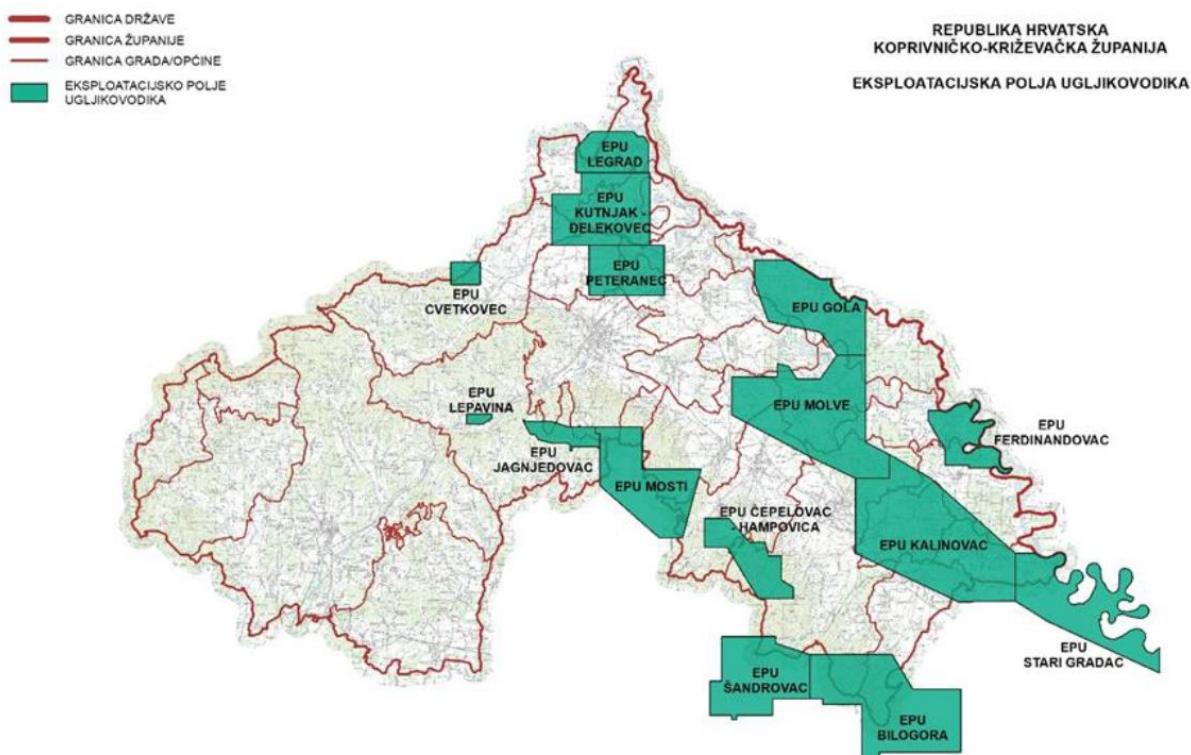
Izvor: Upravni odjel za gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivredu KKŽ

Energetska infrastruktura i alternativni izvori energije

Za kvalitetnu analizu osnovne infrastrukture potrebno je napraviti sveobuhvatnu analizu energetske infrastrukture s posebnim naglaskom na udjel alternativnih izvora energije u ukupnoj proizvodnji i potrošnji energije.

Na ukupnoj površini od 535,92 km² utvrđeno je ukupno 15 polja ugljikovodika od kojih se na području KKŽ nalazi 377,84 km² zauzimajući 21,65% površine. Od navedenih 15 eksploatacijskih polja, osam ih se u potpunosti nalazi u KKŽ dok ih se sedam djelomično nalazi na području, Virovitičko-podravske, Varaždinske i Međimurske županije. Područje KKŽ većim dijelom je obuhvaćeno istražnim prostorom Drava - 02 ukupne površine 2.481 km². Na samom Urbanom području, nalazi se 10 od 15 ukupnih područja, a INA – Industrija nafte d.d. je nositelj odobrenja i ovlaštenik koncesije na eksploatacijskim poljima: Cvetkovec, Čepelovac-Hampovica, Gola, Jagnjedovac, Kutnjak-Đelekovec, Legrad, Lepavina, Molve, Mosti i Peteranec.

Prikaz 16: Prikaz eksploatacijskih polja ugljikovodika na području KKŽ

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KKŽ

Na području KKŽ nalazi se i eksploatacijsko polje geotermalne vode „Lunjkovec-Kutnjak“. Ovo polje dijelom se nalazi i na području Varaždinske i Međimurske županije. Ukupna površina polja iznosi 99,97 km², od čega se na prostoru KKŽ nalazi 56,78 km² eksploatacijskog polja. Prema Programu energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije KKŽ za razdoblje od 2014. do 2016. godine na području KKŽ postoji potencijal za iskorištavanje energije vjetra te implementaciju sustava za dobivanje električne energije korištenjem solarnih elektrana te za grijanje sanitарне vode. Navedeni podaci, premda uzeti na županijskoj razini, ukazuju na potencijal Urbanog područja

za dalnjim unaprjeđenjem održive energetske infrastrukture te doprinos zelenoj energetskoj tranziciji.

Električna energija

Na području grada Koprivnice prijenos i distribucija električne energije vrši se putem elektroenergetskog sustava naponske razine 110 kV, kojim upravlja HOPS – Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., a objektima za opskrbu električnom energijom srednjeg i niskog napona upravlja HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Koprivnica. Prema posljednjim dostupnim podacima HEP ODS-a, tijekom 2020. godine se na Urbanom području Koprivnica električnom energijom opskrbljivalo 26.474 mjernih mesta u svim jedinicama lokalne samouprave uključenima u Urbano područje. Navedeno ukazuje na povećanje broja mjernih mesta od čak 1.029 u odnosu na 2015. godinu. Usporedno s povećanjem broja mjernih mesta povećala se i ukupna potrošnja električne energije te se sa 159.333.331 kWh, koliko je zabilježeno tijekom 2015., potrošnja povećala za 11,36% na 177.444.607 kWh u 2020. godini.

Tablica 42: Broj mjernih mesta i ukupna potrošnja električne energije na UP Koprivnica

Godina	Ukupan broj mjernih mesta	Ukupna potrošnja kWh
2015.	25.445	159.333.331
2020.	26.474	177.444.607

Izvor: HEP ODS d.o.o., sistematizacija autora

Osim tradicionalnih izvora električne energije, na Urbanom području zabilježena je proizvodnja električne energije iz solarnih elektrana. Navedena proizvodnja zabilježena je na području 5 jedinica lokalne samouprave s Urbanog područja, dok je očekivano najveći udio kako proizvodnih mesta, tako i ukupne proizvodnje na području Grada Koprivnice. Promatra li se ukupni udio proizvodnje električne energije iz solarnih izvora u potrošnji, moguće je zaključiti kako proizvedena energija zadovoljava tek 0,34% potrošnje na godišnjoj razini. Navedeno ukazuje na potrebu za dalnjim poticanjem ulaganja u alternativne izvore energije kao primarni izvor proizvodnje električne energije s ciljem osiguravanja što višeg stupnja energetske neovisnosti i smanjenja negativnih utjecaja na okoliš. Važno je napomenuti kako je potencijal za implementacijom alternativnih izvora energije prepoznat u Urbanom području te je Grad Koprivnica u suradnji s Regionalnom energetskom agencijom Sjever izradio kartu solarnog potencijala Koprivnice pomoću koje građani mogu dobiti prve informacije o solarnom potencijalu krovova vlastitih kuća.

Tablica 43: Proizvodnja električne energije iz solarnih elektrana na UP Koprivnica 2020. godine

JLS	Snaga (kW)	Godišnja proizvodnja (kWh)
Koprivnica	2,1	110,00
	2,4	294,00
	2,7	45,00
	3,6	2.147,00

JLS	Snaga (kW)	Godišnja proizvodnja (kWh)
	3,68	118,00
	4,03	1.678,00
	4,6	3.360,00
	5	180,00
	6	292,00
	8	9.080,00
	9,9	14.686,00
	9,9	14.543,00
	15	21.102,00
	15	4.049,00
	20	28.859,00
	29,82	34.157,00
	30	19.350,36
	50	17.102,16
	100	56.227,12
	100	1.260,24
	29,96	28.099,00
	95	61.103,90
Drnje	154	185660,6
	6	1.310,00
Koprivnički Bregi	3,6	1.046,00
Koprivnički Ivanec	6,84	7.319,00
	29,92	31.029,00
Novigrad Podravski	9,99	13.467,00
	29,92	39.372,00
UKUPNO		597.046,38

Izvor: HEP ODS d.o.o., sistematizacija autora

Najznačajnija ulaganja u elektroenergetsku distribucijsku mrežu HEP ODS-a na Urbanom području vezana su uz prelazak 10kV mreže na napon 20kV – rekonstrukcije TS 35/10(20) kV (zamjena transformatora i primarne opreme), rekonstrukcije TS 10(20)/0,4 kV (zamjena transformatora i SN opreme), zamjene 10kV kabela kabelima za 20kV, zamjenu opreme zračnih vodova na napon 20kV. Planiraju se i rekonstrukcije postojećih srednjenačonskih zračnih vodova na način da se drveni stupovi zamjene betonskim stupovima te poveća presjek vodiča. Isto tako, u planu je modernizacija postojećih niskonačonskih mreža na način da se niskonačonska mreža izvedena golim vodičima na drvenim stupovima zamjeni samonosivim kabelskim snopom na betonskim stupovima.

Vodoopskrba i odvodnja

Voda za ljudsku potrošnju se na Urbanom području, zbog hidrogeoloških karakteristika tla, koristi iz dva izvora, plitkih kućnih zdenaca te iz zdenaca javne vodoopskrbne mreže. Obzirom da su vode

iz plitkih kućnih zdenaca sve zagađenije, u tendenciji je da se u što kraćem roku svim stanovnicima Koprivničke podravine omogući priključenje na sustav javne vodoopskrbne mreže, kako bi im bila dostupna kontrolirana i zdravstveno ispravna pitka voda.

Opskrba na vodoopskrbnom području Koprivničkih voda bazirana je na vodi koja se crpi na vodocrpilištima Ivanščak i Lipovec. Crpilište Ivanščak je u eksploataciji tridesetak godina i kroz to vrijeme iscrpljeno je preko 100.000.000 m³ vode. Kvaliteta vode iz vodocrpilišta Ivanščak i Lipovec izuzetne je kvalitete, bez potrebe za dodatnim tretmanima i pročišćavanjem, a kakvoća vode redovito se kontrolira u ovlaštenim laboratorijima za pitku vodu.

Tablica 44: Podaci o broju stanovnika priključenom na vodoopskrbni sustav na UP Koprivnica

OPĆINA/GRAD	2017. godina	2018. godina	2019. godina	2020. godina	2021. godina
Koprivnica	29.310	29.372	29.400	29.453	29.496
Drnje	512	546	589	616	647
Đelekovec	312	347	370	393	405
Hlebine	464	496	507	530	533
Koprivnički Bregi	1.467	1.502	1.517	1.542	1.569
Koprivnički Ivanec	1.055	1.091	1.145	1.190	1.211
Novigrad Podravski	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
Peteranec	617	678	746	786	801
Rasinja	889	909	926	934	957
Sokolovac	446	490	548	622	671
UKUPNO	35.072	35.431	35.748	36.066	36.290

Izvor: Koprivničke vode d.o.o.

Prema posljednjim dostupnim podacima, trenutno je na Urbanom području Koprivnica na vodoopskrbni sustav priključeno 36.290 stanovnika, odnosno 75% ukupnog stanovništva. U posljednjih 5 dostupnih godina, navedeni broj ima tendenciju rasta s time da se predviđa daljnji rast broja stanovnika priključenih na sustav vodoopskrbe i odvodnje završetkom projekta "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Koprivnica". Najveće postotno povećanje zabilježeno je na područjima Općine Sokolovac (50,45%) te na područjima Općina Drnje (26,37%) i Đelekovec(29,81%).

Tablica 45: Duljina vodoopskrbne mreže izražena u metrima na UP Koprivnica

OPĆINA/GRAD	2017. godina	2018. godina	2019. godina	2020. godina	2021. godina
Koprivnica	240.226	241.675	243.402	244.391	245.531
Drnje	23.083	23.212	23.212	23.212	23.212
Đelekovec	8.860	8.860	8.860	8.860	8.860
Hlebine	22.779	24.179	24.179	24.179	24.179
Koprivnički Bregi	28.345	28.840	28.840	28.840	28.840
Koprivnički Ivanec	19.285	19.285	19.285	19.285	19.285
Novigrad Podravski	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p
Peteranec	29.434	29.434	29.434	29.434	29.434
Rasinja	42.030	48.458	51.580	51.594	51.594
Sokolovac	85.526	85.526	87.314	87.355	90.610
UKUPNO	499.568	509.469	516.106	517.150	521.545

Izvor: Koprivničke vode d.o.o.

Promatramo li duljinu vodoopskrbne mreže, moguće je zaključiti kako su u posljednjih 5 godina u tijeku sustavni radovi na proširenju vodoopskrbne mreže te je ista produljena za 21,97 km. Najveće povećanje mreže zabilježeno je na području općine Rasinja, za čak 9,56 km. Valja naglasiti kako su navedena poboljšanja zabilježena na području svih općina izuzev općine Đelekovec, usprkos činjenici da je navedena općina ostvarila rast broja stanovnika priključenih na vodoopskrbnu mrežu.

Tablica 46: Potrošnja vode na UP Koprivnica u m³

2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1.407.125	1.417.136	1.389.035	1.508.523	1.496.382

Izvor: Koprivničke vode d.o.o.

U skladu s povećanim brojem priključaka rasla je i potrošnja vode na Urbanom području i to za 89.257 m³, odnosno 6,34%.

Za vršenje usluga odvodnje na Urbanom području Koprivnica na većini JLS-ova zaduženo je društvo Koprivničke vode d.o.o., dok je na području Novigrada Podravskog za usluge odvodnje zaduženo društvo Komunalije d.o.o. Đurđevac. Sustav odvodnje Koprivničkih voda obuhvaća područje Grada Koprivnice i prigradska naselja: Bakovčice, Draganovec, Herešin, Jagnjedovec, Kunovec Breg, Reka, Starigrad i Štaglinec, Koprivnički Bregi, Jeduševac, Koprivnički Ivanec, Botinovec, Goričko, Kunovec, Glogovac i Peteranec te naselje Golu.

Na području grada Koprivnice te naselja Štaglinec, Reka i Herešin, izgrađen je mješoviti sustav odvodnje, a na području prigradskih naselja Starigrad, Draganovec, Kunovec Breg, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Glogovac, Peteranec, Jeduševac, Botinovec, Goričko i Kunovec izgrađen je fekalni sustav odvodnje. Otpadne vode grada Koprivnice i prigradskih naselja odvode se putem pripadne sekundarne kanalizacijske mreže i kolektora do glavnog odvodnog kolektora Koprivnica-Herešin. Dalje se otpadne vode transportiraju u smjeru sjeveroistoka do ušća u postojeći kolektor u naselju Herešin i dopremaju na Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Sam sustav kanalizacije je mješovitog tipa te se u njemu miješaju fekalna i oborinska odvodnja.

Tablica 47: Duljina odvodne mreže izražena u metrima na UP Koprivnica

JLS	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Koprivnica	195.070	195.235	200.563	202.672	203.510
Drnje	0	0	0	0	0
Đelekovec	0	0	0	0	0
Hlebine	0	0	0	0	0
Koprivnički Bregi	23.113	23.113	24.613	25.789	25.789
Koprivnički Ivanec	17.042	17.042	17.042	17.042	17.042
Novigrad Podravski	0	0	0	0	0
Peteranec	13.244	13.244	13.244	13.244	13.244
Rasinja	0	0	0	0	0
Sokolovac	0	0	0	0	0
UKUPNO	248.469	248.634	255.462	258.747	259.585

Izvor: Koprivničke vode d.o.o.

Promatrajući gornju tablicu, vidljivo je kako je odvodna mreža na području UP Koprivnica prisutna tek u 4 JLS-a i to Gradu Koprivnici te ostalim prigradskim naseljima dok to nije slučaj u JLS-ovima udaljenima od središta UP-a.

Tablica 48: Broj stanovnika priključenih na odvodnu mrežu na UP Koprivnica

JLS	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Koprivnica	27.300	27.350	27.900	28.300	28.450
Drnje	0	0	0	0	0
Đelekovec	0	0	0	0	0
Hlebine	0	0	0	0	0
Koprivnički Bregi	1.005	1.040	1.058	1.110	1.140
Koprivnički Ivanec	730	865	1.000	1.060	1.085
Novigrad Podravski	0	0	0	0	0

Peteranec	280	375	450	500	525
Rasinja	0	0	0	0	0
Sokolovac	0	0	0	0	0
UKUPNO	29.315	29.630	30.408	30.970	31.200

Izvor: Koprivničke vode d.o.o.

Analizom gore navedene tablice možemo zaključiti kako je usporedno s produljenjem mreže u iste četiri JLS Urbanog područja, kroz proteklih 5 godina kontinuirano povećavan i broj stanovnika priključenih na mrežu odvodnje. Tako je trenutno na sustav odvodnje priključeno 64,69% stanovnika Urbanog područja premda je, kao i u slučaju vodoopskrbe, potrebno napomenuti kako se provedbom projekta "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Koprivnica" očekuje značajno poboljšanje navedenog postotka.

Navedeni projekt "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Koprivnica", podrazumijeva radove koji su već u tijeku na području Aglomeracije Koprivnica koja obuhvaća Grad Koprivnicu te Općine Đelekovec, Hlebine, Koprivnički Bregi, Peteranec, Rasinja i Drnje. Planiraju se radovi na zamjeni i rekonstrukciji 19,5 km postojećeg sustava vodoopskrbe, dogradnji postojećeg vodoopskrbnog sustava od 12,5 km te optimizaciji nadzorno upravljačkog sustava vodoopskrbe i odvodnje. U sustavu javne odvodnje planirani radovi obuhvaćaju zamjenu opreme na UPOV-u Herešin i izgradnju centralnog laboratoriјa Koprivničkih voda za pitku vodu i pročišćavanje otpadne vode, rekonstrukciju 13 km sustava odvodnje, izgradnju 10,7 km nove mreže odvodnje, rekonstrukciju crpne stanice Čarda, izgradnju 4 retencijske građevine i 4 nove preljevne građevine te sanaciju 7.940 m postojećeg sustava javne odvodnje.

Navedenim projektom planira se, uz smanjenje gubitaka u sustavu, ostvariti povećanje pokrivenosti Aglomeracije Koprivnica uslugama javne odvodnje otpadnih voda na cca 94% te povećanje priključenosti na sustav javne odvodnje sa 76% na 85% na razini distributivnog područja.

3.3. Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost

Cestovni prijevoz

Urbano područje Koprivnica je vrlo dobro pokriveno cestovnom mrežom koja je uglavnom zadovoljavajuće kvalitete s visokim udjelom asfaltiranih cesta u ukupnoj duljini cestovne mreže. Valja naglasiti kako su analizom pokrivene samo županijske i lokalne ceste budući da podaci o duljini nerazvrstanih cesta i njihovom stanju nisu javno dostupni.

Tablica 49: Duljina lokalnih i županijskih cesta u Urbanom području Koprivnica

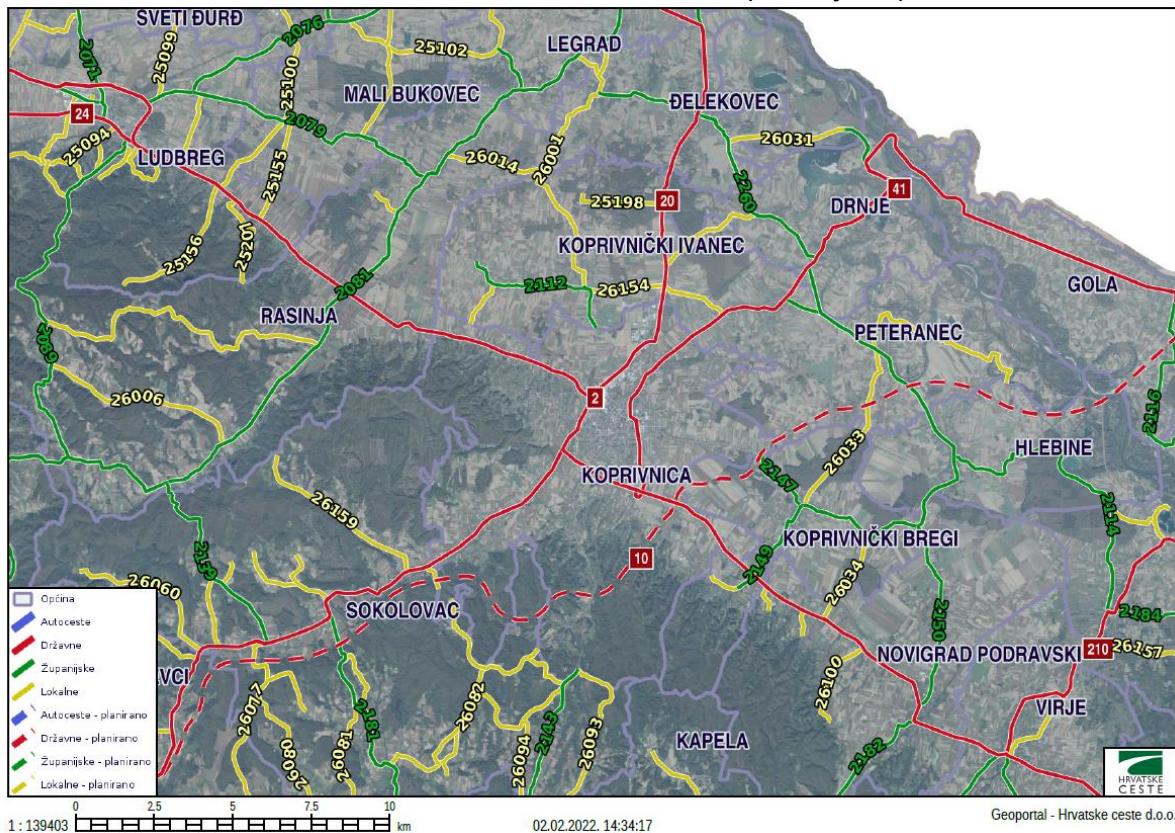
JLS	Ukupno			Županijske ceste			Lokalne ceste		
	ASFALT (km)	MAKADAM (km)	UKUPNO (km)	ASFALT (km)	MAKADAM (km)	UKUPNO (km)	ASFALT (km)	MAKADAM (km)	UKUPNO (km)
Drnje	6,947	0	6,947	5,86	0	5,86	1,087	0	1,087

Đelekovec	13,804	0,917	14,721	7,625	0	7,625	6,179	0,917	7,096
Hlebine	11,242	0	11,242	11,242	0	11,242	0	0	0
Koprivnica	46,87	0	46,87	33,02	0	0	13,85	0	0
Koprivnički Bregi	12,343	4,669	17,012	10,168	0	10,168	2,175	4,669	6,844
Koprivnički Ivanec	16,962	0	16,962	5,494	0	5,494	11,468	0	11,468
Novigrad Podravski	19,293	0,577	19,87	13,409	0	13,409	5,884	0,577	6,461
Peteranec	17,073	3,398	20,471	6,444	0	6,444	10,629	3,398	14,027
Rasinja	54,299	0	54,299	32,076	0	32,076	22,223	0	22,223
Sokolovac	81,778	7,093	88,871	21,109	0	21,109	60,669	7,093	67,762
Ukupno	280,611	16,654	297,265	146,447	0	113,427	134,164	16,654	136,968

Izvor: Županijska uprava za ceste, Grad Koprivnica

Cestovnim putem, Urbano područje je dobro povezano sa svim značajnjim prometnim pravcima premda još uvijek nije povezano brzom cestom sa Zagrebom. Okosnicu cestovnog prometa u Urbanom području čine dvije ceste. Državna cesta D2 (tzv. podravska magistrala) od Dubrave Križovljanske preko Varaždina, Koprivnice, Virovitice, Našica i Osijeka do graničnog prijelaza Ilok svojim tokom paralelna je s rijekom Dravom. Navedenu cestu odlikuje vrlo visoka gustoća prometa koja utječe na značajke postojeće trase i samim time se evidentno smanjuje razina sigurnosti. Planira se novi koridor za državnu cestu D2, no daljnje studije procijenit će faze dovršenja i vremenski slijed preostalih dionica kao i potrebne tehničke parametre, uzimajući u obzir očekivanu potražnju i gospodarske i ekološke aspekte. Druga najvažnija cesta u Koprivničko-križevačkoj županiji, pa samim time i u Urbanom području, je državna cesta D41 od graničnog prijelaza u Goli preko Koprivnice, Križevaca, Sesveta do Zagreba, koja je od iznimne važnosti zbog povezivanja Republike Mađarske i grada Zagreba. U planu izgradnje je i državna cesta D10 koja bi trebala povezivati Čvorište Sv. Helena (A4) s graničnim prijelazom u Goli. Zasad je završeno tek 35 od planiranih 86 km ceste.

Prikaz 17: Prikaz cestovne mreže na Urbanom području Koprivnica

Izvor: Hrvatske ceste

Usprkos činjenici da potencijalno najvažniji izravni prometni pravac do središta Urbanog područja još uvijek nije završen, Koprivnica je relativno dobro povezana s važnjim gradovima u državi i inozemstvu te zahvaljujući dobrom položaju vrijeme putovanja do navedenih gradova nije predužno. Navedeni podaci nalaze se i niže u tablici.

Tablica 50: Vrijeme putovanja iz Koprivnice do većih gradova u okolini cestovnim prvcima

Zagreb	1h30min
Budimpešta	3h
Beč	4h16min
Sarajevo	5h51min
Ljubljana	2h49min

Izvor: Google maps

Sigurnost na cestama

Prema podacima navedenima u Prikazu prometne problematike u PU koprivničko-križevačkoj 2020./2019. godine, sigurnosna situacija na cestama u županiji se poboljšava. 2020. je u odnosu na godinu prije smanjen ukupan broj prometnih nesreća s 638 na 577. Pozitivan pokazatelj svakako su

i smanjeni brojevi poginulih i povrijeđenih osoba u 2020. te smanjeni broj nesreća s materijalnom štetom.

Tablica 51: Prikaz broja i strukture prometnih nesreća na području Koprivničko-križevačke županije

Ukupno prometnih nesreća				Struktura prometnih nesreća					
				S poginulim osobama		S povrijeđenim osobama		S materijalnom štetom	
2019.	2020.	+/-	+/- (%)	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
638	577	-61	-9,60%	5	3	209	171	424	403

Izvor: Prikaz prometne problematike u PU koprivničko-križevačkoj 2020./2019. godine

Promatrajući broj nesreća prema uzroku, vidljivo je kako je povećan broj nesreća zbog neprimjerene brzine, nepoštivanja prednosti prolaza, nepropisnog pretjecanja, nepoštivanja svjetlosnog znaka, nepropisnog parkiranja i prestrojavanja te ostalih grešaka dok je u ostalim kategorijama broj ostao isti ili je smanjen. Također, smanjen je udio sudionika prometnih nesreća pod utjecajem alkohola s 12,1% na 11,1%.

Tijekom 2020. godine policijski službenici u nadzoru cestovnog prometa sankcionirali su 20.606 prekršaja iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama (2019.-18.615 vozača) što je povećanje za 1.991 prekršaj ili 10,7%. Iz prometa je isključeno 2.359 vozača (2019.-2.073 vozača) i 369 vozila (2019.-299 - vozila), a privremeno je oduzeto 998 vozačkih dozvola (2019.- 898 vozača). Nameće se zaključak kako, usprkos poboljšanju prometne sigurnosti koja se očituje u smanjenju broja prometnih nesreća, postoji razlog za zabrinutost zbog povećanja sankcioniranih prekršaja te je potrebno dodatno djelovati na unapređenju edukacije vozača i prevenciji prekršaja.

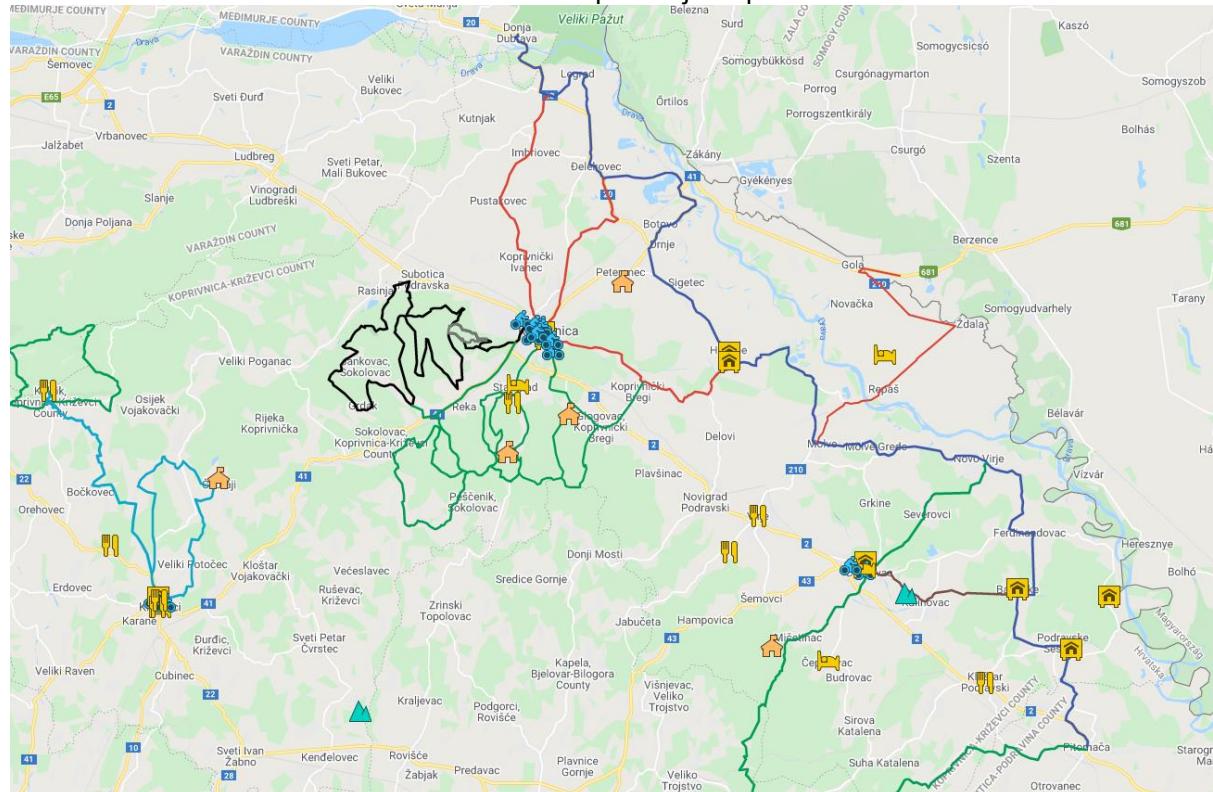
Biciklistička mreža

Izuvez cestovnog prometa, na urbanom području Koprivnica nalazi se i biciklistička mreža koja je od velike važnosti za mobilnost lokalnog stanovništva. Na važnost biciklizma u Podravini utjecala je povoljna konfiguracija terena s pretežito ravničarskim krajolikom. Jedini brdovitiji krajolici odnose se na rubni južni dio Podravine u podnožju Bilogore, s time da se radi o blažim uzvišenjima i s vrlo malo naselja. Veliku ulogu u tradiciji biciklizma ima i Podravka kao glavni gospodarski subjekt u Županiji, budući da je zbog pozicije većine naselja na razmjerno malim udaljenostima oko Koprivnice bicikl postao glavno prijevozno sredstvo za dolazak na posao. Povoljnu ulogu ima i prometna mreža, koja velikim dijelom omogućava korištenje lokalnih slabije prometnih cesta za vožnju biciklom.

Temeljem snažne biciklističke tradicije počele su se uređivati i biciklističke rute i izvan grada Koprivnice, među kojima posebno mjesto imaju rute tzv. „Dravskog biciklističkog križa“. Njega čine veza zapad – istok uz Dravu i veza sjever – jug kao planirana i već dijelom označena poveznica jezera Balaton u Mađarskoj i Parka prirode Lonjsko polje u Hrvatskoj. Ruta uz Dravu, poznata i kao „Drava Route“, te je ujedno i dio međunarodnog biciklističkog koridora EUROVELO broj 13, poznatog i kao „Staza željezne zavjese“ („Iron curtain trail“).

Ruta Drava postoji od 2002. godine kao jedna od prvih obilježenih biciklističkih ruta u Hrvatskoj, a označena je u duljini od 84 kilometra od ušća Mure u Dravu kod Legrada do Pitomače u Virovitičko-podravskoj županiji. Ruta Drava nastavlja se prema zapadu u Međimursku županiju i dalje prema Sloveniji, dok istočno od Pitomače, odnosno prema Osijeku, nastavak staze za sada nije uređen odnosno posebno označen. Na trasi planirane rute Balaton – Lonjsko polje u Koprivničko-križevačkoj županiji formirana je Bilodravska ruta koja povezuje Koprivničko-križevačku s Bilogorsko-bjelovarskom županijom. Postoji i nekoliko kraćih lokalnih ruta, od kojih je najznačajnija Koprivnička ruta u podnožju Bilogore nedaleko grada Koprivnice.

Prikaz 18: Karta biciklističkih staza na Urbanom području Koprivnica

Izvor: Turistička zajednica Koprivničko-križevačka

Razvoj biciklizma od velike je važnosti i za razvoj turizma, pogotovo imajući u vidu privlačnost cikloturizma posjetiteljima iz drugih država. Usprkos mogućnosti korištenja slabije prometnih cesta za vožnju bicikla, za unaprjeđenje prometne sigurnosti biciklista te daljnji razvoj kulture biciklizma i UP-a Koprivnica kao cikloturističkog odredišta nužan je razvoj infrastrukture u vidu odvojenih i označenih biciklističkih staza na urbanom području. U kombinaciji s razvojem ostalih motivatora turističke potražnje i podizanjem kvalitete smještaja, unaprjeđenje kvalitete biciklističkih staza pomoglo bi Urbanom području u iskorištavanju potencijala za postankom cikloturističkog središta sjeverne RH.

Zračni promet

U kontekstu analize zračnog prometa, na Urbanom području, ali i na području županije ne postoji zračna luka za javni zračni promet. Zbog blizine Međunarodne zračne luke Zagreb te predstojećih projekata razvoja cestovne i željezničke povezanosti s glavnim gradom upitna je i opravdanost eventualne izgradnje. Na županijskoj razini postoji letjelište „Danica“ koje se nalazi na području Koprivničkog Ivanka, a koje bi prema postojećem Zakonu o zračnoj plovidbi bio sportski aerodrom. Uz ovo letjelište postoji i određeni broj letjelišta koja se koriste za poljoprivredno zrakoplovstvo za zaprašivanje.

Željeznička mreža

Urbano područje Koprivnica od velike je važnosti za razvoj željezničkog prometa u RH, ali i na međunarodnoj razini budući da Mediteranski pravac TEN-T mreže koji se proteže od Rijeke do Budimpešte, prolazi Koprivnicom, koja ima funkciju stalnog graničnog željezničkog prijelaza za međunarodni promet putnika i roba u željezničkom prometu. Željeznički prijevoz je na Urbanom području od visokog značaja, a sama željeznička mreža na urbanom području pripada u željeznički koridor RH2.

Jedna od najvećih investicija u željezničku mrežu u RH trenutno se provodi i u Urbanom području Koprivnica. U sklopu projekta "Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka na dionici Križevci – Koprivnica – državna granica" trenutačno se izvode radovi duž cijele dionice duge 42,6 km. Paralelno se radi na otvorenoj pruzi, na nadvožnjacima Križevci, Vuk, Lepavina 2, Danica i Šoderica, vijaduktima Carevdar, Komari i Vojakovački Kloštar, na kolodvorskoj zgradi u Novome Drnju te na izgradnji željezničkoga mosta preko rijeke Drave u Botovu.

Prikaz 19: Prikaz željezničke mreže na Urbanom području Koprivnica

Izvor: HŽ Infrastruktura

Promatramo li broj putnika koji na dnevnoj razini koriste željeznicu na Urbanom području, možemo zaključiti kako je riječ o još uvijek, relativno niskom udjelu stanovnika u odnosu na broj stanovnika koji dnevno migrira u Koprivnicu. Najveći broj putnika, zabilježen je u samom Gradu Koprivnici, kojom dnevno prođe 1.072 putnika, dok niti jedan putnik u 2019. godini nije zabilježen na stanicama Botovo, Drnje i Koprivnica M201.

Tablica 52: Broj putnika željeznicom na Urbanom području Koprivnica, 2019. godine

Stanica	Otpremljeni putnici	Dnevni prosjek putnika
Botovo	-	-
Drnje	-	-
Koprivnica	391.332	1.072
Mučna Reka	4.571	13
Sokolovac	4.486	12
Lepavina	10.979	30
Rasinja	8.285	23
Kunovec subotica	613	2
Koprivnica (M201)	-	-
Bregi	6.047	17
Novigrad Podravski	5.769	16
Ukupno	432.082	1.185

Izvor: HŽ Infrastruktura

Možemo zaključiti kako, usprkos kvalitetnoj geoprometnoj lokaciji i razvijenoj željezničkoj strukturi, još uvijek nizak udio dnevnih migranata koristi željeznicu kao odabrani način prijevoza. Navedeno upućuje na potrebu za modernizacijom mreže, usklađivanje voznih redova s potrebama lokalnog stanovništva te ostalim sredstvima prijevoza te promociju navedenog vida javnog prijevoza kao održivog načina prometovanja.

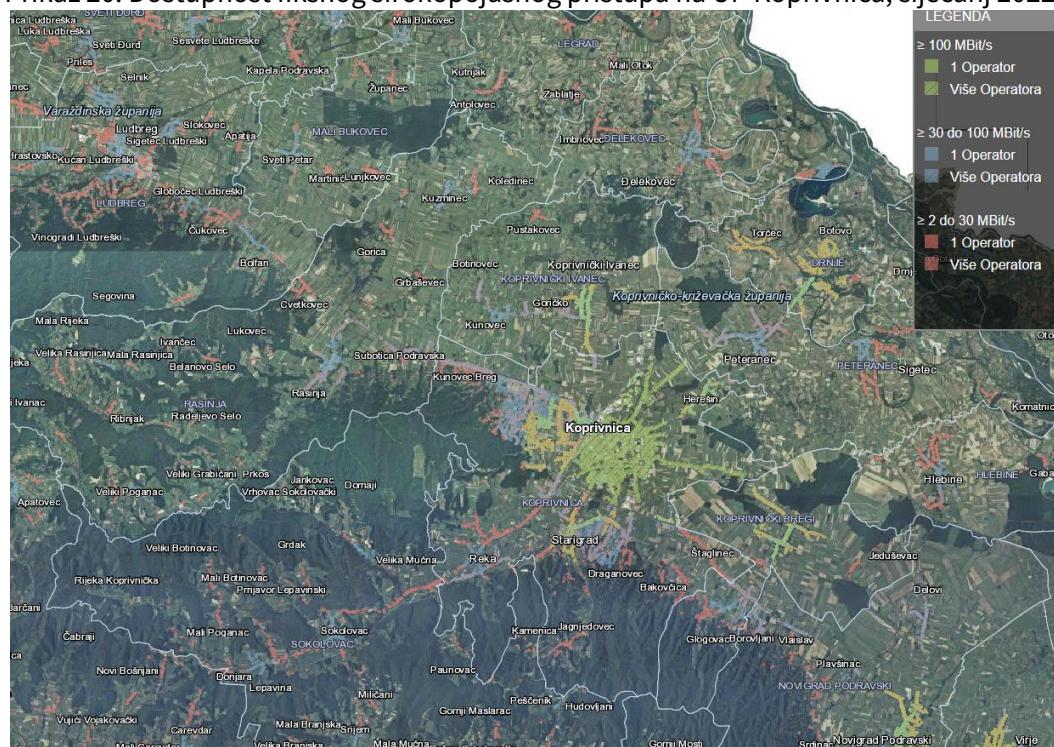
Širokopojasna internetska infrastruktura

Na Urbanom području Koprivnica razvijena je infrastrukturna mreža koja omogućava kvalitetnu internetsku povezanost, prije svega u Koprivnici, ali i u ostatku Urbanog područja. Prilikom ocjenjivanja kvalitete internetske mreže na Urbanom području razmatrana je pokrivenost fiksnom širokopojasnom mrežom te pokretnom širokopojasnom mrežom kao i korištenje iste od strane stanovništva.

Fiksna širokopojasna mreža

Fiksna širokopojasna mreža na Urbanom području Koprivnica je, prema podacima HAKOM-a, najviše kvalitete u središtu urbanog područja, gradu Koprivnici, dok se odmicanjem od središta brzine i dostupnost fiksnog širokopojasnog pristupa uglavnom smanjuju. Tome je ponajviše tako u ruralnim predjelima urbanog područja gdje su dostupne tek brzine do 30 MBit/s, a na dijelovima niti ne postoji mogućnost ugovaranja fiksnog pristupa. Također, bitno je napomenuti kako je na većini Urbanog područja dostupna ponuda tek jednog operatera što može negativno utjecati na tržišno natjecanje i cijene usluga pristupa internetu korisnicima. Navedeno je moguće primijetiti i iz niže navedenog prikaza.

Prikaz 20: Dostupnost fiksnog širokopojasnog pristupa na UP Koprivnica, siječanj 2022.

Izvor: HAKOM

Analizom prikaza korištenja brzina širokopojasnog pristupa prema udjelu kućanstava dolazimo do sličnog zaključka da je fiksna širokopojasna mreža najrazvijenija na području Grada Koprivnice gdje ukupno 57,87% kućanstava ima ugovorenu fiksnu širokopojasnu mrežu od čega čak 25,59% ima ugovorene brzine veće od 100 MBit/s. Nakon Koprivnice, Općina Drnje ima najrazvijeniju infrastrukturu koju koristi 47,89% stanovništva, dok se iza njih nalaze općine Koprivnički Ivanec, Đelekovec i Novigrad Podravski, sve s više od 40% ukupnog stanovništva koje koristi širokopojasne mreže. Važno je napomenuti kako usprkos postupnom razvoju širokopojasne mreže na Urbanom području, još uvijek najveći pojedinačni udio od svih brzina zauzimaju brzine od 4-10 MBit/s zbog čega su nužna daljnja ulaganja u fiksnu širokopojasnu infrastrukturu.

Tablica 53: Prikaz korištenja brzina širokopojasnog pristupa, siječanj 2022.

JLS	Postotak korištenja brzina							
	2-4 MBit/s	4-10 MBit/s	10-20 MBit/s	20-30 MBit/s	30-50 MBit/s	50-100 MBit/s	100< MBit/s	Ukupno
Drnje	0,32	15,26	7,31	4,71	2,76	2,27	15,26	47,89
Đelekovec	0	7,91	3,39	12,05	10,92	9,04	0,19	43,5
Hlebine	0	8,31	6,24	8,08	8,78	6,47	0,92	38,8
Koprivnica	0,11	12,8	5,44	6,49	3,13	4,32	25,59	57,87
Koprivnički Bregi	0,26	11,42	9,24	7,7	6,29	4,11	0,64	39,67
Koprivnički Ivanec	0,45	8,4	7,5	6,9	7,95	8,85	3,75	43,78
Novigrad Podravski	0,21	11,55	9,14	5,36	4,2	3,36	7,46	41,28
Peteranec	0,11	6,85	10,5	7,19	7,42	5,59	0,23	37,9
Rasinja	0,19	15,94	3,99	4,82	6,39	4,36	0,19	35,87
Sokolovac	0	14,44	2	4,81	4,27	3,72	0,45	29,7

Izvor: HAKOM

Pokretna širokopojasna mreža

Usporedbom pokretne širokopojasne mreže s fiksnom moguće je ustanoviti kako je dostupnost pokretnog širokopojasnog pristupa značajno bolja nego ona fiksnih širokopojasnih mreža. Naime, izuzev činjenice da na UP prevladava uglavnom pristup brzine 30 -100 MBit/s, navedeni pristup uglavnom je dostupan od strane više operatora što pokazuje povoljniju situaciju na tržištu širokopojasnih usluga.

Prikaz 21: dostupnost pokretne širokopojasne mreže na UP Koprivnica, siječanj 2022.

Izvor: HAKOM

S negativne strane, iz gornjeg prikaza vidljivo je kako još uvijek postoje dijelovi urbanog područja u kojima je nedostupan pokretni širokopojasni internet, a uglavnom je riječ o slabo naseljenim brdskim područjima na jugozapadu Urbanog područja, dok istovremeno sjeveroistočni dio Urbanog područja, premda ima pristup mobilnom internetu, on je uglavnom brzine do 30 MBit/s.

Smart city

Ulaganja Grada Koprivnice, kao središta Urbanog područja, u inovativna rješenja koja pomažu građanima su prepoznata i na nacionalnoj razini te je Koprivnica tri godine zaredom (2019., 2020., 2021.) proglašena najboljim smart city gradom srednje veličine. Grad Koprivnica pobjedu je izborio prvenstveno zbog najvećeg udjela gradskog proračuna namijenjen potporama za tvrtke koje se bave IKT-om, start-upove i inovacije u kategoriji srednjih gradova, najvećem broju programa visokog obrazovanja u području IKT u kategoriji srednjih gradova te najvećoj stopi odvojeno sakupljenog otpada u kategoriji srednjih gradova. Nadalje, Koprivnica je na prvom mjestu i po udjelu stanovništva povezanog na sustav pročišćavanja odvodnih voda u kategoriji srednjih gradova, a jedan je od rijetkih gradova koji ima strategiju razvoja pametnog grada kao zaseban dokument.

3.4. Urbani prijevoz

Urbani prijevoz u vidu organiziranog gradskog prijevoza je na Urbanom području dostupan isključivo u središtu Urbanog područja, gradu Koprivnici. Naime, na području Koprivnice građanima je radnim danima dostupan organizirani autobusni prijevoz, Busko, na dvije autobusne linije, koji pruža Gradska komunalno poduzeće - Komunalac d.o.o. Radi se o liniji 1 koja prometuje na 5 stanica između Sveučilišnog Kampusa te Autobusnog kolodvora te liniji 2 koja prometuje na 16 stanica na relaciji Kampus-Vinica-Starigrad-Bolnica-Kampus. Značajne odlike navedenog organiziranog prijevoza su činjenica da se radi o besplatnom javnom prijevozu te činjenica da su sami autobusi električni čime se aktivno doprinosi promociji vozila na alternativni pogon te promociji javnog prijevoza. Navedeni električni autobusi mogu prevesti 12 putnika, a maksimalna brzina ograničena im je na 90 kilometara na sat. Busevi prometuju od rujna 2018. godine, a od njihova uvođenja besplatnim električnim vozilom prevezeno je više od 5.500 građana, što je relativno niska brojka. Što se međugradskog autobusnog prijevoza na Urbanom području tiče, njega vrši poduzeće „Čazmatrans – Nova“ d.o.o. te je dostupan svim građanima Urbanog područja. Povezanost s ostatkom RH je stabilna budući da s autobusnog kolodvora u Koprivnici voze autobusi prema manjim gradovima u regiji, a svakodnevno voze i autobusi prema većim gradovima kao što su Varaždin, Zagreb i Bjelovar.

Pored javnog autobusnog prijevoza, na području Koprivnice građanima je dostupan i biciklistički prijevoz. BicKo sustav prvi je javni servis za prijevoz bicikloma u gradu Koprivnici. Sam sustav može se besplatno koristiti svakodnevno kroz 7 dana u tjednu u periodu od 6:00 do 24:00 sata, a građanima su podaci o slobodnim biciklima i postoljima dostupni na svakom pilonu i putem mobilne aplikacije. Bicikli su građanima dostupni besplatno na sljedećih sedam lokacija koje su kvalitetno raspoređene budući da je riječ o prometnijim lokacijama unutar Koprivnice:

1. Zrinski trg
2. Lenišće
3. Glavni željeznički kolodvor
4. Gradski bazeni "Cerine"
5. Dom mladih
6. Kampus
7. Ulica Ivana Česmičkog (kod uprave Gradskog groblja)

Na području grada dostupno je 8 javnih punionica za električna vozila te dvije za potrebe punjenja električnih autobusa. Tri punionice su u vlasništvu Grada (Trg Eugena Kumičića, Trg kralja Zvonimira, parkiralište gradskih bazena Cerine) a preostale u vlasništvu HEP-a (Ulica Antuna Mihanovića, Mosna, parkiralište Gradska tržnice, Kampus, parkiralište ispred silosa Podravka). Prema podacima Centra za vozila Hrvatske, na području Koprivnice registrirano ukupno 28 električnih vozila (21 automobil, dva autobusa, četiri mopeda i jedno lako motorno vozilo s četiri kotača).

Osim punionica za električne automobile, na području Kampusa nalaze se i dva terminala za punjenje električnih bicikala. Javnih električnih bicikla ima ukupno 10, te su u potpunosti integrirani s BiCKo sustavom.

4. Okvir upravljanja razvojem

Upravljanje razvojem određenog urbanog područja odgovornost je svih uključenih dionika iz privatnog, civilnog, ali ponajviše javnog sektora. Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) urbana područja se ustrojavaju radi učinkovitijeg planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnog razvoja, posebno njezine urbane dimenzije. Ona imaju ključnu ulogu u pokretanju razvoja u širim zonama gradova razvijajući gospodarske mogućnosti, inovacijski potencijal, ljudski kapital i kulturu. Sama koncentracija stanovništva i gospodarske aktivnosti sa sobom donosi i negativne aspekte, odnosno probleme kao što su nezaposlenost, siromaštvo, socijalna isključenost. Upravo zbog navedenog je potrebno sinergijsko djelovanje raznih sektora, a važan element u tom djelovanju je i definiranje Strategije razvoja urbanog područja. Sama strategija i prateći Akcijski plan definiraju viziju, strateške ciljeve, prioritete i mјere kojima se namjerava djelovati da se identificirane slabosti i prijetnje otklone, a snage i prilike realiziraju.

Za realizaciju navedenog u Urbanom području odgovorna je prije svega Gradska uprava Koprivnice kao nosioca razvoja urbanog područja te Gradsko vijeće Koprivnice, ali i 9 ostalih općinskih uprava te općinskih vijeća uključenih u obuhvat Urbanog područja. Također, posebnu odgovornost kao provedbeno tijelo nosi i Služba ureda gradonačelnika te u njoj dedicirani Odsjek koji će preuzeti dužnost realizacije aktivnosti za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u novoj finansijskoj perspektivi EU 2021.-2027.

U Gradskoj upravi Grada Koprivnice zaposleno je ukupno 72 stalno zaposlenih i dvoje dužnosnika na čelu s Gradonačelnikom. Statut Grada Koprivnice određuje da se ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela uređuje posebnom odlukom Gradskog vijeća. Ona se ustrojavaju kao upravni odjeli i službe. Upravna tijela Grada su:

- Služba ureda gradonačelnika
- Upravni odjel za poslove Gradskog vijeća i opće poslove
- Upravni odjel za financije, gospodarstvo i europske poslove
- Upravni odjel za društvene djelatnosti
- Upravni odjel za izgradnju grada, upravljanje nekretninama i komunalno gospodarstvo
- Jedinica za unutarnju reviziju

U oblikovanju i provedbi razvoja Urbanog područja sudjeluju i ostale važne institucije kao što su: PORA Regionalna razvojna agencija Koprivničko-križevačke županije, Enter Koprivnica d.o.o. te ostali dionici koji predstavljaju gospodarstvo i civilni sektor, primjerice, Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Koprivnica, Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije, Hrvatski zavod za zapošljavanje, poduzetnički centri i inkubatori, organizacije civilnog društva i LAG-ovi s Urbanog područja. Osim institucija s kojima surađuje na horizontalnoj razini, važno je napomenuti kako je za razvoj urbanog područja potrebna povezanost i usklađenost na vertikalnoj razini, odnosno povezanost JLS-ova sa Koprivničko-križevačkom županijom te nadležnim ministarstvima, a primarno Ministarstvom regionalnoga razvoja na državnoj razini.

5. SWOT Analiza

Društvo	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> Razvoj grada Koprivnice kao pokretača društvenih trendova i društvenih inovacija Pokrivenost čitavog Urbanog područja uslugama socijalne skrbi Visoka recentna ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu (50 mil. HRK - OB "Dr. Tomislav Bardek") Provedba projekata usmjerenih socijalnoj uključenosti i poboljšanju položaja ranjivih skupina na tržištu rada Razvijenost organizacija civilnog društva Uređen i funkcionalan sustav obrazovanja UA s naglaskom na strukovna zanimanja Uspostava 3 centra izvrsnosti u osnovnom školstvu i Centra kompetentnosti u strukovnom obrazovanju Velik broj dodatnih projekata u okviru osnovnih škola Bogata nematerijalna kulturna baština Tradicija kulturnih događanja i raznolikost programa Rastući broj studenata SC Koprivnica s prebivalištem izvan Koprivničko-križevačke županije 	<ul style="list-style-type: none"> Disproporcija demografskih pokazatelja urbanog središta u odnosu na ostatak urbanog područja Udio stanovništva koji prima zajamčenu minimalnu naknadu viši od nacionalnog prosjeka Nedovoljan broj zdravstvenih timova i njihova nejednaka disperzija na Urbanom području Nedostatne zdravstvene usluge izvan središta Urbanog područja Niska obuhvaćenost djece u dobi 3-6 godina predškolskim odgojem uslijed nedostatnih kapaciteta sustava predškolskog odgoja Smanjenje broja učenika u osnovnim i srednjim školama Nepostojanje organizacije jednosmjenskog rada u svim školama Neiskorišteni potencijal kulturne baštine Neusklađenost srednjoškolskih strukovnih i sveučilišnih obrazovnih programa s potrebama tržišta rada Nedovoljna prepoznatljivost Sveučilišta Sjever u znanstvenoj zajednici Nedostatni prostorni kapaciteti Sveučilišta Sjever
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> Potencijal povezivanja Sveučilišta sa sektorom gospodarstva Razvoj novih programa strukovnih škola i Sveučilišta Sjever Razvoj Centra kompetentnosti u strukovnom obrazovanju Provedba EU projekata usmjerenih poboljšanju kvalitete života Nastavak ulaganja na državnoj i županijskoj razini u obrazovnu infrastrukturu i programe 	<ul style="list-style-type: none"> Nastavak negativnih demografskih i migracijskih trendova Nedovoljna decentralizacija koja ne uvažava lokalne i regionalne specifičnosti u pristupu kreiranja obrazovanja Veći udio stanovništva u opasnosti od siromaštva uslijed negativnih utjecaja pandemije Negativan utjecaj pandemije COVID-19 na razvoj obrazovanja, kulture i sporta

<ul style="list-style-type: none"> • Integracija kulturnih programa urbanog područja u cjelovitu ponudu • Razvoj mobilnih timova zdravstvene skrbi za bolje pokrivanje urbanog područja • Razvoj i uvođenje novih izvaninstitucionalnih socijalnih usluga • Sudjelovanje na prekograničnim programima 	<ul style="list-style-type: none"> • Izraženi trend starenja stanovništva koji podrazumijeva povećanje potreba za socijalnim uslugama za starije • Zatvaranje udruga uslijed manjka ljudskih i finansijskih kapaciteta • Daljnja centralizacija sustava socijalne skrbi u dijelu koji se odnosi na nadležnosti CZSS • Nedostatna ulaganja u zdravstvo s nacionalne razine
Gospodarstvo	
<p>Snage</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trend rasta BDP-a na županijskoj razini • Prepoznatljiva i razvijena prerađivačka industrija • Prehrambena i farmaceutska industrija kao nositelji gospodarstva • Trendovi rasta u sektoru poduzetništva • Veliki broj poduzetničkih zona predviđenih prostorno planskom dokumentacijom • Razvijene poduzetničko potporne institucije (ENTER Koprivnica, PORA) • Razvijene sektorske poduzetničke potporne institucije (Inkubator kreativnih industrija) • Bogata resursno-atrakcijska osnova za razvoj turizma 	<p>Slabosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ovisnost gospodarstva urbanog područja o nekolicini velikih tvrtki • Veliki broj neopremljenih i neaktivnih poduzetničkih zona izvan središta Urbanog područja • Neusklađenost srednjoškolskih strukovnih i fakultetskih obrazovnih programa s potrebama tržišta rada • Smanjenje broja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava • Nepovoljna agrarna struktura - mala i fragmentirana poljoprivredna gospodarstva • Neiskorišteni turistički potencijal Urbanog područja • Nepostojeći i/ili nedovoljno razvijeni smještajni turistički kapaciteti u Urbanom području • Neravnomjerno razvijena kulturna i turistička infrastruktura u općinama urbanog područja
<p>Prilike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korištenje EU fondova za ulaganja u zelene i digitalne tehnologije i optimizaciju poslovnih procesa u privatnom sektoru • Razvoj društvenog poduzetništva • Razvoj koncepta kružne ekonomije • Integrirana teritorijalna ulaganja i daljnje socio-ekonomsko povezivanje Urbanog područja • Povezivanje znanstveno istraživačkog i privatnog sektora 	<p>Prijetnje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavak gospodarske i zdravstvene krize uzrokovane COVID-19 • Sistemski rizici povezani s izvoznim procesima • Daljnje smanjenje mobilnosti ljudi i roba uslijed nastavka globalne pandemije • Negativan utjecaj vanjskopolitičke situacije (sukob Ukrajine i Rusije) na društveno i gospodarsko okruženje • Daljnje smanjenje kontingenta radno

<ul style="list-style-type: none"> • Privlačenje inozemnih ulaganja • Privatna ulaganja u razvoj turističkih kapaciteta 	<ul style="list-style-type: none"> aktivnog stanovništva uslijed depopulacije • Administrativne zapreke investicijama i neadekvatna porezna politika • Smanjenje kupovne moći građana
Urbano okruženje	
<p>Snage</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogata prirodna baština s Rezervatom biosfere Mura-Drava-Dunav • Razvijen sustav sakupljanja biootpada s biokompostanom u Herešinu • Pozitivni trendovi odvojeno prikupljenog otpada • Visoka kvaliteta vode za piće u sustavu javne vodoopskrbe • Provedba projekta "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Koprivnica" • Dobra cestovna povezanost između jedinica lokalne samouprave Urbanog područja Koprivnica • Smanjenje prometnih nesreća • Razvijena biciklistička infrastruktura te pripadnost EuroVelo ruti • Razvijena infrastruktura za električna vozila u gradu središtu UP-a • Razvijena električna javna autobusna i biciklistička infrastruktura • Prisustvo eksploracijskih polja ugljikovodika i njihov potencijal 	<p>Slabosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loša kvaliteta površinskih voda • Nedostatan stupanj priključenosti stanovništva na sustav vodoopskrbe i odvodnje izvan grada središta UP-a • Usprkos pozitivnim trendovima, još uvijek nezadovoljavajući stupanj odvajanja otpada izvan grada središta UP-a • Loša kvaliteta biciklističkih staza izvan grada središta UP-a • Nedostatak ulaganja u razvoj komunalne infrastrukture • Nizak udio stanovnika koji koristi željeznički prijevoz • Niska dostupnost fiksnog širokopojasnog interneta visoke brzine izvan grada središta • Najveći udio korisnika koristi brzine internet od 4-10MBit/s • Nedostatak infrastrukture za električna vozila izvan grada središtu UP-a • Malen broj putnika koji koristi javni gradski autobusni prijevoz • Neiskorištenost potencijala brownfield lokacija
<p>Prilike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja u razvoj pješačko-biciklističkih staza izvan središta • Razvoj kružnog gospodarenja otpadom • Povoljan geoprometni položaj • Pripadnost željezničkoj TEN-T mreži • Izgradnja novih prometnica (brzih cesta D2 i D10) • Blizina Međunarodne zračne luke u Zagrebu • Modernizacija željezničke 	<p>Prijetnje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojava prirodnih rizika i katastrofa • Nedostatak privatnih ulaganja u brownfield lokacije što rezultira okolišnim problemima • Nedostatak ulaganja u razvoj prometnih mreža na državnoj i županijskoj razini • Povećanje cijene energenata na razini RH • Visoki troškovi održavanja i izgradnje i komunalne infrastrukture

infrastrukture

- Korištenje EU sredstava za zelenu i energetsku tranziciju
- Eksploatacija polja ugljikovodika
- Potencijali korištenja geotermalne energije, solarne energije i energije vjetra
- Širenje mreže javnog gradskog prijevoza na međugradski
- Ulaganja i poticaji s državne razine u energetsku tranziciju